

การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบข่าวสารข้อมูลเพื่อชุมชนชนบท : วิเคราะห์ความคิดเห็น
ของประชาชนผู้ใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และหอกระจายข่าว
ในกรณีจังหวัดหนองคาย

ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาบัตร

ของ

ว่าที่ ร.ท. พงศ์พันธ์ สุนทรชัย

๑-๖ พ.ศ. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2532

ลิขสิทธิ์เป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบข่าวสารข้อมูลเพื่อชุมชนชนบท : วิเคราะห์ความคิดเห็น
ของประชาชนผู้ใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และหอกระจายข่าว
ในกรณีจังหวัดหนองคาย

บทคัดย่อ
ของ
ว่าที่ รต. พงศ์พันธ์ สุนทรชัย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาตรีศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2532

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระบบข่าวสารข้อมูลในชนบทเกี่ยวกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านกับหอกระจายข่าว โดยทำการศึกษาใน 5 ตำบล ได้แก่ สภาพและการดำเนินงานทั่วไป โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน ความสามารถด้านการอ่าน เขียน ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูล และขอคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดหนองคาย โดยเลือกศึกษาใน 18 หมู่บ้าน ซึ่งมีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านอยู่ในสภาพแตกต่างกัน 3 ระดับ คือ ระดับดี ปานกลาง และต้องปรับปรุง ใน 9 หมู่บ้าน มีหอกระจายข่าว ส่วนอีก 7 หมู่บ้านไม่มี วิธีการรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ ซึ่งได้สัมภาษณ์ประชาชนรวมทั้งสิ้น 318 คน

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. สภาพและการดำเนินงานทั่วไป การวิจัยพบว่า ที่อ่านฯ ส่วนใหญ่ คือ 11 แห่ง ตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน ที่เหลือ 7 แห่ง อยู่ในวัด ในโรงเรียน และริมทางนอกหมู่บ้าน มี 12 แห่งตั้งเป็นเอกเทศ นอกนั้นอยู่ร่วมกับห้องสมุดโรงเรียน 2 แห่ง อยู่ในบ้านผู้ใหญ่บ้าน 3 แห่ง และอยู่รวม กับศาลาวัด อีก 1 แห่ง ที่อ่านฯ 13 แห่ง สร้างโดยการร่วมมือสมทบทุนของประชาชนในหมู่บ้าน นอกนั้นได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 1 แห่ง และ 4 แห่ง ไม่ได้ใช้งบประมาณ เพราะอาศัยบ้านผู้ใหญ่บ้านและศาลาวัด ที่อ่านฯ 12 แห่ง มีกรรมการดูแลเอาใจใส่ในเรื่องการตกแต่งและทำความสะอาดก็ ส่วนที่เหลือ 3 แห่ง มีการตกแต่งบ้างแต่ไม่สะอาดนัก และอีก 3 แห่ง ขาดการดูแลเอาใจใส่ มีผู้ไม่ใช้บริการโดยเฉลี่ยแห่งละ 14 คนต่อวัน

สภาพการดำเนินงานของหอกระจายข่าว พบว่า หอกระจายข่าว 4 แห่ง ตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน มี 2 แห่งอยู่ที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน และที่เหลือตั้งอยู่ในวัด 1 แห่ง ในโรงเรียน 1 แห่ง หอกระจายข่าว 5 แห่งจัดตั้งโดยการร่วมมือสมทบทุนของประชาชน มี 2 แห่งที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่เหลือใช้งบประมาณของวัด 1 แห่ง และของโรงเรียน 1 แห่ง มี 4 แห่ง
ที่มีกรรมการดำเนินการรับผิดชอบ ส่วนที่เหลืออีก 5 แห่ง รับผิดชอบโดยเจ้าของ
สถานที่ที่มีเครื่องขยายเสียงติดตั้งอยู่

2. โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 41.19
อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำ ร้อยละ 35.63 อ่านบ้าง แต่ไม่ทุกวัน และมีร้อยละ
23.28 ไม่เคยอ่านเลย คำนสถานที่อ่านนั้นร้อยละ 64.24 อ่านจากที่อ่านหนังสือ
ประจำหมู่บ้าน นอกนั้นอ่านที่บ้านตนเอง อ่านที่บ้านเพื่อนหรือญาติ และอ่านที่ร้านค้า
เรื่องที่น่าสนใจอ่านจากหนังสือพิมพ์ ได้แก่ ชาวทั่วไป ชาวบันเทิง ชาวการเกษตร
และชาวกีฬา ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสได้อ่านวารสารต่าง ๆ เรื่องสั้น
หนังสือธรรมะ และกฎหมายชาวบ้าน มากตามลำดับ สำหรับการอ่านคู่มือ คำแนะนำ
และเอกสารต่าง ๆ ของทางราชการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสได้อ่านตามลำดับ
ดังนี้ เอกสารคำแนะนำสาธารณสุข เอกสารคำแนะนำการเกษตร และเอกสาร
ความรู้การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 71.38 ฟังวิทยุทุกวัน เรื่องที่น่าสนใจมากที่สุดคือ
รายการเพลง นวนิยาย ชาวทั่ว ๆ ไป และข่าว 6 โมงเช้า กลุ่มตัวอย่าง
ร้อยละ 20.44 ฟังทุกวัน รายการที่น่าสนใจมากที่สุดคือ รายการภาพยนตร์
ละคร เพลง ข่าวประจำวัน และรายการกีฬา กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 62.26
ดูภาพยนตร์เป็นบางโอกาสหรือนาน ๆ ครั้ง ภาพยนตร์ที่ดูส่วนมากเป็นภาพยนตร์
ที่นำมาเร่ขายเก็บเงินในหมู่บ้านเฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง ส่วนภาพยนตร์ของหน่วยงาน
ราชการ เช่น ฝ่ายความมั่นคง ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายสาธารณสุข ได้นำมาฉายให้
ประชาชนดูเฉลี่ย 1 - 2 ครั้งต่อปี

3. ความสามารถด้านการอ่านและเขียน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.42
มีความสามารถด้านการอ่านอยู่ในระดับดี และร้อยละ 65.58 พออ่านได้บ้าง
ส่วนการเขียนนั้น ร้อยละ 11.01 เขียนได้ดี และร้อยละ 88.99 พอเขียนได้บ้าง

เมื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและการเขียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับปานกลางและระดับต้องปรับปรุง สำหรับความสามารถด้านการเขียนนั้น ไม่พบความแตกต่างในหมู่บ้านทั้ง 3 ประเภท

4. ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเพศชายสนใจมากในเรื่องตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร กฎหมายสำหรับชาวบ้าน เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิศดาร ความเคลื่อนไหวทางการเมือง นิทาน และบทละคร ส่วนเพศหญิง สนใจมากในเรื่องข่าวราคาสินค้าทั่วไป เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน ชาวบ้านเหิง ชาวชาวบ้าน และคำแนะนำข้อปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

เมื่อพิจารณาคำถามสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด สนใจมากในเรื่องข่าวการประจักษ์คดีคนทางวิทยาศาสตร์ เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ ข่าวกีฬา กฎหมายสำหรับชาวบ้าน และคำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร ส่วนที่สมรสแล้วสนใจมากในเรื่องคำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร ชาวบ้านเหิง เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน ความรู้และวิชาการทั่วไป

เมื่อพิจารณาคำถามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อายุต่ำกว่า 30 ปี สนใจมากในเรื่องความรู้และวิชาการทั่วไป เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิศดาร ข่าวการประจักษ์คดีคนทางวิทยาศาสตร์ คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร และกฎหมายสำหรับชาวบ้าน กลุ่มตัวอย่างที่อายุระหว่าง 30 - 40 ปี สนใจมากในเรื่องอาหารการกิน ชาวบ้านเหิง การประจักษ์คดีคนทางวิทยาศาสตร์ ข่าวราคาสินค้าทั่วไป และเรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อายุ 41 ปีขึ้นไป สนใจมากในเรื่อง ราคาสินค้าทางการเกษตร คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร กฎหมายสำหรับชาวบ้าน และเรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน

5. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านา และหอกระจายข่าว กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะว่า ควรพยายามให้เอกชนมีส่วนร่วม ในการรับบริจาคและสนับสนุน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้มากยิ่งขึ้น และให้หน่วยงาน ราชการสนับสนุนหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดจนการช่วยดูแลรับบริจาคอบ การดำเนินงานร่วมกับคณะกรรมการที่อ่านา ส่วนแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง หอกระจายข่าว ได้รับข้อเสนอแนะว่า ควรได้รับการเอาใจใส่จากหน่วยงานต่าง ๆ ในการสนับสนุน เอกสาร และม้วนเทปข่าวสารข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ และให้ความรู้ แก่ประชาชน

A STUDY FOR IMPROVING INFORMATION SYSTEMS IN RURAL COMMUNITICS
: AN ANALYSIS OF OPINIONS OF VILLAGERS ON VILLAGE
READING CENTERS AND VILLAGE BROADEASTING
SYSTEMS IN CHANGWAT NONGKHAI

AN ABSTRACT

BY

PONGPAN SUNTORNCHAI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

March 1989

The purposes of this research were to investigate the information systems in rural areas on village reading centers and the village broadcasting stations in 5 aspects : general situations and operations, opportunities for nonformal learning, abilities in reading and writing, information interest, and opinion on development of the village reading centers and broadcasting stations.

The research was undertaken in Nong Khai Province, by selecting 18 villages with 3 different levels of village reading centers : good, moderate, and to-be-improved. Out of these number, 9 villages had the village boardcasting stations, while the rest had none. The instrument used for collecting data were the questionnaire and interview forms for 318 sample subjects.

The findings were summarized as follows :

1. General Situations and Operations. It was found that most of the village reading centers, or 11 of them, were located in the village centers, while the rest of 7 centers were in the temples, schools, and outside the villages. There were 12 of the centers had separate locations, while the rest were attached to other establishment - 2 with school libraries, 3 in the village headmen's houses, and 1 in the temple. It was found that 13 of the centers were built by shared budgets contributed by the villagers, while the rest from external funds - 1 from the Member of the Parliament, and 4 in the headmen's houses and the

temple were built with no costs. It was found that 12 centers were under good care and responsibility, 3 not under good care and responsibility, and 3 lacked care and responsibility. It was also found that there were 14 persons on average going to use the services of the village reading centers

In regard to the general situations and operations of the village broadcasting stations, it was found that 4 of them were located in the village centers, 2 in the headmen's houses, 1 in the temple, and 1 in the school. Five of them were built by the shared budgets from the villagers, 2 from the Members of Parliament, 1 from the temple, and 1 from the school. Four of the broadcasting stations had the committee in charge, while the rest were taken care by the owners of the places where they were located.

2. Opportunities for Nonformal Learning. It was found that 41.19% of the sample read newspapers regularly, 35.63% read irregularly, and 23.2 never read at all. It was also found that 64.24% read from the reading centers, and the rest would read at home, from homes of friends or relatives, and shops. The topics of interest in the newspapers were general news, entertainment news, agricultural news, and sport news respectively. They also had opportunities to read magazines, short stories, religious books, and folk laws in respective order. They also had

opportunities to read government publications on public health, manuals and guidelines on agriculture, and educational documents respectively.

In regard to radio, it was found that 71.38% of the sample listened to radio every day. The programs they took interest were songs, novels, general news, and six o'clock news. In regard to the television, it was found that 20.44% watched television every day. The programs of interest were movies, plays, songs, daily news, and sport news respectively. In regard to the movies, it was found that 62.26% saw movies occasionally or infrequently. The movies they saw were out-doors movies brought into the villages once a month on average, while the government documentary movies were brought in once or twice a year.

3. Abilities in Reading and Writing. It was found that 34.42% of the sample could read well, 65.58% could read fairly. It was also found that 11.01% could write well, and 88.99% could write fairly. When abilities in reading and writing were compared, it was found that the sample in the villages with good village reading centers had higher abilities in reading than the sample groups in the villages with moderate and to-be-improved levels. However, there was no difference in writing abilities among 3 levels of villages.

4. Information Interest. It was found that the sample who were men took interest in new vocations, guidelines on agriculture, folk laws, new subjects, political movements, tales, and plays, while the women took interest in general commercial news, topics on making living, entertainment news, folk news, and advice on health.

When considered by marital status, it was found that the sample who were single took interest in subjects on scientific and inventions and discoveries, topics on new vocations, sport news, folk laws, and advice on agricultural vocations, while the married took interested in advice in agricultural vocations, entertainment news, topics on home economics, knowledge, and general subjects.

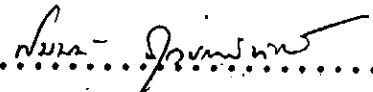
When compared by age, it was found that the sample who were below 30 years old were interested in knowledge and general subjects, new topics, news on scientific inventions and discoveries, advice in agricultural vocations, and folk laws. The sample between 30 - 40 years old were interested in home economics, entertainment, scientific inventions and discoveries, news on prices of agricultural products, and topics on new vocations, while the sample 41 years old and above were interested in news on prices of agricultural products, advice on agricultural vocations, folk laws, and topics on home economics.

5. The opinions on Improvement of Village Reading Centers and Broadcasting Stations. The sample suggested that the private individuals should take more responsibility and support for the village reading centers, and the government offices should support village reading centers by providing documents, books, and taking care and responsibility for operations with the committees. In regard to the improvement of the village broadcasting stations, the sample suggested that the government organizations should support the village broadcasting stations by providing news reels useful for providing knowledge for people.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณิศรและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

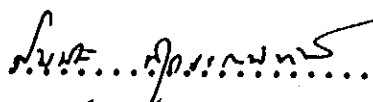
คณะกรรมการที่ปรึกษา

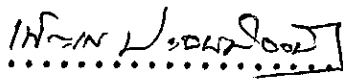
..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจันปัจฉิม)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ .. ๕6 .. เดือน .. เมษายน .. พ.ศ. ๒๕๓๒ ..

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทพนธมภ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์
ดร.ปฐม นิคมานนท์ ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์
กรรมการ และอาจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจวบจิณีกร กรรมการ ที่ได้กรุณาให้
คำแนะนำโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณไว้ในโอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดหนองคาย
ที่ให้ความช่วยเหลือ อนุเคราะห์ อนุญาตครุอาสาสมัครการศึกษาเอกโรงเรียน
ให้เป็นผู้ร่วมวิจัย และขอขอบคุณครุอาสาสมัครการศึกษาเอกโรงเรียนของ
ศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดหนองคายทุกคนที่ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ เอกการศึกษานักใหญ่ รุ่น 7 ทุกคน และ
ขอขอบพระคุณ คุณดวงใจ เสนาสุ ผู้เป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือ และให้
กำลังใจให้การทำวิจัยครั้งนี้ ราบรื่น สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ ครอบครัวสุนทรชัยทุกคน ที่ช่วยสนับสนุนใน
เรื่องกำลังใจและค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยครั้งนี้

คุณความดี ประโยชน์ อันเกิดจากปริญญาโทพนธมภ์นี้ ผู้วิจัยขอกราบเท้า
มอบแด่ บิดา มารดา ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการศึกษามาโดยตลอด

พงศ์พันธ์ สุนทรชัย

มีนาคม 2532

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	10
สมมติฐานการวิจัย	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความสำคัญของการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท	13
ระบบข่าวสารข้อมูลกับการพัฒนาสังคมในชุมชนชนบท	15
สื่อมวลชนกับการพัฒนาในชุมชนชนบท	16
บทบาทของสื่อมวลชนเพื่อการศึกษา	16
ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและความสำคัญต่อการพัฒนาชนบท	20
หอกระจายข่าวและความสำคัญต่อการพัฒนาชนบท	27
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	30
ประชากร	30
กลุ่มตัวอย่าง	30
การดำเนินการรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	37

4	การวิเคราะห์ข้อมูล	38
	ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	38
	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่ว ๆ ไปของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและ หอกระจายข่าว	40
	ความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน	49
	ความสามารถในการอ่านและการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง	58
	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจในคำข่าวสารข้อมูล	62
	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับแนวทาง ในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว ..	73
	การทดสอบสมมติฐาน	80
5	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	101
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	101
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	102
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
	สรุปสภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว	103
	โอกาสในการเรียนรู้นอกโรงเรียน	104
	ความสามารถในด้านการอ่าน - เขียน	105
	ความสนใจที่จะได้รับข่าวสารข้อมูล	106
	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำ หมู่บ้านและหอกระจายข่าว	107
	อภิปรายและเสนอแนวความคิด	108

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	118
ประวัติผู้วิจัย	141

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	การแบ่งประเภทของหมู่บ้านโดยจำแนกตามสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และการมีและไม่มีหอกระจายข่าว	9
2	การจำแนกประเภทของหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และการมีและไม่มีหอกระจายข่าว	32
3	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	33
4	ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้การสัมภาษณ์	39
5	สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ..	41
6	วัสดุการอ่านและบริการที่มีในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	44
7	สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของหอกระจายข่าว	46
8	วัสดุอุปกรณ์ที่มีและบริการของหอกระจายข่าว	48
9	โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากสื่อสิ่งพิมพ์	50
10	โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ ..	54
11	ความสามารถในการอ่านของกลุ่มตัวอย่าง	59
12	ความสามารถด้านการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง	61
13	ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ...	63
14	ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานภาพสมรส	65
15	ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ..	67
16	ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ การไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	70

17	ความคิด เห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	74
18	ความคิด เห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหอกระจายข่าว	77
19	เปรียบเทียบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน ...	81
20	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน	82
21	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่	83
22	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านนิยายสาร วารสาร และหนังสือเล่มของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน ..	84
23	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านนิยายสาร วารสาร และหนังสือเล่มของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่	84
24	การทดสอบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ	85
25	การทดสอบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ ...	86

26.	เปรียบเทียบโอกาสด้านการไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ..	87
27	เปรียบเทียบโอกาสด้านการไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่	88
28	เปรียบเทียบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีหอกระจายข่าวและที่ไม่มีหอกระจายข่าว	89
29	เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน	90
30	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือ ทั่ว ๆ ไป	91
31	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือ ทั่ว ๆ ไป ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่	92
32	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านสลากยา และคำแนะนำในการใช้สินค้า	93
33	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านสลากยา และคำแนะนำในการใช้สินค้าของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่	93
34	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่าน ใบโฆษณาต่าง ๆ	94
35	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านใบ โฆษณาต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่	95
36	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่าน หนังสือพิมพ์	96
37	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่าน หนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่	96

38	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือ เล่ม	97
39	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือ เล่มของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่	98
40	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่าน ป้ายประกาศ คำขวัญและป้ายชื่อสถานที่	99
41	การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่าน ป้ายประกาศ คำขวัญ และป้ายชื่อสถานที่ ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่	99
42	เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีสภาพของผู้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน	100

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการศึกษาย่างกว้างขวางและรวดเร็ว การศึกษาในระบบโรงเรียนเพียงอย่างเดียว ไม่เป็นการเพียงพอที่จะทำให้บุคคลปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาในรูปแบบของการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งเปิดโอกาสให้บุคคลได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน โดยให้ประสานสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกัน จึงนับว่ามีความสำคัญในอันที่จะช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัว และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขตามอัธยาศัย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 15)

รัฐบาลได้พยายามอย่างเต็มที่ ที่จะพัฒนาชนบทในทุกด้าน ทั้งด้านสาธารณสุข การศึกษา การเกษตร และการประกอบอาชีพต่าง ๆ ความมั่นคงปลอดภัย และการรวมกลุ่มพัฒนาองค์กร ตำบล หมู่บ้าน ฯลฯ ในแต่ละด้านนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบ พยายามจะถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสมแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปปฏิบัติได้ ดังนั้นทุกหน่วยงานจำเป็นจะต้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น ใช้สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ใสศัทัศน์อุปกรณ์ และสื่อที่เป็นบุคคล เช่น ตัวข้าราชการ ตัวแทนในระดับพื้นที่ และผู้นำในชุมชน ฯลฯ สำหรับในส่วนของการศึกษานอกโรงเรียนนั้น ก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลข่าวสารที่มีต่อการพัฒนาชนบท ในขณะเดียวกันก็ได้คำนึงถึงการพัฒนามนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรในด้านการศึกษา กล่าวคือ จะทำอย่างไร เพื่อให้ชาวบ้านได้มีการศึกษาตลอดชีวิต อันจะทำให้เขาสามารถพัฒนาตนเองอยู่ได้ตลอดไป (สุนทร สุนันท์ชัย. 2529 : 156 - 157)

กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่ให้บริการการศึกษานอกโรงเรียนแก่ประชาชนโดยตรง ได้จัดการศึกษาค้นคว้าทางการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ประเภท (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 - ก : 4) ได้แก่

1. กิจกรรมด้านกาให้ความรู้พื้นฐาน เป็นการให้ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตมุ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ช่วยตนเองได้ มีเครื่องมือในการประกอบอาชีพ และรู้จักหาข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการคิด การตัดสินใจในชีวิตประจำวัน กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การจัดการศึกษาสายสามัญ ในหลักสูตรและระดับต่าง ๆ กัน ได้แก่ การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกโรงเรียนระดับประถม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

2. กิจกรรมด้านทักษะเพื่อการดำรงชีวิต เป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน และดำรงชีวิต เป็นรูปแบบของการศึกษาที่จัดขึ้นตามความต้องการ และความพร้อมของประชาชน เป็นการศึกษาค่าที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาอาชีพ และชีวิตความเป็นอยู่ กิจกรรมประเภทนี้จะมีลักษณะของการฝึกทักษะอาชีพต่าง ๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ในรูปของหลักสูตรวิชาชีพและกลุ่มสนใจ โดยให้บริการทั้งในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน และในที่อื่นนอก

3. กิจกรรมด้านข่าวสารและข้อมูล เป็นการให้ข่าวสารและข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ หรือความรู้รอบตัวเพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน กิจกรรมประเภทนี้ จัดขึ้นเพื่อป้องกันการใช้หนังสือ และส่งเสริมความรู้ ความคิด ในการริเริ่มสร้างสรรค์ต่าง ๆ โดยจัดในรูปของการให้บริการความรู้ผ่านสื่อมวลชนทุกชนิด และแหล่งวิชาความรู้ที่สามารถเรียนด้วยตนเอง ทุกเรื่อง ทุกเวลา นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดและอำเภอ หอกระจายข่าว การจัดการศึกษานานาชาติและไปรษณีย์ การจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์ การผลิตเอกสารสิ่งพิมพ์ สำหรับชาวชนบท บริการด้านโสตทัศนศึกษา ทั้งหน่วยรถและหน่วยเรือ ตลอดจนการจัดนิทรรศการความรู้ด้านต่าง ๆ ทั้งแบบประจำและแบบเคลื่อนที่

แม้ว่าในปัจจุบัน ทุกภูมิภาคของประเทศไทยมีโรงเรียนอยู่ในแทบทุกหมู่บ้าน ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทยจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งอาจเป็น 4 ปีบ้าง หรือ 6 ปีบ้าง นั่นคือประชาชนส่วนใหญ่ได้รับความรู้พื้นฐาน สำหรับเป็นเครื่องมือเพื่อสื่อสารและศึกษาค้นคว้าต่อไป (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2521 : 27) แต่ในภาพความเป็นจริงในชุมชนชนบท ชนบทแห่งที่จะให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าได้อย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญคือการขาดหนังสืออ่าน ทำให้ไม่สามารถขำรงความสามารถด้านการอ่าน - เขียนไว้ได้ ต้องกลับกลายเป็นคนไม่รู้หนังสือต่อไปอีก นับเป็นการสูญเสียอย่างมหาศาลทางการศึกษา ถึงผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษาในปี 2520 ที่พบว่า ผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ไปแล้ว ประมาณร้อยละ 33 กลับลืมหนังสือหลังจากออกโรงเรียนไปแล้ว 3 - 4 ปี นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ที่จดจำหนังสือได้อีก 2 ใน 3 ของผู้เรียนทั้งหมดไม่ได้ใช้ประโยชน์จากความรู้เท่าที่ควร (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2529 - ข : 7)

สุนทร สุนันท์ชัย (2529 : 159) ได้ให้ข้อสังเกตในการจัดการศึกษาแก่ประชาชนว่า "รัฐบาลได้ทุ่มเทงบประมาณจำนวนมหาศาล หลายหมื่นล้านบาท เพื่อจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน แต่รัฐบาลไม่ได้ลงทุนพัฒนาแหล่งความรู้เพื่อประชาชน ได้รับความรู้ข่าวสารข้อมูลอย่าง ต่อเนื่องในปริมาณที่ได้สัดส่วนสัมพันธ์กัน ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร"

จากแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดดำเนินการโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ โดยมีมุ่งที่จะลดอัตราผู้ไม่รู้หนังสือจากร้อยละ 14.5 ในปี พ.ศ. 2529 ให้เหลือร้อยละ 10.5 หรือให้ประชาชนนอกรั้วโรงเรียนรู้หนังสือเพิ่มขึ้น ประมาณ 1.5 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2529 วัตถุประสงค์ทั่วไปก็เพื่อให้ประชาชนที่มีอายุ 14 - 50 ปี ที่ไม่รู้หนังสือ ได้มีความรู้โดยสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและแสวงหาความรู้ต่อไป (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2525 : 48 - 49)

การประเมินผลการดำเนินงานโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ
ทั่วประเทศ เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2529 สรุปว่า มีผู้ผ่านโครงการทั้งหมด 498,399 คน
หรือร้อยละ 86.60 ของผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด และสรุปผลการประเมินเป็นที่
น่าสนใจ ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 97)

1. ผู้เรียนจบโครงการรณรงค์ฯ สามารถอ่านข้อความต่าง ๆ ในแบบฟอร์ม
โทรเลขได้ถูกต้องร้อยละ 34.2 อ่านไม่คอยไกร้อยละ 9.8 และไม่มีผู้ใ้ก่อนไม่ได้เลย
2. ผู้เรียนจบโครงการรณรงค์ฯ สามารถเขียนชื่อผู้รับโทรเลขได้ถูกต้องทุกคำ
ร้อยละ 31.1 เขียนถูกเป็นบางคำ ร้อยละ 9.7 เขียนไม่ได้เลย ร้อยละ 9.5
3. ผู้เรียนจบโครงการรณรงค์ฯ มีความเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเอง
ร้อยละ 48.7

เพื่อเป็นการป้องกันการล้มหนังสือของผู้เรียนจบโครงการรณรงค์ฯ กรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงได้จัดทำโครงการต่อเนื่อง โดยมอบให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบจัดดำเนินการโครงการกลุ่มสนใจเสริมความรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนจบโครงการรณรงค์ฯ ได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน (เอกลักษณ์ ชีรนาถ. 2528 : 2) และโครงการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อชาวชนบท โดยมีวัตถุประสงค์ประการสำคัญคือ ให้ผู้เรียนจบโครงการรณรงค์ฯ ได้มีโอกาสพัฒนาทักษะด้านการอ่านและการเขียน โดยเน้นสนับสนุนและขยายการจัดระบบข่าวสารข้อมูลในชนบท

การจัดระบบข่าวสารข้อมูลในชนบทที่มีการกระทำอย่างกว้างขวาง และให้ประโยชน์แก่ชาวชนบทอย่างมากในปัจจุบัน น่าจะได้แก่การจัดทำหนังสือประจำหมู่บ้าน และการจัดหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

ในสภาพปัจจุบันที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จึงเป็นเสมือนแหล่งข้อมูลกลางของหมู่บ้านในชนบท อีกทั้งยังได้ขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชน โดยเน้นเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความเสมอภาคในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล ทำให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกลได้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สามารถนำไปใช้ปรับปรุงมาตรฐานของชีวิตให้ดีขึ้นได้ส่วนหนึ่ง (โกวิท วรพิพัฒน์. 2527 : 7)

ตามแผนพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้กำหนดเป้าหมายที่จะให้มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ไม่น้อยกว่า 53,700 แห่ง ทั่วประเทศ โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด (กรมการศึกษาออกโรงเรียน. 2529 - ก : 55) สำหรับจังหวัดหนองคายมีที่อ่านทั้งหมด 1,049 หมู่บ้าน แต่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านเพียง 351 แห่ง และมีหอกระจายข่าวเพียง 180 แห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านนั้นมีคุณภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งจำแนกเป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านระดับดี 100 แห่ง ระดับปานกลาง 120 แห่ง และระดับต้องปรับปรุงอีก 131 แห่ง หมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านเหล่านี้ บางหมู่บ้านก็มีหอกระจายข่าว และบางหมู่บ้านก็ไม่มีหอกระจายข่าว (ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดหนองคาย. 2530 : 5)

ส่วนหอกระจายข่าวนั้น เป็นแหล่งข่าวสาร ข้อมูลอีกประเภทหนึ่ง ที่สามารถเผยแพร่ความรู้และกระจายข่าวสาร ข้อมูลหรือประกาศข่าวความต่าง ๆ ไปสู่ประชาชนในชนบทได้รวดเร็วทันกับเหตุการณ์ เค็มที่เคียวหอกระจายข่าวจะมีเฉพาะในวัดใช้สำหรับประกาศข่าว การกุศล หรือเป็นการใช้ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับวัดเสียเป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน. 2530 : 8) ต่อมาหน่วยงานพัฒนาต่าง ๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข หน่วยรักษาความมั่นคงปลอดภัย เป็นต้น ได้มองเห็นความสำคัญของการให้ข่าวสารทางเครื่องขยายเสียง จึงได้พยายามสนับสนุนให้มีหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน ตามความพร้อม บางหมู่บ้านมีหอกระจายข่าวตั้งอยู่ในวัดภายใต้ความดูแลของพระภิกษุ บางหมู่บ้านตั้งอยู่ในหมู่บ้าน ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือผู้ใหญ่บ้าน และบางแห่งตั้งอยู่ในโรงเรียน หรือสถานที่ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

สำหรับในจังหวัดหนองคายนั้น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย (2530 : 16) ได้จัดอบรมคณะกรรมการรับผิดชอบหอกระจายข่าวทั่วทั้งจังหวัด 360 คน จากหมู่บ้านที่มีหอกระจายข่าวทั้งหมด 180 หมู่บ้าน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหอกระจายข่าว และหาแนวทางเพื่อให้กระจายข่าวเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน

กล่าวโดยสรุปการจับบริการข่าวสารข้อมูลให้แก่ประชาชนในชนบทในรูปของที่
 อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านนั้น นับว่าเป็นระบบข่าวสารที่
 โดดงิ่คิ่ประชาชมากที่สุดใ้สภาพปัจจุบัน ซึ่งหน่วยงานพัฒนาต่าง ๆ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน
 หน่วยงานคานสาธาารณสุข และกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้ให้ความสนับสนุน พัฒนา
 กิจกรรรมทั้ง 2 ประการนี้ ให้เป็นสื่อหลักใ้การใ้บริการข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชนใ้ชนบท
 อย่างทั่วถึง ผู้วิจัยเห็นว่าสภาพความแตกต่างเหล่านี้น่าจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำใ้การ
 รั้ข่าวสารข้อมูล และผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิ่เห็นของประชาชนผู้ใ้บริการที่อ่านหนังสือ
 ประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว ในหมู่บ้านที่มีสภาพแตกต่างกันควยระหว่างข่าวสารข้อมูล
 2 ประการนี้ ในแง่ของโอกาสการเรี้นรูนอกโรงเรียน และความสนใจใ้การรั้ข่าวสาร
 ข้อมูลของประชาชน ตลอดจนข้อคิ่เห็นและแนวทางใ้การพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
 และหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านให้เป็้แหล่งข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนชนบทอย่าง
 แท้จริง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพของระบบข่าวสารข้อมูลใ้ชุมชนชนบท 2 ประเภท คือ
 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน
2. เพื่อศึกษาโอกาสใ้การเรี้นรูนอกโรงเรียนของประชาชนผู้ใ้บริการที่อ่าน
 หนังสือประจำหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาความสามารถใ้การอ่านและเขียน ของประชาชนผู้ใ้บริการที่อ่าน
 หนังสือประจำหมู่บ้าน
4. เพื่อศึกษาความสนใจใ้คานข่าวสารข้อมูล เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
 ผู้ใ้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

5. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว เพื่อให้เป็นแหล่งข่าวสารข้อมูลในหมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ดังนี้ คือ

1. เป็นแนวทางให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดหนองคายทราบถึงสภาพปัญหา การดำเนินงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว เพื่อจะได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนชนบทอย่างแท้จริง

2. เป็นประโยชน์ต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการสนับสนุนในด้านวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และเป็นข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินการวางแผน และพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงระบบข่าวสารข้อมูล และเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบข่าวสารข้อมูล เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนชนบทอย่างแท้จริง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำการศึกษาเฉพาะที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายเท่านั้น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้านี้ ประกอบด้วย

2.1 ประชากร ไท่แก่ ประชาชนผู้ใช้บริการที่อานา ในจังหวัด
หนองคาย

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ไท่แก่ ประชาชนผู้ใช้บริการที่อานา จาก
18 หมู่บ้าน ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 318 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

3.1.1 สภาพของที่อานา แบ่งเป็น 3 ระดับตามการประเมินของ
ศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2530 ดังนี้

- 1) หมู่บ้านที่มีที่อานาหนังสือ ระดับดี
- 2) หมู่บ้านที่มีที่อานาหนังสือ ระดับปานกลาง
- 3) หมู่บ้านที่มีที่อานาหนังสือ ระดับต้องปรับปรุง

3.1.2 การมีและไม่มีหอกระจายข่าว

- 1) หมู่บ้านที่มีหอกระจายข่าว
- 2) หมู่บ้านที่ไม่มีหอกระจายข่าว

จากตัวแปรอิสระทั้ง 2 ประเภท สามารถจำแนกหมู่บ้านที่จะทำการศึกษาออกเป็น
6 ประเภท ดังแสดงในตาราง 1 ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 การแบ่งประเภทของหมู่บ้านโดยจำแนกตามสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และการมี - ไม่มีหอกระจายข่าว

ที่อ่านฯ หอกระจายข่าว	ที่	ปานกลาง	ต้องปรับปรุง
มี	(1)	(2)	(3)
ไม่มี	(4)	(5)	(6)

- (1) หมายถึง หมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับที่ - มีหอกระจายข่าว
 (2) หมายถึง หมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับปานกลาง - มีหอกระจายข่าว
 (3) หมายถึง หมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับต้องปรับปรุง - มีหอกระจายข่าว
 (4) หมายถึง หมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับที่ - ไม่มีหอกระจายข่าว
 (5) หมายถึง หมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับปานกลาง - ไม่มีหอกระจายข่าว
 (6) หมายถึง หมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับต้องปรับปรุง - ไม่มีหอกระจายข่าว

3.1.3 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 4 ตัวแปร คือ

1) อายุ แบ่งเป็น 3 กลุ่มอายุ

(1) กลุ่มอายุน้อย ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

(2) กลุ่มอายุปานกลาง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง

ที่มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี

(3) กลุ่มอายุมาก ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ

มากกว่า 40 ปี

- 2) เพศ แบ่งเป็น
 - (1) ชาย
 - (2) หญิง
- 3) สถานภาพการสมรส แบ่งเป็น
 - (1) โสด
 - (2) สมรส
- 4) การไปใช้บริการที่อ่านฯ แบ่งเป็น
 - (1) ไปใช้บริการบ่อย
 - (2) ไปใช้บริการบ้างเป็นบางครั้ง
 - (3) ไม่เคยไปใช้บริการเลย

3.2 ตัวแปรตาม

- 3.2.1 โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน
- 3.2.2 ความสนใจในค่านิยมข่าวสารข้อมูล
- 3.2.3 ความสามารถในการอ่าน-เขียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน หมายถึง สถานที่ที่ประชาชนร่วมกันจัดตั้งขึ้น ในเขตหมู่บ้านหนึ่งหรือหลายหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นที่สำหรับอ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ซึ่งได้รับอนุมัติ แต่งตั้ง ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้งห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน ปี พ.ศ. 2515

การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งสภาพห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็น 3 ระดับ โดยถือตามผลการประเมินของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดหนองคาย (2530 : 14) ดังนี้

1.1 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ระดับที่ หมายถึง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ที่คณะกรรมการประกวดที่ 1 - 10 ระดับอำเภอ ในปี พ.ศ. 2530 และผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ที่ทางจังหวัดได้กำหนดไว้ ซึ่งตัดสินโดยใช้เกณฑ์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน และเกณฑ์ของจังหวัดหนองคาย

1.2 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ระดับปานกลาง หมายถึง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทั่ว ๆ ไปที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่จังหวัดหนองคายกำหนดไว้

1.3 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทั่ว ๆ ไปที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่จังหวัดหนองคายกำหนดไว้

2. หอกระจายข่าว หมายถึง ระบบเสียงตามสายในหมู่บ้าน เพื่อประกาศหรือแจ้งข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ให้สมาชิกในหมู่บ้านได้ทราบ ซึ่งหอกระจายข่าวนี้ดำเนินการโดยคณะกรรมการ พระภิกษุ หรือครูในโรงเรียนประจำหมู่บ้านนั้น ๆ

3. ผู้ให้บริการ หมายถึง ประชาชนในหมู่บ้านที่ไปให้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ / วารสาร / ป้ายประกาศ และวัสดุการอ่านอื่น ๆ

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกเฉพาะตัวของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคำถามของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

5. โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน หมายถึง การที่ประชาชนในหมู่บ้านได้ฝึกอ่านเขียน หรือร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันที่สนับสนุนไม่ให้อ่านหนังสือ และเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในด้านการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้นว่า อ่านหนังสือพิมพ์ บทความ วารสาร และการติดต่อสื่อสารด้วยภาษาหนังสือ เช่น การไปอ่านหนังสือในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน อ่านป้ายประกาศ อ่านสลากยา หรืออ่านข้อแนะนำของทางราชการได้ ตลอดจนการรับข่าวสารข้อมูลจากทางวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์

6. ความสนใจในค่านิเวศข้อมูล หมายถึง การที่ประชาชนมีความประสงค์จะรับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ จากการให้บริการของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน หรือระบบอื่น ๆ ที่มีในหมู่บ้าน

สมมติฐานวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน มีโอกาสในการเรียนรู้นอกโรงเรียนต่างกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน ที่มีหอกระจายข่าวและไม่มีหอกระจายข่าว มีโอกาสในการเรียนรู้นอกโรงเรียนต่างกัน
3. กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน มีความสามารถในการอ่านและเขียนต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความสำคัญของการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท
2. ระบบข่าวสารข้อมูลกับการพัฒนาสังคมในชุมชนชนบท
3. สื่อมวลชนกับการพัฒนาสังคมในชุมชนชนบท
4. บทบาทของสื่อมวลชนเพื่อการศึกษา
5. ทิวทัศน์หนังสือประจำหมู่บ้านและความสำคัญต่อการพัฒนาชนบท
6. หอกระจายข่าวและความสำคัญต่อการพัฒนาชนบท

ความสำคัญของการศึกษาต่อการพัฒนาชนบท

การศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน นับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ (วีระยุทธ วิเชียรโชติ. 2524 : 617 - 618) ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นระบบที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาสถาบันสังคมและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ

ประการสำคัญ การศึกษาคงมิได้มีหน้าที่เพียงแต่ถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือความรู้เฉพาะด้านให้แก่ประชาชนเท่านั้น (ชาเลื่อง วุฒิจันทร์. 2528 : 27 - 30) แต่คงจะต้องรับรู้อารมณ์แบบการพัฒนาประเทศ และร่วมปฏิบัติการให้การศึกษาที่จะมีผลในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ทักษะ และความรู้ของประชาชน อันจะทำให้ประชาชนมีความพร้อมที่จะพัฒนา ซึ่งรวมถึงอุดมการณ์ ทักษะ ที่จะมีส่วนร่วม และทักษะในการจัดการด้วย

ดังนั้นการศึกษาจึงมีส่วนอย่างยิ่ง ต่อการ เปลี่ยนแปลง ทัศนคติและความคิดของ ประชาชน ผลักดันให้ประชาชนรวมพลังกัน เข้าดำเนินการ ทาง เศรษฐกิจ สังคม ร่วมกัน เป็นโครงการ ที่มีผลสำคัญ เพียงพอที่จะจัดสรรไว้ให้แก่กันและกันได้อย่างทั่วถึง และ นำผลส่วนเกินของความพยายามร่วมกันสร้าง ทรัพยากรสังคมด้านอื่น เพื่อสนองสวัสดิการ เบื้องต้นของสังคม และเพื่อจะบรรลุถึงความปรารถนาขั้นสูงสุด คือ การแสวงหา ความรู้ ความก้าวหน้าทางวิทยาการ การอยู่ร่วมกันเป็นสังคมที่เป็นปึกแผ่น มั่นคง เสมอภาค มีความรัก ศรัทธา เชื่อมั่นต่อกัน มีความเป็นเสรี มั่นใจในตัวเอง และเป็นสังคมอันยุติธรรม (ชุมพร สังขปรีชา. 2528 : 29)

ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของชนบทไทยนั้นอาจสรุปได้ว่าเกิดจากมูลเหตุหลาย ประการด้วยกัน ได้แก่ การขาดความรู้และข่าวสารข้อมูล สุขภาพอนามัยไม่ดี รายได้ต่ำ และขาดสถาบันหรือองค์กรที่จะทำหน้าที่ให้บริการรวบรวมกำลังประชาชน เพื่อจัดบริการให้แก่ชุมชนของตนเอง (สุนทร สุกันท์ชัย. 2529 : 74 - 75)

การพัฒนาชุมชนจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อชุมชนชาบทมี การร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง และริเริ่มการพัฒนาขึ้นภายในชุมชน โดยเหตุนี้จึงต้องมีการให้การศึกษา เพื่อให้เกิด ความตื่นตัวในการพัฒนา และมีความเชื่อว่า การพัฒนาอยู่ในวิสัยที่ทำให้เกิดขึ้นได้ด้วยการร่วมแรงร่วมใจของประชาชนในชุมชนนั้น ๆ เอง

อย่างไรก็ตามการศึกษาก็มีศักยภาพ มหาศาลในอันที่จะช่วยแก้ปัญหาความยากจน (ชิระวัฒน์ ภิจรเนตร. 2524 : 26 - 31) โดยเฉพาะเมื่อใช้ร่วมกับมาตรการอื่น ๆ ในลักษณะของแนวทางที่ผสมผสานกันอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะสาเหตุความยากจนดังกล่าว มีอยู่ไม่น้อยที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจ แรงจูงใจ และทัศนคติบางประการของ คนชนบท ซึ่งเป็นส่วนที่การศึกษาและการฝึกอบรมสามารถช่วยกันแก้ไขได้

ระบบข่าวสารข้อมูลกับการพัฒนาสังคมชุมชนชนบท

บทบาทของข่าวสารข้อมูลมีอิทธิพลอย่างมากที่สุดต่อการพัฒนาสังคมให้เจริญ รุดหน้าทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะระบบการสื่อสารมวลชน ขยายตัวเจริญก้าวหน้า ออกไปมากมายหลายแขนง และสามารถให้ข่าวสารข้อมูลลึกลงไปในรายละเอียดในเวลาอันรวดเร็ว แม้ว่าผู้ส่งและรับข่าวสารระหว่างกันจะอยู่คนละมุมโลกก็ตาม ยิ่งไปกว่านั้น ข่าวสารข้อมูลบางประเภทยังล้าลึกเหนือกว่าคนธรรมดาจะคาดถึงว่าเป็นไปได้ ดังที่ นิเชก สุนทรพิทักษ์ (2525 : 44) กล่าวว่า "สมัยก่อน สมัยโบราณเป็นยุคของ เกมตรกรรม แต่ต่อมา เป็นยุคของอุตสาหกรรม ส่วนในปัจจุบัน เป็นยุคของข่าวสารข้อมูล..." เพราะข่าวสารข้อมูลให้ทั้งความรู้ ข่าวสาร อันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

นอกจากนั้นในการสัมมนาการสื่อสารมวลชนครั้งที่ 1 เรื่องอิทธิพลและความ รับผิดชอบของสื่อมวลชน ยังมีสาระสำคัญเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูล และให้ทัศนะความคิดเห็น เพื่อที่จะปรับและเปลี่ยนเจตคติในการดำรงชีวิตกับให้แรงบันดาลใจ เพื่อที่จะกระทำหรือ ก้าวล่วงสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามเหตุผล และสาระสำคัญที่ได้รับจากข่าวสารข้อมูล (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2527 : 20 - 22) กล่าวคือในด้านของความรู้ในประชาชนจะได้รับ ในแง่ของข่าวสารและรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้สมาชิกในสังคมได้ทราบความเคลื่อนไหว ได้ทราบแนวความคิดเห็น รวมทั้งทวีเคราะห์ ทวีวิจารณ์ต่าง ๆ ประกอบข่าวสารเหล่านั้น ทั้งในประเทศและต่างประเทศไปยังประชาชน

ข่าวสารข้อมูลเหล่านี้จะเป็นแรงผลักดันให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงทัศนะ และ มีความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อแก้ไขตนเองและชุมชน ก่อให้เกิดมคิสาธารณะ ซึ่งเป็นสิ่ง ที่ จำเป็นสำหรับชุมชนประชาธิปไตย นอกจากนี้ยังมีข่าวสารข้อมูลด้านการโฆษณา เช่น โฆษณาสินค้า ก็มีมีส่วนช่วยให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจกว้างขวาง และสามารถ ปรับตัวให้ทันต่อสภาวะความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง ส่วนด้านการให้ ความบันเทิงนั้นมีหลายรูปแบบ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ภาพการ์ตูน ละครวิทยุ การแสดง คนตรี ภาพยนตร์ เป็นต้น สำหรับส่งเสริมประสบการณ์ รวมทั้งแนวคิถักแก่มุคยุดเพื่อปรับปรุง

ตนเอง ซึ่งมีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมตามควรแก่สภาพยิ่งขึ้น ใ้รู้ ใ้เห็น ใ้เข้าใจ
 สิ่งที่ไม่เคยเห็น ไม่เคยรู้จักมาก่อน รวมความแล้ว ข่าวสารข้อมูลนั้น มีอิทธิพลต่อสังคม
 มาก การที่จะเปลี่ยนแปลง พัฒนา สังคมไปในทางที่ดีขึ้น จำเป็นต้องอาศัยข่าวสารข้อมูล
 ทั้งสิ้น

ประเทศไทยในปัจจุบันมีประชาชนในชนบทถึงประมาณร้อยละ 80 (กรมการศึกษา
 นอกโรงเรียน. 2529 - ก : 14) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขยายการใ้บริการ
 ข่าวสารข้อมูลออกไปใ้กว้างขวาง ครอบคลุมใ้เพิ่มมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อใ้
 ประชาชนในชนบท ซึ่งถือเป็นสังคมส่วนใหญ่ของประเทศ ใ้รับทราบข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ
 ที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงความเป็นอยู่ใ้ดีขึ้นทุกด้าน รวมทั้งส่งเสริมความ
 สามารถใ้ดำเนินการอ่านออกเขียนได้ ใ้คงอยู่ตลอดไป ซึ่งเป็นการใ้การศึกษาตามแนว
 ปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิตแก่ประชาชนโดยตรงด้วย

สื่อมวลชนกับการพัฒนาสังคม

สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอย่างมาก อิทธิพล
 ของสื่อมวลชนแต่ละประเภท โดยสรุปมีดังนี้

วิทยุกระจายเสียง

มีอิทธิพลมากที่สุดในบรรดาสื่อประเภทต่าง ๆ เพราะสามารถส่งกระจายเสียง
 ไปใ้ไกลเข้าถึงชนทุกชั้นทุกวัย และทุกเพศ ใ้เป็นจำนวนมากที่สุด รวมทั้งผู้ใ้ทำหน้าที่
 ไม่ออก ไม่เลือกเวลา สถานที่ และใ้เสียค่าใช้จ่ายน้อย เป็นการช่วยปรับปรุงสติปัญญา
 ของผู้ฟัง ช่วยใ้ผู้ฟังใ้เงินคนถาวร อีกทั้งยังมีอิทธิพลทางด้านภาษา ใ้ช่วยเหตุการณ์การจก
 ราชการต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรใ้ได้รับการพิจารณาถึงเนื้อหาที่จะจกใ้
 แก่ประชาชน ดังนั้นจึงใ้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของวิทยุกระจายเสียงใ้ด้าน
 การจกราชการต่าง ๆ ใ้แก่ผู้ฟัง เช่น สำกงานสถิติแห่งชาติ (2523 - ก :
 13 - 15) ใ้กรายงานผลการสำรวจรายการวิทยุใ้วราชอาณาจกร พ.ศ. 2521 -

2522 ว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนิวยอร์ก วิทยารายการเพลงไทยสากล ชาวจาก
ทางราชการ ชาวในประเทศ ชาวต่างประเทศ ละคร และเพลงลูกทุ่ง ส่วนรายการ
ที่ประชาชนนอกเขตเทศบาลชอบฟัง ได้แก่ เพลงลูกทุ่ง ชาวจากทางราชการ ชาว
ท้องถิ่น ละคร ชาวต่างประเทศ รายการเกษตร รายการศาสนา และเพลงไทย
สากล

ชัยโรจน์ บุญญาวัตร (2519 : 50 - 51) ก็ได้ศึกษาถึงการจึกรายการ
ให้แก่ประชาชนในแถบภาคกลาง ที่รับฟังวิทยุมากตามลำดับคือ รายการบันเทิงรายการ
ข่าว ความรู้ หรือสารคดี และโหมแมลินค้า ผู้หญิง และเด็กที่มีอายุ 15 - 20 ปี ชอบ
ฟังรายการบันเทิงมากที่สุด และรายการส่งเสริมอาชีพที่มีผู้นิยมฟังมากที่สุดได้แก่ รายการ
ส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรม

โทรทัศน์

การจึกรายการต่าง ๆ ทางโทรทัศน์มีผลต่อประชาชน จะเห็นได้จากการ
บอกเล่าของ อูฟาร์ เมืองจันงค์ (2511 : 28) ที่กล่าวถึงโทรทัศน์ในอเมริกานั้น
เขาถือว่า รายการข่าวมีความสำคัญไม่น้อยกว่ารายการบันเทิง เมื่อมีข่าวสำคัญหรือ
ข่าวด่วน จะแทรกเนื้อหาของข่าวเข้าไปในช่วงเวลาของรายการบันเทิง โดยหยุดรายการ
บันเทิง 1 - 3 นาที เพื่อเสนอข่าว ส่วนเทคนิคในการเสนอข่าว มีการเสนอเป็นตัว
หนังสือให้ผู้ชมได้อ่านข่าวพร้อมกับชมรายการแสดง หรือไม่ก็ขอเวลาผู้เป็นเจ้าของ
รายการนั้น ๆ บอกข่าวสั้น ๆ ให้ผู้ชมได้ทราบเอง

จากการศึกษาของ ธนิต บุญประเสริฐ (2530 : 145) ซึ่งได้ศึกษาความ
สนใจของประชาชนที่รับชมรายการโทรทัศน์ ทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของ 11
พบว่า ความสนใจต่อเนื่องหารายการโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้แก่ การประดิษฐ์
หรือค้นพบสิ่งใหม่ การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในชีวิตประจำวัน และการท่องเที่ยว
จังหวัดต่าง ๆ ตามลำดับ

ส่วน ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์ (2513 : 170) ได้ทำการศึกษาถึงรายการโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชอบรายการที่เกี่ยวกับความรู้ คณิตศาสตร์ ภาพยนตร์ มันทึ่ง อภิปราย อนามัย สุขภาพจิต และกีฬา

หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องแสดงให้เห็นสภาพบางอย่างของสังคม แต่มีขอบเขตจำกัด เฉพาะผู้อ่านหนังสือออกข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ จะมีความคงทนอยู่นาน สามารถเก็บเป็นหลักฐานอ้างอิงได้ ยังสามารถจูงใจและให้ความบันเทิงต่อชนทุกชั้นและทุกวัย จากการศึกษาของ สมเกียรติ โสภามา (2517 : 116) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจหมวดความรู้ทางวิชาการ หมวดข่าวต่างประเทศ เป็นอันดับ 1 และการศึกษาเป็นอันดับรองลงมา สำหรับความสนใจหมวดเรื่องความรู้ทางวิชาการนั้น นักเรียนสนใจความรู้ทางวิทยาศาสตร์มากที่สุด ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสังคม เป็นอันดับรองลงมา หมวดข่าวในประเทศ การบันเทิง คดีทางศาล การโฆษณาและบริการต่าง ๆ นักเรียนมีความสนใจน้อย

นอกจากนี้ เกษม ศิริสัมพันธ์ (2517 : 61) ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ 14 ฉบับ สรุปได้ว่า การเสนอข่าวทั้งภายในและต่างประเทศของหนังสือพิมพ์รายวันเหล่านี้มีการเสนอข่าวใกล้เคียงกันมาก และทุกฉบับเสนอปริมาณข่าวในประเทศมากกว่าข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์เข้มนักเน้นในการเสนอข่าวทั่วไป ส่วนหนังสือพิมพ์รายมกเสนอข่าวในคานการ เมือง

ผลการศึกษาอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ในต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

ชแรม และโรเบอร์ต (Schramm and Robert. 1971 : 26) ได้ศึกษาในสหรัฐอเมริกาพบว่าคนที่มีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มที่จะอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ เพราะคนที่มีการศึกษาสูงมักจะมีงานอื่นที่ทงทำมากจึงใช้เวลาว่างจากงานอ่านหนังสือพิมพ์ เพราะสื่อมวลชนประเภทนี้ จะใช้เวลาอ่านเมื่อใดก็ได้ และยังพบว่า จำนวนผู้อ่านหนังสือพิมพ์จะเพิ่มมากขึ้นจนถึงระดับอายุ 40 ปี จากนั้นจะลดลงเนื่องจากความบกพร่องทางสายตา

และ ฮาบีบ (Habeeb. 1985 : 19) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของระบบ การกระจายเสียงของประเทศซาอุดีอาระเบีย ที่ใช้ภาษาอาหรับโบราณในการอนุรักษ์วัฒนธรรม สรุปลงไว้ว่า การใช้ภาษาอาหรับโบราณในการอนุรักษ์วัฒนธรรม สรุปลงไว้ว่า การใช้ภาษาอาหรับโบราณโดยผ่านทางวิทยุกระจายเสียง สามารถทำให้ประชาชนในประเทศซาอุดีอาระเบีย สามารถเข้าใจในวัฒนธรรมและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับศาสนาอิสลามได้ ทั้งนี้หมายความว่า จะช่วยให้เข้าใจในค่านิยมมากกว่าในค่านิยม และพบว่า ประชาชนชอบใช้ภาษา อาหรับโบราณมากกว่าภาษาท้องถิ่น

ผู้เชี่ยวชาญอเมริกันได้สำรวจความนิยมในชาวประเภทต่าง ๆ ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ในสหรัฐอเมริกา แบ่งตามเพศ ดังนี้ หญิงอเมริกันสนใจข่าวจากหนังสือพิมพ์มากที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ชาวโชมานิสต์ ชาวสังคมนิยม นักการเมือง เศรษฐกิจ และชาวธุรกิจ ส่วนผู้ชายอเมริกันสนใจเรียงลำดับดังนี้ ข่าวกีฬา ธุรกิจ สังคม การเมือง เศรษฐกิจ และโชมานิสต์ จากผลการสำรวจนี้ จะเห็นว่าชาวโชมานิสต์นั้นฝ่ายหญิงมีความสนใจ มากที่สุด แต่ฝ่ายชายสนใจน้อยที่สุด ชาวธุรกิจสนใจเป็นอันดับสุดท้าย ฝ่ายชายสนใจ เป็นอันดับสอง นอกจากนี้ยังมีความสนใจข่าวต่าง ๆ เหลื่อมล้ำกันอยู่ระหว่างชายกับหญิง อเมริกัน ส่วนพวกชาวหลักนั้นทั้งสองเพศสนใจน้อยที่สุด (เกษม ศิริสัมพันธ์. 2528 : 120)

ภาพยนตร์

ภาพยนตร์เข้าถึงความรู้สึกได้ง่ายเพราะได้ยินทั้งเสียงเห็นทั้งภาพ ยังช่วยในการ อบรมได้เป็นอย่างดี จากการศึกษาของ กมล ปิยนานนท์ (2509 : 80) พบว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครชมภาพยนตร์โดยเฉลี่ยเดือนละประมาณ 1 - 3 เรื่อง ภาพยนตร์ที่นักศึกษายกชมชม ได้แก่ ภาพยนตร์ชีวิต จารกรรม เพลง และคนตรี ส่วนนักศึกษานางเรียนชมภาพยนตร์ เพลง คนตรี ชีวิต จารกรรม และตลกขบขัน ตามลำดับ ซึ่งนักศึกษาทั้งชายและหญิงมีความเห็นว่า ภาพยนตร์ก่อให้เกิดผลดีในด้าน

ปรับปรุงตนให้เข้ากับสังคม ช่วยเพิ่มพูนความรู้รอบตัว อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพ และยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น ในแง่ที่ไม่ดีคือ ทำให้เสียเงิน เสียเวลาและเสียสุขภาพ

นอกจากนี้ พรทิพย์ วินโกมินทร์ (2512 : 102) ได้ศึกษาดังอิทธิพลของ ภาพยนตร์บันเทิงที่มีต่อพฤติกรรมของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่า นักเรียนอาชีวศึกษาทั้งสองเพศ ส่วนใหญ่ชอบชมภาพยนตร์ในระดัปลานกลาง คือ เดือนละ 5 ครั้ง ภาพยนตร์ที่นักเรียนมักชอบชมมากที่สุดได้แก่ ภาพยนตร์สงครามและประวัติศาสตร์ ภาพยนตร์เพลงและดนตรี ภาพยนตร์ชีวิต และภาพยนตร์ตลกขบขัน ตามลำดับ เหตุผลในการเข้าชมภาพยนตร์คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่าง ๆ และเป็นการพักผ่อนสมอง นักเรียนส่วนมากมักไม่เลียนแบบภาพยนตร์ แต่ก็มีบางส่วนที่เลียนแบบ สิ่งที่นักเรียนชอบเลียนแบบมากที่สุดคือ นักเรียนชายชอบเลียนแบบ คำพูด นักเรียนหญิงชอบเลียนแบบการแต่งกาย นักเรียนอาชีวศึกษาเห็นว่าภาพยนตร์ชีวิต ภาพยนตร์สงครามและประวัติศาสตร์ ให้ความบันเทิงของการให้ความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ใ้หลักที่ดี และช่วยในการฟังภาษาอังกฤษ

ที่ ๑๑. งานหนังสือประจำหมู่บ้านและความสำคัญต่อการพัฒนาชนบท

ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2489 กำหนดว่าชาวไทยทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาในโรงเรียนจนกระทั่งอายุครบ 15 ปี หรือเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จึงถือว่าพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ (บรรจง ชูสกุลชาติ, 2524 : 3) ครั้นต่อมาในปี พ.ศ. 2504 รัฐบาลได้ขยายการศึกษาภาคบังคับออกไป จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ต่อมาภายหลังลดลงเหลือแค่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การศึกษาของไทย ก็ยังประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย มีเด็กจำนวนน้อยเท่านั้นที่มีโอกาสศึกษาต่อสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เช่น เด็กที่เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปี พ.ศ. 2507 สามารถศึกษาต่อถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 เพียงร้อยละ 27 (สมศักดิ์ ศรีมาโนชน์, 2522 : 11)

ยิ่งไปกว่านั้น ประชาชนกว่าร้อยละ 80 อาศัยอยู่ในชนบทหาความสะดวกสบาย
ในหลาย ๆ ด้าน เช่น การคมนาคม การติดต่อสื่อสาร เป็นต้น โอกาสที่จะได้รับ
การศึกษาเล่าเรียนมีน้อย เพราะยังขาดแคลนทั้งอาหารและยารักษาโรค เด็กที่จบจาก
โรงเรียนแล้ว มีโอกาสน้อยมากที่จะได้อ่านหนังสือหรือใช้หนังสือ ในที่สุดก็จะลืมและ
กลับกลายเป็นคนที่ไม่รู้หนังสือไป ถึงแม้จะมีหน่วยงานราชการและเอกชนหลายหน่วยงาน
ที่พยายามส่งเอกสาร หนังสือ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ไปยังหมู่บ้าน แต่ก็มิได้รับผลดีเท่าที่ควร
เพราะมีอุปสรรคในการขนส่ง ประกอบกับหนังสือและเอกสารที่ส่งไป ไม่เป็นที่สนใจของ
ประชาชนเลยเท่าที่ควร

จากการสำรวจของกรมสามัญศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2513 พบว่า ประชาชนที่จบ
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วมีแนวโน้มที่จะลืมหนังสือร้อยละ 33 ภายในไม่กี่ปี (โกวิท
วรพิพัฒน์. 2527 : 26) ซึ่งสาเหตุของการลืมหนังสือและการไม่รู้หนังสือดังกล่าวนี้
กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เริ่มดำเนินการโครงการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ขึ้น
โดยเริ่มดำเนินการครั้งแรกเมื่อปี 2514 ที่อำเภอเกาะคา และกิ่งอำเภอเสริมงาม
จังหวัดลำปาง ได้จัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านขึ้น จำนวน 75 หมู่บ้าน โดยใช้ชื่อว่า
"ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน" ซึ่งกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษาในขณะนั้น เป็น
ผู้รับผิดชอบโครงการ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 - ค : 101) และได้
ดำเนินการเรื่อยมาจนถึง พ.ศ. 2526 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น "ที่อ่านหนังสือประจำ
หมู่บ้าน" ทั้งนี้เพราะนอกจากจะมีหนังสือพิมพ์แล้ว ยังมีสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ให้ประชาชน
สามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ เช่น หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์อื่น ๆ และแผ่นปลิว
 เป็นต้น โครงการดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้คนลืมหนังสือน้อยลง มีนิสัยรักการ
อ่านมากขึ้น และเพื่อเป็นแหล่งบริการข่าวสาร ข้อมูลให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นชนบท

จากการประเมินที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในจังหวัดหนองคาย เมื่อปี 2530
สามารถจัดคุณภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้ 3 ประเภท คือ ที่อ่านหนังสือประจำ
หมู่บ้าน ระดับดี ระดับปานกลาง และระดับต้องปรับปรุง

เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในจังหวัดหนองคาย กำหนดไว้ 9 ประการ ดังนี้คือ (ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดหนองคาย. 2530 : 13 - 14)

1. การรับหนังสือพิมพ์ รับหนังสือพิมพ์ใหม่ จำนวน 1 ฉบับ เข้าถึงที่อ่านฯ อย่างสม่ำเสมอทุกวัน
2. การจัดหนังสือพิมพ์และหนังสืออื่น ๆ ไว้บริการ มีหนังสือพิมพ์ใหม่ จำนวน 1 ฉบับ และหนังสือพิมพ์เก่าขอนหลัง จำนวน 3 ฉบับ อยู่ในที่อ่านฯ เป็นประจำ
3. วัสดุและอุปกรณ์ประจำที่อ่านฯ ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้
 - 3.1 ที่สำหรับนั่งอ่านหนังสือ นั่งได้ไม่น้อยกว่า 8 คน
 - 3.2 ที่วางหนังสือพิมพ์ วางได้ไม่ต่ำกว่า 8 ฉบับ
 - 3.3 ป้ายชื่อที่อ่านฯ
 - 3.4 สมุดทะเบียนผู้ใช้บริการที่อ่านฯ
 - 3.5 สมุดบันทึกการประชุมคณะกรรมการที่อ่านฯ
 - 3.6 ทะเบียนคุมการรับหนังสือพิมพ์
4. สถานที่ตั้ง สะดวกต่อประชาชนผู้มารับบริการ
5. อาคาร ไม่จำเป็นต้องเป็นอาคารเอกเทศ อาจจัดอยู่ที่ตุ่มบ้าน วัด ร้านค้า หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม โดยจัดไว้เป็นสัดส่วนเฉพาะ มีป้ายบอกว่าเป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านอย่างชัดเจน มีที่นั่งอ่าน เจ้าของสถานที่เป็นผู้ดูแล ให้ประชาชนใช้บริการได้สะดวก
6. ความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่น ให้ความร่วมมือสนับสนุนตามกำลัง และโอกาส
7. กรรมการที่อ่านฯ มีการประชุมอย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้ง
8. การเก็บรักษาหนังสือพิมพ์เก่า เก็บหนังสือพิมพ์เก่าเก็บเล่มไว้เป็นรายเดือน นานไม่น้อยกว่า 1 เดือน
9. จำนวนผู้ใช้บริการ เฉลี่ยต่อวันไม่น้อยกว่า 10 คน

จากการศึกษาของ จิรายุ คาศรี (2519 : 115 - 119) เรื่อง ความคาดหวังของเจ้าหน้าที่รัฐบาล ผู้เกี่ยวข้องกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และผลที่ประชาชนในจังหวัดลำปางได้รับจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน โดยไขกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐบาลผู้เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งที่อ่านหนังสือ จำนวน 87 คน ประชาชนในจังหวัดลำปางที่เป็นกรรมการที่อ่านหนังสือ จำนวน 75 คน ประชาชนทั่วไปที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือ 150 คน และประชาชนที่เข้าไปใช้ที่อ่านหนังสือ 15 แห่ง ที่สุ่มไคระหว่างวันที่ 1 - 7 กุมภาพันธ์ 2519 จำนวน 1,765 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. จำนวนผู้เข้าไปใช้ที่อ่านหนังสือ เจ้าหน้าที่รัฐบาลคาดว่าจะมีประชาชนมาใช้ที่อ่านหนังสือวันละ 13 คนต่อหมู่บ้าน จึงจะคุ้มกับการลงทุน แต่ปรากฏว่ามีประชาชนเข้ามาใช้วันละ 18 คนต่อแห่ง

2. กิจกรรมอื่นนอกเหนือจากการอ่านหนังสือ การกระจายต่อเจ้าหน้าที่รัฐบาล คาดว่าคนที่อ่านหนังสือพิมพ์แล้ว 1 คน จะกระจายข่าวต่อให้คนอื่นรับทราบ 8 คน แต่โดยเฉลี่ยแล้วชาวบ้าน 1 คน กระจายข่าวได้เพียง 2 คน

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากที่อ่าน เจ้าหน้าที่รัฐบาลคาดว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และนันทนาการมากในทุก ๆ ด้าน ผลปรากฏว่าที่ประชาชนใคร่รับคือชาวบ้านได้รับประโยชน์ทุกด้าน ยกเว้นด้านนันทนาการ ซึ่งชาวบ้านได้รับปานกลาง

ประสิทธิ์ ฤทธิชัย (2522) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของชาวบ้านในหมู่บ้านที่มีและไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นชาวบ้านที่อาศัยในหมู่บ้านที่มีและไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านอย่างละ 60 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ในด้านการเข้าใช้ที่อ่านหนังสือปรากฏว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่เข้าไปใช้ที่อ่านหนังสือทุกวันแต่เวลาที่เข้าไปใช้ไม่แน่นอน ความสะดวกในการเข้าไปใช้มีมาก หนังสือพิมพ์ที่ชาวบ้านอ่านมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ชาวที่ชาวบ้านสนใจมากที่สุดคือ ชาวตัว ๆ ไป

หนังสือพิมพ์ที่ได้อ่านส่วนมากจะเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับที่ล่วงมาแล้ว 1 - 3 วัน และส่วนมากชาวบ้านจะรีบอ่านทันทีที่หนังสือพิมพ์ถึงที่อ่าน

2. ในค่านแหล่งข่าวและความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือพิมพ์ชาวบ้านส่วนใหญ่ทั้งในหมู่บ้านที่มีและไม่มีที่อ่านหนังสือ จะใช้เวลาว่างอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่าทำกิจกรรมอื่นในแหล่งที่สามารถหาหนังสืออ่านได้ถ้าไม่มีที่อ่านคือ ร้านค้าในหมู่บ้าน และห้องสมุดโรงเรียน ในค่านรายละเอียดของข่าว ชาวบ้านส่วนมากจะไครายละเอียดของข่าวจากหนังสือพิมพ์มากที่สุด และมีความคิดเห็นว่าการได้อ่านหนังสือพิมพ์หลายฉบับ ทำให้มีความรู้มีเหตุผลมากขึ้น สำหรับการเชื่อถือข่าวสารจากหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับปานกลาง

3. ในค่านความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชาวบ้านที่มีและไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. สิ่งที่ประชาชนต้องการจากที่อ่านหนังสือ เจ้าหน้าที่รัฐบาลคาดว่าสิ่งที่ประชาชนต้องการตามลำดับความสำคัญคือ ความรู้เกี่ยวกับอาชีพและความรู้ทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมืองและท้องถิ่น รวมทั้งการมีหนังสือพิมพ์อยู่ในที่อ่านเสมอ แต่ตามสภาพความเป็นจริงแล้วสิ่งที่ชาวบ้านต้องการที่สำคัญคือ วัสดุ ครุภัณฑ์ประจำที่อ่าน ความรู้เกี่ยวกับอาชีพและความรู้ทั่วไป และการมีหนังสือพิมพ์อยู่ในที่อ่านเป็นประจำ

5. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับที่อ่านหนังสือในค่านการบริหารทั่วไปควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างโดยให้สร้างเป็นเอกเทศ มีกรรมการที่อ่านหนังสือประชาชนช่วยกันดูแลปรับปรุงให้เป็นห้องสมุดประจำหมู่บ้าน และขยายปริมาณที่อ่านหนังสือไปคามหมู่บ้านที่ยังไม่มีความกำลังงบประมาณ ส่วนค่านการบริหาร ควรให้ประชาชนมาอ่านหนังสือพิมพ์เฉพาะในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ซึ่งมีการดูแลและจัดให้มีหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน และควรเก็บหนังสือพิมพ์เก่าไว้อย่างน้อย 1 เดือน และนยกจากหนังสือพิมพ์แล้ว ควรมีหนังสือเกี่ยวกับความรู้และการเกษตร ส่วนค่านการอ่านของประชาชน ชาวบ้านชอบอ่านทั้งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและจากกรุงเทพมหานคร ถ้าไม่ได้อ่าน

จะหาเวลาว่างมาอ่าน และถ้าหากไม่มีที่อ่าน แล้วชาวบ้านจะซื้อหนังสือพิมพ์มาอ่านบ้าง นาน ๆ ครั้ง

จากการศึกษาของ นรินทร์ บุญวงศ์ (2529 : 27 - 28) เกี่ยวกับเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการรับรู้ข่าวสารข้อมูลของประชาชนใน หมู่บ้านที่มีและไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในอำเภอสามงาม จังหวัดพิจิตร พบว่า

1. ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกับประชาชนในหมู่บ้านที่ไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญ
2. ประชาชนกลุ่มอายุต่างกัน มีความสามารถในการอ่านต่างกันอย่างไม่ มีนัยสำคัญ
3. ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน มีการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูล แตกต่างกับประชาชนในหมู่บ้านที่ไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านอย่างมีนัยสำคัญ
4. อันคืบความสำคัญของสื่อที่เป็นแหล่งข่าวสารระหว่างประชาชนในหมู่บ้าน ที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน มีค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ .93

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2529 : 71 - 72) ได้ดำเนินการศึกษาเรื่องผลกระทบของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านต่ออัตราการลิ้มหนังสือ จำนวนหนังสือ และการพัฒนาตนเองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการเปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่างประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านกับประชาชนใน หมู่บ้านที่ไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในหมู่บ้าน มีความแตกต่างกันในเรื่องต่อไปนี้ การเลือกประเภทของหนังสือที่อ่าน ความถี่ของ จำนวนวันในการอ่านหนังสือ จำนวนหน้าในการอ่านหนังสือแต่ละครั้ง จำนวนและ ประเภทของหนังสือในครอบครัวย จำนวนหนังสือพิมพ์ที่ซื้อไว้อ่านเอง อัตราการลิ้ม หนังสือ อัตราการใช้สิทธิเลือกตั้ง แคนหมู่บ้านทั้ง 2 ประเภท ไม่มีความแตกต่างกัน ในด้านเวลาที่ใช้อ่านหนังสือแต่ละครั้ง และทั้งนี้ในกันความสามารถในการพัฒนาตนเอง

จากการศึกษาวิจัยของ สงม แสงบำรุง (2525 : 22 - 26) เกี่ยวกับ การรับทราบข่าวสารและความรู้ระหว่างผู้ใช้กับผู้ใช้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านถ้าคนของ อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยแยกเป็นกลุ่มประชาชนที่ใช้ที่อ่านหนังสือประจำ หมู่บ้าน จำนวน 95 คน และกลุ่มประชาชนที่ไม่มาใช้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำนวน 71 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่ใช้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็นชายมากกว่าหญิง ซึ่งส่วนใหญ่อายุ 40 - 49 ปี และจบชั้น ป.4 มาแล้ว 16 ปีขึ้นไป การรับข่าวสาร และความรู้ นอกจากได้รับจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแล้ว ผู้ใช้ยังสามารถหา หนังสือพิมพ์อ่านได้ นอกจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านคือ ร้านกาแฟหรือร้านอาหาร รองลงมาคือ ที่บ้านของตนเอง สำหรับผู้ใช้ที่ไม่มาใช้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านเป็นหญิง มากกว่าชาย ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 30 - 39 ปี และจบ ป.4 มาแล้ว 16 ปีขึ้นไป เช่นกัน ส่วนผลการเปรียบเทียบการรับทราบข่าวสาร และความรู้ของกลุ่มผู้ใช้และไม่ใช้ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จากการทดสอบพบว่า ผู้ใช้มีการรับทราบข่าวสารและมีความรู้ ในหมวดการอนามัยและการพยาบาลเบื้องต้น หมวดความรู้เกี่ยวกับอาชีพ หมวดความรู้ ในหน้าที่ตนต่อชุมชน และหมวดการวางแผนครอบครัวมากกว่าผู้ใช้ แต่หมวดเหตุการณ์ บ้านเมือง ท้องถิ่น และในประเทศปัจจุบัน หมวดกฎหมายที่บุคคลควรรู้ ทั้งผู้ใช้และ ผู้ไม่ใช้ มีการรับทราบข่าวสารและความรู้ใน 2 หมวดนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

เกษม ศิริสัมพันธ์ (2527 : 61) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ 14 ฉบับ สรุปได้ว่า การเสนอข่าวทั้งภายใน และต่างประเทศของหนังสือพิมพ์รายวันเหล่านี้ มีระดับการเสนอข่าวใกล้เคียงกันและ ทุกฉบับเสนอปริมาณข่าวในประเทศมากกว่าข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์เข้ามกเน้น การเสนอข่าวทั่ว ๆ ไป ส่วนหนังสือพิมพ์รายมกเสนอข่าวในด้านการเมือง

นอกจากนี้ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2521 : 10) ได้ศึกษาบทบาท ของสื่อมวลชนต่อการศึกษาของชาวบ้านก็โดยผลการวิจัยเพิ่มอีกว่า ประชาชนวัยต้น วัยกลาง และวัยชรา ชอบอ่านเนื้อหาประเภทข่าวในหนังสือพิมพ์มากที่สุด เหมือน ๆ กัน และ

ความชอบในอันคับรอง ๆ ไปนั้นมีความแตกต่างกันบ้างคือ ถ้าเป็นวัยคนจะชอบอ่าน
 เนื้อหาประเภทบันเทิง ถ้าเป็นวัยกลางคนและวัยชราจะชอบอ่านเนื้อหาที่เป็นสาระยิ่งขึ้น
 หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีข้อดีตรงที่สามารถเก็บเป็นหลักฐานอ้างอิงได้
 สามารถจูงใจและให้ความรู้และบันเทิงแก่ชุมชนทุกชั้น ทุกวัย แต่ก็มีข้อจำกัด ตรงที่
 หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนเฉพาะเพียงผู้อ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม
 หากผู้อ่านออกเขียนได้ที่อ่านหนังสือพิมพ์แล้ว จะนำไปเผยแพร่แก่ผู้ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
 ก็จะได้รับประโยชน์เช่นเดียวกัน

หอกระจายข่าวและความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน

หอกระจายข่าว เป็นแหล่งข่าวสาร ข้อมูลประเภทหนึ่งที่สามารถเผยแพร่ความรู้
 และกระจายข่าวสาร ข้อมูลหรือประกาศข่าวต่าง ๆ ไปสู่ประชาชนในชุมชนได้รวดเร็ว
 ทันกับเหตุการณ์ เคมีที่เคียวหอกระจายข่าวจะมีเฉพาะในวัด ใช้สำหรับประกาศข่าว
 การกุศลหรือเป็นการใช้ในกิจการของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข
 หน่วยงานความมั่นคงปลอดภัย เป็นต้น ทางราชการได้มองเห็นความสำคัญการให้ข่าวสาร
 ทางเครื่องขยายเสียง จึงได้พยายามสนับสนุนให้มีหอกระจายข่าวในหมู่บ้านตามความ
 พร้อมที่มี (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย, 2530 : 6)

หอกระจายข่าว หมายถึง ระบบเสียงตามสายที่ดำเนินการภายในหมู่บ้าน
 โดยทั่ว ๆ ไป ได้แก่ การนำเอาเครื่องขยายเสียงพร้อมลำโพง มาติดตั้งในหมู่บ้าน
 เป็นระบบการกระจายเสียง โดยผ่านลำโพงที่ติดไว้ปลายเสา หรือสร้างหอสูงขึ้นไป
 หอกระจายข่าวเป็นเครื่องมือสื่อสารประจำหมู่บ้าน โดยมีเจ้าหน้าที่ในหมู่บ้าน
 เป็นผู้รับผิดชอบในการอ่านข่าว ส่วนใหญ่จะเป็นคนในหมู่บ้านที่มีเครื่องหมายเสียติดตั้งอยู่
 สำหรับข่าวสารที่นำมาออกนั้นจะเป็นข่าวสารความรู้ที่น่าสนใจ ทั้งข่าวภายในตำบล
 และข่าวในหมู่บ้านเอง ข่าวจากวิทยุกระจายเสียง ข่าวจากหนังสือพิมพ์ และสารคดี
 คำนวณวิชาชีพ รายการธรรมะ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน,

สำหรับประโยชน์และความจำเป็นของหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านนั้น จากคู่มือการอบรมเรื่องหอกระจายข่าวของ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย (2530 : 11 - 12) สรุปได้ดังนี้ คือ

1. ทำให้ชาวบ้านได้รับข่าวสารข้อมูลได้รวดเร็วและทั่วถึง
2. ใช้ประกาศหรือแจ้งข่าวความเคลื่อนไหว ราคาสินค้า พืชผลเกษตร ของหมู่บ้าน และราคาสินค้าของตลาด
3. ใช้ประกาศเหตุกวน เหตุร้าย ภัยพิบัติโค่นต้นไม้
4. ใช้ประกาศ ประชาสัมพันธ์ งานบุญ งานกุศล ทลาคณิต ฯลฯ
5. ใช้ประกาศข่าวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ตลอดจนงานรื่นเริง งานประเพณีของหมู่บ้าน

พัฒนาชนบทเขต 4 (2530 : 19) ได้กล่าวถึงการจัดตั้งและการพัฒนาหอกระจายข่าว ไว้ว่า ตามปกติแล้วทุกหมู่บ้านในชนบทจะมีอุปกรณ์เครื่องมือในการกระจายเสียงใช้อยู่แล้ว เช่น เครื่องขยายเสียง ลำโพง วิทยุ เทป แต่เป็นส่วนตัว อาจมีอยู่ที่วัด ที่โรงเรียน หรือที่บ้าน ส่วนใหญ่จะใช้เวลาดำเนินงาน เช่น งานวัด งานทำบุญต่าง ๆ งานบวชนาค งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น แต่ก็ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์เพื่อชุมชนจริง ๆ คือ ไม่ได้จัดให้เป็นระบบกระจายเสียง เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง

สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน ได้เสนอแนวทางที่จะทำให้หมู่บ้านมีหอกระจายข่าวเป็นระบบขึ้น ดังนี้ คือ

1. กรรมการหมู่บ้านปรึกษากับเจ้าอาวาสวัด ครู เกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีอยู่เพื่อหาบทามขอความร่วมมือ และขอใช้เครื่องขยายเสียง
2. ประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อพิจารณาแต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน
3. ประชุมชี้แจงชาวบ้านเพื่อขอความร่วมมือและสนับสนุนโดยเน้นให้ชาวบ้านได้รู้ เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ความจำเป็น และประโยชน์ของหอกระจายข่าว

สำหรับคณะกรรมการที่รับผิดชอบหอกระจายข่าว มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ คือ

1. สํารวจวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของชุมชน เมื่อได้ปัญหาและความต้องการของชุมชนแล้ว นำมาจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน ในการแก้ปัญหาว่า ปัญหาใดควรแก้ไขก่อน-หลัง เพื่อทำการเผยแพร่ต่อไป
2. จัดทำตารางออกอากาศประจำวัน คณะกรรมการดำเนินงานหอกระจายข่าวทุกฝ่าย จะต้องร่วมกันกำหนดตารางและเนื้อหาในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล ให้สอดคล้องผสมผสานเพื่อแก้ปัญหาเดียวกัน
3. หากความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่จะนำมาเผยแพร่ตามตารางออกอากาศ
4. ร่วมมือกันผลิตรายการ เช่น บทสนทนา การสัมภาษณ์ ฯลฯ หลาย ๆ รูปแบบเพื่อออกอากาศ
5. การจัดหาทุน ในการดำเนินงานของหอกระจายข่าว จะต้องมีการใช้จ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าแบคเตอร์ ค่าซาร์ทแบคเตอร์ (ในกรณีไม่มีไฟฟ้า) ค่ากระดาษ (สมุด) ปากกา ค่าแท็บเล็ต และค่าซ่อมบำรุงอุปกรณ์ทุกชิ้น
6. การดูแลรักษาซ่อมแซมเครื่องเสียง ในการดำเนินงานหอกระจายข่าว ควรหาผู้มีความรู้ด้านช่างเสียงหรือช่างไฟอย่างน้อย 1 คน เพื่อดูแลอุปกรณ์หอกระจายข่าวให้มีอายุการใช้งานได้นานและสามารถซ่อมแซมเล็กน้อยได้
7. การติดตามประเมินผล หลังจากดำเนินการไปแล้วจะมีการประเมินผู้ฟังและประเมินผลรายการ
8. สรุปปัญหา เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานหอกระจายข่าว คณะกรรมการควรมีการปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงการจัดรายการ โดยนำข้อมูลจากการติดตามประเมินผลมาประกอบการพิจารณาในการแก้ไขรายการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีหัวข้อในการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในหมู่บ้านชนบทของจังหวัดหนองคายที่ให้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ในปี 2531 จังหวัดหนองคาย มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทั้งสิ้น 351 แห่ง และมีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน 180 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ของทุกอำเภอในจังหวัดหนองคาย

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เลือกจากประชากรในข้อ 1 โดยเลือกจากจำนวน 318 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนดังนี้
ขั้นที่ 1 การเลือกอำเภอ แบ่งพื้นที่จังหวัดหนองคายตามสภาพภูมิศาสตร์ ออกเป็น 3 เขต ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนราชการ จังหวัดหนองคาย, 2530 : 3)

(1) เขตเหนือ ประกอบด้วย อำเภอสังคม อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอท่าบ่อ รวม 3 อำเภอ

(2) เขตกลาง ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอโพนพิสัย อำเภอปากคาด และอำเภอไชยพิสัย รวม 4 อำเภอ

(3) เขตใต้ ประกอบด้วย อำเภอเมืองกาฬ อำเภอบางแก้ว อำเภอพวนจรูญ อำเภอ
เขกา กิ่งอำเภอเมืองโขงหลง และกิ่งอำเภอศรีวิไล รวม 5 อำเภอ

จับฉลากเลือกอำเภอมา เขตละ 1 อำเภอ ได้ 3 อำเภอ ดังต่อไปนี้

- (1) เขตเหนือ ได้แก่ อำเภอท่าบ่อ
- (2) เขตกลาง ได้แก่ อำเภอโซ่พิสัย
- (3) เขตใต้ ได้แก่ อำเภอเขกา

ขั้นที่ 2 เลือกหมู่บ้าน นำหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในอำเภอที่ได้รับการคัดเลือก
มาจำแนกตามสภาพของที่อยู่อาศัยประจำหมู่บ้าน และการมีหรือการไม่มีหอกระจายข่าว
ออกเป็น 6 ประเภท คือ

- (1) หมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัยประจำหมู่บ้านระดับดี และมีหอกระจายข่าว
- (2) หมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัยประจำหมู่บ้านระดับปานกลาง และมีหอกระจายข่าว
- (3) หมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัยประจำหมู่บ้านระดับต้องปรับปรุง และมีหอกระจายข่าว
- (4) หมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัยประจำหมู่บ้านระดับดี และไม่มีหอกระจายข่าว
- (5) หมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัยประจำหมู่บ้านระดับปานกลาง และไม่มี

หอกระจายข่าว

- (6) หมู่บ้านที่มีที่อยู่อาศัยประจำหมู่บ้านระดับต้องปรับปรุง และไม่มี

หอกระจายข่าว

ได้จำนวนหมู่บ้านแต่ละประเภทดังแสดงในตาราง 2 แล้วทำการจับฉลาก
หมู่บ้าน แต่ละประเภทอำเภอละ 1 หมู่บ้าน ได้อำเภอละ 6 หมู่บ้าน รวม 3 อำเภอ
เป็น 18 หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านเป้าหมายในการศึกษารังนี้

ตาราง 2 การจำแนกประเภทของหมู่บ้านตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
กับการมีและไม่มีหอกระจายข่าว

สภาพของที่อ่านฯ	หอกระจายข่าว	จำนวนหมู่บ้าน			
		อ. ท่าย่อ	อ. ไชยสิทธิ์	อ. เขกกา	รวม
ระดับที่	มี	6/1	5/1	4/1	15/3
	ไม่มี	4/1	5/1	6/1	15/3
รวม		10/2	10/2	10/2	30/6
ระดับปานกลาง	มี	8/1	12/1	7/1	27/3
	ไม่มี	16/1	29/1	21/1	66/3
รวม		24/2	41/2	28/2	93/6
ระดับต้องปรับปรุง	มี	4/1	9/1	8/1	21/3
	ไม่มี	33/1	24/1	14/1	71/3
รวม		37/2	33/2	22/2	92/6
รวมทั้งสิ้น		71/6	84/6	60/6	215/18

หมายเหตุ : ตัวเลขหน้าเครื่องหมาย / หมายถึง จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด
และหลังเครื่องหมาย / หมายถึง จำนวนหมู่บ้านที่คัดเลือกมาทำการศึกษา

ขั้นที่ 3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ทำการจับฉลากคัดเลือกครัวเรือน จำนวนร้อยละ 20 ของครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้านเป้าหมาย แล้วนำมาพิจารณาเลือก สมาชิกในแต่ละหลังคาเรือน โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของสมาชิก คือ เป็นบุคคลที่ใช้ บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านบ่อยครั้งที่สุดในครัวเรือนนั้น หรือถ้าไม่มีก็พิจารณา จากบุคคลที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เช่น เป็นกรรมการดูแล ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หรือถ้าไม่มีก็พิจารณาเลือกบุคคลที่พอจะรู้เรื่องเกี่ยวกับ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมากที่สุด ครัวเรือนที่ได้รับการคัดเลือกมีจำนวน 318 ครัวเรือน และได้ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ผู้จะตอบแบบสอบถาม จำนวน 318 คน ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทของหมู่บ้าน	ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
1. ที่อ่าน ฯ ระดับดี และมีหอกระจายข่าว รวม	1. บ้านบง ต.ทองนาง อ.ท่าบ่อ	98	20
	2. บ้านห้วยลึก ต.หนองพันทา อ.โซ่พิสัย	112	24
	3. บ้านโป่งไฮ ต.โป่งไฮ ต.เขกา	93	19
	รวม	303	63
1. ที่อ่านฯ ระดับปานกลาง และมีหอกระจายข่าว รวม	1. บ้านเคื่อ ต.บ้านเคื่อ อ.ท่าบ่อ	74	15
	2. บ้านบัวตูม ต.บัวตูม อ.โซ่พิสัย	92	19
	3. บ้านขวาง ต.ขวาง อ.เขกา	117	25
	รวม	283	59

ตาราง 3 (ต่อ)

ประเภทของหมู่บ้าน	ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
3. ที่อานา รัศมีต้องปรับปรุง และมีหอกระจายข่าว	1. บ้านป่าสัก ต.กอนนาง อ.ท่าบ่อ	69	15
	2. บ้านไทรงาม ต.หนองพันทา อ.โซพิสัย	62	15
	3. บ้านยางชุม ต.เซกา อ.เซกา	85	18
	รวม	216	48
4. ที่อานา รัศมีดี และไม่มีหอกระจายข่าว	1. บ้านโนนศิลา ต.บ้านกอน อ.ท่าบ่อ	82	17
	2. บ้านโนนเค็ง ต.ศรีชมพู อ.โซพิสัย	71	15
	3. บ้านโนนสวรรค์ ต.น้ำจั้น อ.เซกา	69	15
	รวม	222	47
5. ที่อานา รัศมีปานกลาง และไม่มีหอกระจายข่าว	1. บ้านทุ่ม ต.น้ำโมง อ.ท่าบ่อ	64	15
	2. บ้านโคกกลาง ต.ศรีชมพู อ.โซพิสัย	64	15
	3. บ้านคอนก้อ ต.ท่ากกแดง อ.เซกา	75	16
	รวม	203	46
6. ที่อานา รัศมีต้องปรับปรุง และไม่มีหอกระจายข่าว	1. บ้านโคกคอน ต.โคกคอน อ.ท่าบ่อ	104	22
	2. บ้านสามหนอง ต.บัวชุม อ.โซพิสัย	81	18
	3. บ้านโสกถ้ำม ต.ท่ากกแดง อ.เซกา	71	15
	รวม	256	55
รวมทั้งสิ้น		897	196

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มี 2 ลักษณะ คือ

1. แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์
2. แบบสังเกต

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ มีดังนี้ คือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และหอกระจายข่าว พร้อมทั้งเกณฑ์การประเมินและวิธีสร้างแบบสอบถาม
2. นำผลการศึกษามาทำเนนการสร้างแบบสอบถาม ประกอบการสัมภาษณ์ โดยให้ครอบครัวคนเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่ต้องการ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ให้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในจังหวัดหนองคาย ใน 6 หมู่บ้าน จำนวน 60 คน
5. นำแบบสอบถามดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ สำหรับการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เดินทางไปในพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลคั้งนี้

1. การใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ ในการสนทนา ซักถาม อย่างไม่เป็นทางการเพื่อรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระบบข่าวสาร

ข้อมูล โดยลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ เติมคำ หรือแสดงความคิดเห็น ในหัวข้อต่อไปนี้ คือ

- 1) ข้อมูลส่วนตัว
- 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน
- 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านและการเขียน
- 4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจในด้านข่าวสารข้อมูล
- 5) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่าน

หนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว

2. การสังเกตและจดบันทึก เป็นการสังเกตและสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว ในหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ท่าเลที่ตั้ง
- 2) ความสะดวกในการให้บริการ
- 3) งบประมาณในการจัดตั้ง
- 4) การดำเนินงาน
- 5) ความสะอาดและการตกแต่ง
- 6) จำนวนผู้ให้บริการ

ในการเก็บข้อมูลภาคสนามนี้ ผู้วิจัยได้เดินทางไปด้วยตนเองพร้อมด้วยผู้ช่วยที่เป็นครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียนอีก 5 คน และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนใช้เวลาระหว่าง 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง หลังจากการสัมภาษณ์เสร็จในแต่ละวัน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะร่วมประชุมทุกวันเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและชี้แจงแนวทางการแก้ปัญหาในการเก็บข้อมูลในวันต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งในค่านคุณภาพและปริมาณได้ดำเนินการวิเคราะห์และ
จัดกระทำดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น สภาพทั่วไปของผู้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
และหอกระจายข่าว รวมทั้งข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้การสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์
โดยเสนอในรูปสถิติพรรณนา เช่น ความถี่ อัตราส่วน ร้อยละ โดยนำเสนอ
ในรูปตาราง ตามลักษณะของข้อมูลในแต่ละประเด็นคำถาม

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น ความคิดเห็นและข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทาง
ในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว ได้ทำการวิเคราะห์
โดยจัดเนื้อหาเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพของผู้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
และหอกระจายข่าว โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน ความสนใจในกันข่าวสาร
ข้อมูล และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
และหอกระจายข่าว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผล ได้แบ่งออกเป็น 7 ตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง
2. สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และหอกระจายข่าว
3. โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
4. ความสามารถในการอ่านและการเขียน ของกลุ่มตัวอย่าง
5. ความสนใจในคำข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง
6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าวของกลุ่มตัวอย่าง
7. การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือผู้ให้การสัมภาษณ์ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นประชาชนผู้ใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในจังหวัดหนองคาย จาก 3 อำเภอ คือ อำเภอท่าบ่อ อำเภอโซ่พิสัย และอำเภอเซกา อำเภอละ 6 หมู่บ้าน รวมกลุ่มตัวอย่าง 318 คน ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แสดงไว้ในตาราง 4 ดังต่อไปนี้

ตาราง 4 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้การสัมภาษณ์

ลักษณะหมู่บ้าน ข้อมูลพื้นฐาน	ที่อ่าน มีหอขาว	ที่อ่าน ปานกลาง มีหอขาว	ที่อ่าน ปรับปรุง มีหอขาว	ที่อ่าน ไม่มี หอขาว	ที่อ่าน ปานกลาง ไม่มีหอขาว	ที่อ่าน ปรับปรุง ไม่มีหอขาว	รวม
<u>จำนวนผู้ตอบทั้งหมด</u>	63	59	48	47	46	55	318
<u>1. เพศ</u>							
ชาย	38	42	27	31	24	34	186
(ร้อยละ)	60.32	71.19	56.25	65.95	52.17	61.81	61.63
หญิง	25	17	21	16	22	21	122
(ร้อยละ)	39.68	28.81	43.75	34.05	47.83	28.19	38.37
<u>2. อายุ</u>							
14-29 ปี	19	16	18	15	15	17	100
(ร้อยละ)	30.16	27.11	37.50	31.91	32.60	30.90	31.44
30 - 40 ปี	28	22	24	21	20	26	141
(ร้อยละ)	44.44	37.29	50.00	44.68	43.47	47.27	44.33
41 ปีขึ้นไป	16	21	6	11	11	12	77
(ร้อยละ)	25.40	35.60	12.50	23.41	23.93	21.83	24.23
<u>3. สถานภาพสมรส</u>							
โสด	11	15	11	17	13	14	81
(ร้อยละ)	17.46	25.42	22.91	36.17	28.26	25.45	29.47
สมรส	52	44	37	30	33	41	237
(ร้อยละ)	82.54	74.58	77.09	63.83	71.74	74.55	70.52

จากตาราง 4 ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างใน 18 หมู่บ้าน ที่ให้การสัมภาษณ์ รวมทั้งสิ้น 318 คน เป็นชาย 196 คน คิดเป็นร้อยละ 61.63 เป็นหญิง 122 คน คิดเป็นร้อยละ 38.37 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ช่วงอายุของผู้ให้การสัมภาษณ์มีตั้งแต่ 14 - 70 ปี ช่วงที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ ช่วงอายุ 30 - 40 ปี มีร้อยละ 44.33 รองลงมาได้แก่อายุระหว่าง 14 - 29 ปี มีร้อยละ 31.44 และช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไปมีร้อยละ 24.23

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 70.52 มีครอบครัวแล้วที่ยังโสดมีเพียงร้อยละ 29.48

ตอนที่ 2 : สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและ
หอกระจายข่าว

การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาสภาพทั่วไป และการดำเนินงานของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำนวน 18 แห่ง ใน 18 หมู่บ้าน แยกเป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่มีสภาพดี 6 แห่ง สภาพปานกลาง 6 แห่ง และสภาพต้องปรับปรุง 6 แห่ง และใน 18 หมู่บ้านนี้ มีหอกระจายข่าว 9 แห่ง ส่วนอีก 9 แห่งนั้นไม่มี

การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปและการดำเนินงานของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว ได้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

2.1 เกี่ยวกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ประเด็น คือ (ก) สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงาน และ (ข) วัตถุประสงค์การอ่านและบริการที่มีในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

2.2 เกี่ยวกับหอกระจายข่าว ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ประเด็น คือ (ก) สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของหอกระจายข่าว และ (ข) วัตถุประสงค์การอ่านและบริการของหอกระจายข่าว

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ก. สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงาน ให้นำเสนอในตาราง 5
ต่อไปนี้

ตาราง 5 สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

สภาพ/การดำเนินงานของที่อ่าน	จำนวนที่อ่าน	ร้อยละ
<u>จำนวนที่อ่านทั้งหมด</u>	18	100.00
1. <u>ทำเลที่ตั้ง</u>		
ตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน	11	61.11
ตั้งอยู่ในวัด	11	22.22
ตั้งอยู่ในโรงเรียน	2	11.11
ตั้งอยู่ริมทางนอกหมู่บ้าน	1	5.56
2. <u>ลักษณะอาคารสถานที่</u>		
เป็นอาคารเอกเทศ	12	66.67
ใช้สถานที่ร่วมกับห้องสมุดโรงเรียน	2	11.11
อาศัยบ้านกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ศาลาวัด	4	22.22
3. <u>การดำเนินการจัดตั้ง</u>		
ชาวบ้านช่วยกันสมทบทุนจัดสร้าง	13	72.22
ได้จากการบริจาคของ สส./สจ.	1	5.56
ไม่ได้จัดตั้งเพราะไม่ได้สร้างอาคารเพิ่ม	4	22.22

ตาราง 5 (ต่อ)

สภาพ/การดำเนินงานของท้องถิ่น	จำนวนท้องถิ่น	ร้อยละ
4. การดูแลรับผิดชอบ		
มีกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินการ	16	88.89
ไม่มีกรรมการดูแลรับผิดชอบ	2	11.11
5. การตกแต่งและรักษาความสะอาด		
มีการตกแต่งให้สวยงามและสะอาดดี	12	66.67
มีการตกแต่งบ้างและไม่สะอาดนัก	3	16.67
ขาดการตกแต่งและขาดการดูแล	3	16.67
6. ความสะดวกในการไปใช้บริการ		
สะดวกดี	15	83.33
ไม่สะดวก	3	16.67
7. จำนวนผู้ไปใช้บริการในแต่ละวัน		
น้อยกว่า 10 คน	8	44.44
10 - 20 คน	8	44.44
มากกว่า 20 คน	2	11.11

จากตาราง 5 แสดงว่า จากท้องถิ่นที่สุ่มประจำหมู่บ้านทั้งหมด 18 แห่ง ที่ทำการศึกษา พบว่า ท้องถิ่น 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 61.11 ตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน ท้องถิ่น 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22.22 ตั้งอยู่ในวัด ท้องถิ่น 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตั้งอยู่ในโรงเรียน และที่เหลืออีก 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.56 ตั้งอยู่ริมทางนอกหมู่บ้าน
 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่เป็นอาคารเอกเทศมี 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.67
 ที่อ่าน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.11 ใช้สถานที่ร่วมกับห้องสมุดโรงเรียน และที่เหลือ
 อีก 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22.22 จักในลักษณะมุมการอ่านหนังสือโดยอาศัยบริเวณบ้าน
 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ศาลาวัด

การจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านนั้น มี 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 72.22
 เกิดจากการรวมแรงร่วมใจกันของชาวบ้านสมทบทุนในการก่อสร้าง 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ
 5.56 ใ้รับงบประมาณ สนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาจังหวัด
 และที่เหลืออีก 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22.22 เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ที่อาศัย
 บ้านกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ศาลาวัด ซึ่งไม่ต้องใช้งบประมาณในการก่อสร้าง

ในการดูแลรับผิดชอบที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านนั้นพบว่า ที่อ่าน 16 แห่ง
 คิดเป็นร้อยละ 88.89 เป็นที่อ่านที่มีกรรมการดูแลรับผิดชอบ ส่วนที่เหลืออีก 2 แห่ง
 หรือร้อยละ 11.11 ไม่มีกรรมการดูแลรับผิดชอบ

ด้านการตกแต่งและการรักษาความสะอาดนั้น พบว่า ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีการตกแต่ง และรักษาความสะอาด ที่อ่าน 3 แห่ง
 คิดเป็นร้อยละ 16.67 มีการตกแต่งบ้าง และมีความสะอาดในระดับใช้ได้ และส่วน
 ที่เหลืออีก 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16.67 เป็นที่อ่านที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่ และ
 การบำรุงรักษา

ด้านความสะดวกในการไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านของประชาชนนั้น
 มีที่อ่าน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.33 ที่ไปใช้บริการสะดวกก็ เพราะอยู่ในหมู่บ้าน
 และเป็นเอกเทศ ส่วนที่เหลืออีก 3 แห่ง หรือร้อยละ 16.67 ไปใช้บริการไม่สะดวกนัก
 เพราะอยู่ในโรงเรียน หรืออยู่ที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน

สำหรับจำนวนผู้ไปใช้บริการนั้นพบว่า มีที่อ่าน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 44.44
 ที่มีผู้ไปใช้บริการในแต่ละวัน น้อยกว่า 10 คน ที่อ่าน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 44.44
 มีผู้ไปใช้บริการในแต่ละวัน 10 - 20 คน ส่วนที่เหลืออีก 2 แห่ง มีผู้ไปใช้บริการ
 ในแต่ละวันมากกว่า 20 คน

ข. วัสดุการอ่านและบริการที่มีในท้องถิ่นห้องสมุดประจำหมู่บ้าน
 ให้นำเสนอในตาราง 6 ต่อไปนี้

ตาราง 6 วัสดุการอ่านและบริการที่มีในท้องถิ่นห้องสมุดประจำหมู่บ้าน

วัสดุการอ่าน/บริการในท้องถิ่น	จำนวนท้องถิ่น (แห่ง)	ร้อยละ
<u>จำนวนท้องถิ่นทั้งหมด</u>	18	100.00
1. <u>วัสดุการอ่าน</u>		
มีหนังสือพิมพ์รายวัน	16	88.89
มีหนังสือแบบเรียน	11	61.11
มีนิตยสาร/วารสาร การบันเทิง	12	66.67
มีนิตยสาร/วารสาร คำนการเกษตร	13	72.22
มีนิตยสาร/วารสาร คำนสาธารณสุข	13	72.22
2. <u>อุปกรณ์อ่านอำนวยความสะดวก</u>		
มีโต๊ะ - เก้าอี้ ให้นั่งอ่านหนังสือ	13	72.22
มีชั้นวางหนังสือ	11	61.11
มีตู้เก็บหนังสือ	9	50.00
มีพัดลม	4	22.22
มีเครื่องทำน้ำเย็น	1	5.56

จากตาราง 6 เกี่ยวกับวัสดุการอ่านที่มีในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านนั้น พบว่า ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 88.89 มีหนังสือพิมพ์รายวัน ที่อ่าน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 61.11 มีวัสดุการอ่านประเภทหนังสือแบบเรียนระดับชั้นต่าง ๆ ที่อ่าน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีนิตยสาร/วารสาร ประเภทการบันเทิง และมีที่อ่าน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 72.22 มีนิตยสาร/วารสาร คำนการเกษตรและคานสาธารณสุข

คานอุปกรณ์อ่านความสะดวก ที่อ่าน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 72.22 มีโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่านหนังสือ มีที่อ่าน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 61.11 มีชั้นวางหนังสือ หรือชั้นวางหนังสือพิมพ์ ในที่อ่าน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีตู้เก็บเอกสารหรือหนังสือเก่าหรือหนังสือพิมพ์ที่ใช้แล้ว ในที่อ่าน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22.22 มีพิกลม และที่อ่านจำนวน 1 แห่ง หรือร้อยละ 5.56 เท่านั้น ที่มีเครื่องทำน้ำเย็นไว้สำหรับบริการผู้มาใช้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับหอกระจายข่าว

ก. สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของหอกระจายข่าว

ให้นำเสนอในตาราง 7 ต่อไปนี้

ตาราง 7 สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของหอกระจายข่าว

สภาพ/การดำเนินงานของหอกระจายข่าว	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
<u>จำนวนหอกระจายข่าวทั้งหมด</u>	9	100.00
1. <u>ทำเลที่ตั้ง</u>		
ตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน	4	44.44
ตั้งอยู่ที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน/บ้านกำนัน	3	33.33
ตั้งอยู่ในวัด	1	11.11
ตั้งอยู่ในโรงเรียน	1	11.11
2. <u>การดำเนินการจัดตั้ง</u>		
ชาวบ้านช่วยกันสมทบทุนจัดตั้ง	2	22.22
ได้จากการบริจาคของ สส./สจ.	3	33.33
ได้จากเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียน	1	11.11
ได้จากงบประมาณของทางราชการ	3	33.33
3. <u>การดูแลรับผิดชอบ</u>		
ผู้กระจายข่าวรับผิดชอบ	1	11.11
ดูแลรับผิดชอบโดยวัด	1	11.11
ดูแลรับผิดชอบโดยโรงเรียน	1	11.11

จากตาราง 7 ผลจากการศึกษาหออกระจ่ายข้าวทั้งหมด 9 แห่ง พบว่า จำนวน 4 แห่ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 44.44 ตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน มี 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตั้งอยู่ที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน มี 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตั้งอยู่ในวัด และที่เหลืออีก 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตั้งอยู่ในโรงเรียน

หออกระจ่ายข้าวที่เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจของชาวบ้านร่วมกันสมทบทุน ในการจัดตั้งมี 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22.22 สำหรับหออกระจ่ายข้าวที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาจังหวัด มี 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีหออกระจ่ายข้าว 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนเพื่อการจัดตั้งจากหน่วยงานราชการ ซึ่งได้แก่ พัฒนาชุมชน และ สาธารณสุขจังหวัด และมีเพียง 1 แห่ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 11.11 ที่ใช้เงินบำรุง การศึกษาของทางโรงเรียนในการจัดตั้งหออกระจ่ายข้าว

ในการดูแลรับผิดชอบนั้น หออกระจ่ายข้าว 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 44.44 ที่มีกรรมการดูแลรับผิดชอบ มี 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ที่เจ้าของสถานที่ เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ส่วนหออกระจ่ายข้าวที่เหลืออีก 2 แห่ง อยู่ในความดูแลของวัด 1 แห่ง และของโรงเรียน 1 แห่ง

ข. วัตถุประสงค์และบริการของหออกระจ่ายข้าว ให้นำเสนอในตาราง 8
ต่อไป

ตาราง 8 วัตถุประสงค์ที่มีและบริการของหอกระจายข่าว

วัตถุประสงค์และบริการของหอกระจายข่าว	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
<u>จำนวนหอกระจายข่าวทั้งหมด</u>	9	100.00
1. <u>วัตถุประสงค์</u>		
มีเครื่องขยายเสียง	9	100.00
มีลำโพง	9	100.00
มีไมโครโฟน	9	100.00
มีเครื่องรับวิทยุ / เทป	9	100.00
2. <u>แหล่งที่มาของข่าวสาร</u>		
ได้จากหน่วยงานราชการต่าง ๆ	9	100.00
ได้จากข่าวสารภายในหมู่บ้าน/ตำบล	9	100.00
3. <u>ช่วงเวลาที่เปิดบริการ</u>		
เปิดบริการในช่วงเช้า (6.00 - 7.00 น.)	7	77.78
เปิดบริการในตอนเที่ยง (12.00 - 13.00 น.)	1	11.11
เปิดบริการในช่วงเย็น (18.00 - 19.00 น.)	1	11.11

จากตาราง 8 แสดงว่าหอกระจายข่าวทั้ง 9 แห่ง มีอุปกรณ์ที่จำเป็นครบทุกแห่งซึ่งได้แก่ เครื่องขยายเสียง ลำโพงที่ติดไว้บนเสาสูง ไมโครโฟน และเครื่องเล่นวิทยุ/เทป สำหรับส่งกระจายเสียงความส่าย เพื่อบริการประชาชนในหมู่บ้าน

ข่าวสารและเรื่องราวที่นำมาเปิดบริการนั้นได้จากชาวทางราชการของหน่วยงานต่าง ๆ และข่าวสารบริการ และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านที่ต้องการให้ประชาชนทราบ ซึ่งอาจเป็นการประชาสัมพันธ์ทั่วไป และเป็นข่าวด่วนที่ต้องแจ้งให้ประชาชนได้รับทราบ

สำหรับช่วงเวลาที่เปิดบริการประชาชนของหอกระจายข่าวนั้น หอกระจายข่าว 7 แห่ง เปิดบริการในช่วงเช้า คือ 6.00 - 7.00 น. และที่เหลือ 2 แห่ง เปิดบริการในตอนเที่ยง (12.00 - 13.00 น.) 1 แห่ง และช่วงเย็น (18.00 - 19.00 น.) อีก 1 แห่ง

ตอนที่ 3 : ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสด้านการเรียนรู้นอกโรงเรียนของประชาชน

การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสด้านการเรียนรู้นอกโรงเรียน ได้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

- 3.1 โอกาสเกี่ยวกับด้านการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากสื่อสิ่งพิมพ์
- 3.2 โอกาสเกี่ยวกับด้านการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์

3.1 โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากสื่อสิ่งพิมพ์ ได้นำเสนอในตาราง 9 ต่อไปนี้

ตาราง 9 โอกาสการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์

โอกาสเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>จำนวนผู้ตอบทั้งหมด</u>	318	100.00
1. <u>การอ่านหนังสือพิมพ์</u>		
1.1 <u>ความถี่ในการอ่าน</u>		
<u>อ่านทุกวัน</u>	131	41.19
<u>นาน ๆ อ่านครั้งหรืออ่านเป็นบางโอกาส</u>	113	35.53
<u>ไม่ค่อยอ่านเลย</u>	74	23.28
1.2 <u>สถานที่ที่อ่าน</u>		
<u>ไปอ่านที่ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน</u>	159	49.99
<u>อ่านที่บ้านตนเอง</u>	52	16.35
<u>อ่านที่บ้านคนอื่น/ร้านค้า</u>	33	10.38
<u>ไม่ค่อยอ่านที่ไหนเลย</u>	74	23.28
1.3 <u>เรื่องที่ชอบอ่าน*</u>		
<u>ข่าวทั่วไป</u>	237	74.53
<u>ข่าวกีฬา</u>	200	62.89
<u>ข่าวการพัฒนาชนบท</u>	119	37.72
<u>ข่าวบันเทิง</u>	225	70.75
<u>ข่าวการเกษตร</u>	209	65.72
<u>ข่าวสังคม</u>	95	29.87
<u>นิยาย/ละคร</u>	92	28.93
<u>ไม่ค่อยอ่าน</u>	74	23.28

ตาราง 9 (ต่อ)

โอกาสเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. <u>การอ่านนิตยสาร/หนังสือเล่ม</u>		
2.1 <u>ความถี่ในการอ่าน</u>		
อ่านทุกวัน	30	9.43
อ่านนาน ๆ ครั้ง หรืออ่านเป็นบางโอกาส	240	75.47
ไม่ได้อ่านเลย	48	15.10
2.2 <u>สถานที่ที่อ่าน</u>		
อ่านที่ห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน	108	33.96
อ่านที่บ้านตนเอง	88	27.67
อ่านที่บ้านคนอื่น/ร้านค้า	74	23.27
ไม่ได้อ่าน	48	15.10
2.3 <u>ประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน*</u>		
วารสารต่าง ๆ	242	76.10
เรื่องสั้น	96	30.19
หนังสือธรรมะ	54	16.98
หนังสือกฎหมายชาวบ้าน	36	11.32
ไม่ได้อ่าน	48	15.10

ตาราง 9 (ต่อ)

โอกาสเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. <u>การอ่านคู่มือ/คำแนะนำ/เอกสารต่าง ๆ ของทางราชการ</u>		
3.1 <u>ความถี่ในการอ่าน</u> อ่านบ่อย ๆ / อ่านเป็นประจำ	106	33.33
อ่านบ้างเป็นบางโอกาส	172	54.09
ไม่ได้อ่าน	40	12.58
3.2 <u>เอกสารที่เคยได้รับแจก*</u> เอกสารคำแนะนำ คำแนะนำด้านเกษตร เอกสารด้านการศึกษา และอื่น ๆ ไม่เคยได้รับแจก	91 64 51 112	28.62 20.12 16.04 35.22
4. <u>การไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน</u> ไปทุกวันเป็นประจำ ไปบางครั้งแต่ไม่ทุกวัน ไม่เคยไปเลย	54 232 31	16.98 72.96 9.76

* หมายเหตุ : ตอบได้หลายคำตอบ

จากตาราง 9 โอกาสในการอ่านหนังสือพิมพ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 131 คน คิดเป็นร้อยละ 41.19 อ่านทุกวัน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 25.53 อ่านบ้างเป็นบางโอกาส ส่วนที่เหลือ 74 คน คิดเป็นร้อยละ 23.28 ไม่ได้ อ่านเลย

สำหรับสถานที่ในการอ่านหนังสือพิมพ์นั้น จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 159 คน คิดเป็นร้อยละ 49.99 ตอบว่า อ่านจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.35 ตอบว่า อ่านที่บ้านตนเอง 33 คน หรือร้อยละ 10.38 ตอบว่า อ่านที่บ้านคนอื่นหรือร้านค้า ที่เหลือ 74 คน คิดเป็นร้อยละ 23.28 ตอบว่า ไม่ได้อ่าน

สำหรับเรื่องที่ชอบอ่านกลุ่มตัวอย่างสามารถตอบได้หลายข้อ ที่ตอบมากที่สุด 237 คน คิดเป็นร้อยละ 74.53 ของค่าตอบทั้งหมด ตอบว่า ชอบข่าวทั่วไป รองลงมา 225 คน ชอบข่าวบันเทิง 200 คน ชอบข่าวกีฬา นอกนั้นได้แก่ ข่าวการเกษตร ข่าวพัฒนาชนบท ข่าวสังคม นิยาย หรือละคร มี 74 ราย ตอบว่า ไม่ได้อ่าน

ด้านโอกาสการอ่านนิยายสารและหนังสือเล่มนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.42 ตอบว่า อ่านเป็นประจำ 240 คน คิดเป็นร้อยละ 75.74 อ่านนาน ๆ ครั้ง หรืออ่านเป็นบางโอกาส ที่เหลือจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 ตอบว่า ไม่ได้อ่านเลย

สำหรับประเภทหนังสือและนิยายสาร ที่กลุ่มตัวอย่างชอบอ่าน เรียงตามลำดับ คือ เรื่องสั้น หนังสือธรรมะ หนังสือกฎหมายชาวบ้าน มี 48 ราย ที่ตอบว่า ไม่ได้อ่าน

ในการอ่านคู่มือ คำแนะนำ หรือเอกสารต่าง ๆ ของทางราชการนั้น กลุ่มตัวอย่าง 106 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตอบว่า ใ้ค่าน้อย หรืออ่านเป็นประจำ จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 54.09 ตอบว่า อ่านบ้างเป็นบางโอกาส ที่เหลือ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 12.58 ตอบว่า ไม่ได้อ่าน สำหรับเอกสารที่กลุ่มตัวอย่างได้รับแจก ได้แก่ เอกสารคำแนะนำด้าน การเกษตร เอกสารคำแนะนำการศึกษาและอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่าง 122 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.22 ตอบว่า ไม่เคยได้รับแจก

ด้านการไปใช้บริการที่ห้องหนังสือประจำหมู่บ้านนั้น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 16.98 ตอบว่า ไปใช้บริการเป็นประจำ จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 72.96 ไปใช้บ้างเป็นบางโอกาส และไม่เคยไปใช้บริการเลย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.76 ของจำนวนทั้งหมด

3.2 โอกาสการเรียนรู้จากวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์
ให้นำเสนอในตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 โอกาสการเรียนรู้จากวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์

โอกาสการเรียนรู้จากวิทยุ/โทรทัศน์/ภาพยนตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>จำนวนทั้งหมด</u>	318	100.00
1. <u>การฟังวิทยุ</u>		
1.1 <u>ความถี่ในการฟังวิทยุ</u>		
ฟังทุกวันเป็นประจำ	227	71.38
นาน ๆ ฟังครั้ง	69	21.70
ไม่ได้ฟังเลย	22	6.92

ตาราง 10 (ต่อ)

โอกาสการเรียนรู้จากวิทยุ/โทรทัศน์/ภาพยนตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.2 <u>รายการที่ชอบฟังที่สุด</u>		
ข่าวประจำวัน	35	11.01
รายการเพลง	100	47.54
รายการธรรมะ	28	12.50
นวนิยาย/ละคร	49	21.87
อื่น ๆ ไม่นับนอน	94	29.56
ไม่ได้ฟัง	22	6.92
2. <u>การดูโทรทัศน์</u>		
2.1 <u>ความถี่ในการดูโทรทัศน์</u>		
ดูทุกวัน	65	20.44
นาน ๆ ดูครั้ง	152	47.80
ไม่เคยดู	101	31.76
2.2 <u>รายการที่ชอบดูที่สุด</u>		
ข่าวประจำวัน	74	23.27
ภาพยนตร์/ละคร/เพลง	106	23.33
รายการมวย/กีฬา	37	11.64
ไม่ได้ดู	101	31.76

ตาราง 10 (ต่อ)

โอกาสการเรียนรู้จากวิทยุ/โทรทัศน์/ภาพยนตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. การดูภาพยนตร์		
3.1 <u>ความถี่ในการดูภาพยนตร์</u>		
ดูบ่อย ๆ	18	5.66
นาน ๆ ดูครั้ง	198	62.26
ไม่ได้ดูเลย	102	32.08
3.2 <u>สถานที่ที่ดูภาพยนตร์</u>		
ดูที่สนามในหมู่บ้านซึ่งหน่วยฉายเคลื่อนที่มาจัดฉาย	207	65.09
ดูที่หน่วยฉายเคลื่อนที่จัดฉายในวัด	103	32.39
ดูที่หน่วยฉายเคลื่อนที่จัดฉายในโรงเรียน	51	16.04
ดูที่โรงภาพยนตร์	13	4.10
ไม่ได้ดู	102	32.08
3.3 <u>การจัดฉายภาพยนตร์ของหน่วยงานต่าง ๆ*</u>		
1 - 2 ครั้งต่อปี	222	70.44
3 ครั้งขึ้นไปต่อปี	96	29.56

* หมายเหตุ : คอบโกหลายคำคอบ

จากตาราง 10 โอกาสในการฟังวิทยุ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 227 คน คิดเป็นร้อยละ 71.38 ฟังวิทยุทุกวันเป็นประจำ 68 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 ตอบว่า นาน ๆ ฟังครั้ง ส่วนที่เหลือ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.92 ของจำนวนทั้งหมด ตอบว่า ไม่ได้ฟังเลย

สำหรับรายการวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างชอบมากที่สุด มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 47.54 ตอบว่า รายการเพลง รองลงมา 94 คน คิดเป็นร้อยละ 29.56 ตอบว่าชอบฟังรายการทั่ว ๆ ไป ไม่นานนอกนั้นได้แก่ นวนิยายและละคร ข่าวประจำวัน รายการธรรมะ มี 22 ราย ที่ตอบว่า ไม่ได้ฟัง

ด้านโอกาสการดูโทรทัศน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.44 ตอบว่า ดูทุกวัน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80 ตอบว่า นาน ๆ คุครั้ง หรือดูเป็นบางโอกาส ส่วนอีก 101 คน คิดเป็นร้อยละ 31.76 ของจำนวนทั้งหมด ตอบว่า ไม่ได้ดู

สำหรับรายการที่ชอบที่สุดนั้น จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ชอบดูรายการภาพยนตร์/ละคร/เพลง รองลงมา 74 คน คิดเป็นร้อยละ 23.27 ชอบรายการข่าวประจำวัน และ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.64 ชอบรายการมวยและกีฬา ส่วนที่เหลืออีก 101 คน คิดเป็นร้อยละ 31.76 ตอบว่า ไม่ได้ดูโทรทัศน์เลย

ด้านโอกาสการดูภาพยนตร์ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.66 ตอบว่า คุบ่อย ๆ 198 คน คิดเป็นร้อยละ 62.26 ตอบว่า นาน ๆ คุครั้ง หรือดูเป็นบางโอกาส ส่วนที่เหลืออีก 102 คน คิดเป็นร้อยละ 32.08 ของจำนวนทั้งหมด ตอบว่าไม่ได้ดูเลย

สำหรับเรื่องสถานที่ที่ดูภาพยนตร์ กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบได้หลายข้อ ที่ตอบมากที่สุด 207 คน คิดเป็นร้อยละ 65.09 ของคำตอบทั้งหมด ตอบว่า คุที่สนาม ในหมู่บ้าน ซึ่งหน่วยฉายเคลื่อนที่มาจัดฉาย รองลงมา 103 คน คุที่หน่วยฉายเคลื่อนที่

จัดฉายในวัก 51 คน หรือร้อยละ 16.10 คูที่หน่วยฉายเคลื่อนจัดฉายในโรงเรียน และ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10 คูที่โรงภาพยนตร์ ที่เหลืออีก 102 ราย
ตอบว่า ไม่ได้ดู

ส่วนการจัดฉายภาพยนตร์ของหน่วยงานต่าง ๆ จากการศึกษา พบว่า
กลุ่มตัวอย่าง 222 คน คิดเป็นร้อยละ 70.44 ตอบว่า จัดฉาย 1 - 2 ครั้งต่อปี ส่วนที่เหลืออีก 96 คน คิดเป็นร้อยละ 29.56 ของทั้งหมด ตอบว่า 3 ครั้งขึ้นไป
ต่อปี

ตอนที่ 4 : ความสามารถในการอ่านและเขียนของกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านและกรเขียนของ
กลุ่มตัวอย่าง ได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

- 4.1 ความสามารถในการอ่านของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ความสามารถในการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ความสามารถในการอ่านของกลุ่มตัวอย่าง ได้นำเสนอในตาราง 11

ต่อไปนี้

ตาราง 11 ความสามารถในการอ่านของกลุ่มตัวอย่าง

ความสามารถด้านการอ่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>จำนวนผู้ตอบทั้งหมด</u>	318	100.00
1. <u>ความสามารถด้านการอ่านหนังสือทั่วไป</u>		
อ่านได้ดี	100	31.45
พออ่านได้บ้าง	218	68.55
อ่านไม่ได้เลย	—	—
2. <u>การอ่านสลากยาหรือคำแนะนำในการใช้สินค้า</u>		
อ่านได้ดี	103	32.39
พออ่านได้บ้าง	215	67.61
อ่านไม่ได้เลย	—	—
3. <u>การอ่านใบโฆษณาต่าง ๆ</u>		
อ่านได้ดี	99	31.13
พออ่านได้บ้าง	219	68.87
อ่านไม่ได้เลย	—	—
4. <u>การอ่านหนังสือพิมพ์</u>		
อ่านได้ดี	115	36.16
พออ่านได้บ้าง	203	63.84
อ่านไม่ได้เลย	—	—

ตาราง 11 (ต่อ)

ความสามารถด้านการอ่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. <u>การอ่านหนังสือเล่ม</u>		
อ่านได้ดี	119	37.42
พออ่านได้บ้าง	199	62.58
อ่านไม่ได้เลย	—	—
6. <u>การอ่านป้ายประกาศ ป้ายคำขวัญ ป้ายชื่อสถานที่</u>		
อ่านได้ดี	122	38.36
พออ่านได้บ้าง	196	61.64
อ่านไม่ได้เลย	—	—

จากตาราง 11 ความสามารถในการอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไปนั้น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 31.45 ตอบว่า อ่านได้ดี ส่วนที่เหลือ 210 คน คิดเป็นร้อยละ 68.55 ตอบว่า พออ่านได้บ้าง

ความสามารถในการอ่านสลากยาหรือคำแนะนำในการใช้สินค้า กลุ่มตัวอย่าง 103 คน หรือร้อยละ 32.39 ตอบว่า อ่านได้ดี และอีก 215 คน คิดเป็นร้อยละ 67.61 ตอบว่า พออ่านได้บ้าง

ความสามารถในการอ่านใบโฆษณาต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่าง 99 คน คิดเป็นร้อยละ 31.13 อ่านได้ดี และอีก 219 คน หรือร้อยละ 68.87 ตอบว่า พออ่านได้บ้าง

ความสามารถในการอ่านหนังสือพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 36.16 อ่านได้ก็ ส่วนที่เหลือ 203 คน คิดเป็นร้อยละ 63.87 พ้ออ่านไ้บ้าง

ความสามารถในการอ่านหนังสือเล่มนั้น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 37.42 อ่านได้ก็ และจำนวน 199 คน หรือร้อยละ 62.58 พ้ออ่านไ้บ้าง

สำหรับความสามารถในค่านการอ่านป้ายประกาศ ป้ายคำขวัญ และป้ายชื่อสถานที่ กลุ่มตัวอย่าง 122 คน คิดเป็นร้อยละ 38.36 อ่านได้ก็ และ 196 คน หรือร้อยละ 61.64 พ้ออ่านไ้บ้าง

4.2 ความสามารถในการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง ให้นำเสนอในตาราง 12 ต่อไปนี้

ตาราง 12 ความสามารถค่านการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง

ความสามารถค่านการเขียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>จำนวนผู้ตอบทั้งหมด</u>	318	100.00
1. <u>การเขียนจดหมาย</u>		
เขียนได้ก็	35	11.01
พ้อเขียนไ้บ้าง	283	88.99
เขียนไม่ไ้เลย	-	-
2. <u>การกรอกแบบฟอร์มของทางราชการ</u>		
เขียนได้ก็	39	12.27
พ้อเขียนไ้บ้าง	279	87.73
เขียนไม่ไ้เลย	-	-

จากตาราง 12 ความสามารถด้านการเขียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.01 เขียนจดหมายไค้คี่ และมีจำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 88.99 ที่พอเขียนไค้บ้าง

สำหรับความสามารถในการกรอกแบบฟอร์มของทวงราชการนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27 กรอกแบบฟอร์มไค้คี่ และจำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 87.73 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กรอกแบบฟอร์มพอไค้บ้าง

ตอนที่ 5 : ความสนใจในค้ำข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในค้ำข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ไค้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- 5.1 ความสนใจที่จะไค้รับข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ
- 5.2 ความสนใจที่จะไค้รับข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม

สถานภาพสมรส

- 5.3 ความสนใจที่จะไค้รับข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ
- 5.4 ความสนใจที่จะไค้รับข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่

การไปใช้บริการที่อานหนังสือประจำหมู่บ้าน

- 5.1 ความสนใจที่จะไค้รับข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

ไค้นำเสนอในตาราง 13 ต่อไปนี้

ตาราง 13 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

ประเภทของข่าวสารข้อมูล	ระดับความสนใจ			
	ชาย		หญิง	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
1. เรื่องราวและตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ	2.60	1	2.28	10
2. คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร	2.59	2	2.29	8
3. กฎหมายสำหรับชาวบ้าน	2.58	3	2.29	9
4. เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิศดาร	2.48	4	2.25	13
5. ความเคลื่อนไหวทางการเมือง	2.45	5	2.20	16
6. นิทาน นิยาย และบทละคร	2.41	6	2.25	12
7. ความรู้ และวิชาการทั่ว ๆ ไป	2.39	7	2.25	14
8. ข่าวเกี่ยวกับสินค้าทางการเกษตร	2.29	8	2.24	15
9. ข่าวราคาสินค้าทั่ว ๆ ไป	2.25	9	2.58	2
10. ขาวกีฬา	2.22	10	2.25	11
11. ข่าวตัวอย่างการพัฒนาหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จ	2.20	11	2.41	6
12. ขาวต่างประเทศ	2.18	12	2.00	18
13. ขาวบันเทิง	2.15	13	2.56	3
14. ขาวการประจักษ์ศึกษาค้นทางวิทยาศาสตร์	2.14	14	2.30	7
15. คำแนะนำ ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย	2.11	15	2.50	5
16. เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน	2.10	16	2.70	1
17. ขาวชาวบ้าน เช่น ไฟไหม้ รถคว่ำ	2.05	17	2.52	4
18. ความรู้และข้อปฏิบัติด้านศาสนาและธรรมะ	2.02	18	2.01	17

หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.67 = สนใจน้อย, 1.68 - 2.34 = สนใจปานกลาง และ 2.35 - 3.00 = สนใจมาก

จากตาราง 13 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนก
ตามเพศ สรุปได้ดังนี้

ก. ประเภทของข่าวสารข้อมูลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชายสนใจมาก
(ค่าเฉลี่ย 2.35 ขึ้นไป) มี 7 เรื่อง เรียงตามลำดับดังนี้

- 1) เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ
- 2) คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร
- 3) กฎหมายสำหรับชาวบ้าน
- 4) เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิสดาร
- 5) ความเคลื่อนไหวทางการเมือง
- 6) นิทาน นิยาย และบทละคร
- 7) ความรู้และวิชาการทั่ว ๆ ไป

ข. ประเภทของข่าวสารข้อมูลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงสนใจมาก
(ค่าเฉลี่ย 2.35 ขึ้นไป) มี 5 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน
- 2) ข่าวราคาสินค้าทั่ว ๆ ไป
- 3) ชาวบ้านโง่
- 4) ข่าวชาวบ้าน เช่น ไฟไหม้ รถคว่ำ
- 5) คำแนะนำ ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

5.2 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
สถานภาพสมรส ให้นำเสนอในตาราง 14 ต่อไปนี้

ตาราง 14 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส

ประเภทของข่าวสารข้อมูล	ระดับความสนใจ			
	โสด		สมรส	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
1. ข่าวการประติมฐ์ศึกษาค้นทางวิทยาศาสตร์	2.63	1	2.27	13
2. เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ	2.54	2	2.55	6
3. ข่าวกีฬา	2.51	3	2.21	17
4. กฎหมายสำหรับชาวบ้าน	2.49	4	2.56	4
5. คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร	2.45	5	2.59	1
6. ข่าวเกี่ยวกับราคาสินค้าทางการเกษตร	2.34	6	2.50	10
7. ข่าวราคาสินค้าทั่วไป	2.32	7	2.51	9
8. ข่าวบันเทิง	2.30	8	2.58	2
9. นิทาน นิยาย และบทละคร	2.29	9	2.52	8
10. คำแนะนำ ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ	2.28	10	2.34	12
11. ความรู้และข้อปฏิบัติด้านศาสนาและธรรมะ	2.27	11	2.25	16
12. ข่าวต่างประเทศ	2.25	12	2.54	7
13. ข่าวตัวอย่างการพัฒนาหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จ	2.23	13	2.26	15
14. เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน	2.20	14	2.27	14
15. ความเคลื่อนไหวทางการเมือง	2.19	15	2.57	3
16. ความรู้และวิชาการทั่วไป	2.17	16	2.56	5
17. เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิสดาร	2.10	17	2.34	11
18. ข่าวชาวบ้าน เช่น ไฟไหม้ รัคคว่า	2.09	18	2.11	18

หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.67 = สนใจน้อย, 1.68 - 2.34 = สนใจปานกลาง
และ 2.35 - 3.00 = สนใจมาก

จากตาราง 14 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า ข่าวสารข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างสนใจมาก สรุปได้ดังนี้

- ก. ประเภทข่าวสารข้อมูลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสดสนใจมาก (ค่าเฉลี่ย 2.35 - 3.00) มี 5 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้
- 1) ข่าวการประณิษฐานศึกษาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์
 - 2) เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ
 - 3) ข่าวกีฬา
 - 4) กฎหมายสำหรับชาวบ้าน
 - 5) คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร
- ข. ประเภทข่าวสารข้อมูลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วสนใจมาก (ค่าเฉลี่ย 2.35 - 3.00) มี 10 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้
- 1) คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร
 - 2) ชาวบ้านโง่
 - 3) เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน
 - 4) กฎหมายสำหรับชาวบ้าน
 - 5) ความรู้และวิชาการทั่วไป
 - 6) เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ
 - 7) ข่าวต่างประเทศ
 - 8) นิทาน นิยาย และบทละคร
 - 9) ข่าวราคาสินค้าทั่วไป
 - 10) ข่าวราคาสินค้าทางการเกษตร

5.3 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ
 นำเสนอในตาราง 15 ต่อไปนี้

ตาราง 15 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

ประเภทของข่าวสารข้อมูล	ระดับความสนใจ					
	14-29 ปี		30-40 ปี		41 ปีขึ้นไป	
	\bar{x}	ลำดับ	\bar{x}	ลำดับ	\bar{x}	ลำดับ
1. เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิศการ	2.68	1	2.10	17	2.27	12
2. ความรู้และวิชาการทั่ว ๆ ไป	2.65	2	2.09	18	2.26	13
3. ข่าวการประทุษร้ายคดีคนทางวิทยาศาสตร์	2.64	3	2.61	3	2.10	17
4. คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร	2.56	4	2.34	7	2.66	2
5. กฎหมายสำหรับชาวบ้าน	2.45	5	2.28	14	2.64	4
6. คำแนะนำข้อปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย	2.39	6	2.31	11	2.24	14
7. เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน	2.33	7	2.61	1	2.63	5
8. ข่าวตัวอย่างการพัฒนาหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จ	2.30	8	2.29	13	2.32	9
9. เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ	2.29	9	2.54	5	2.65	3
10. ความเคลื่อนไหวทางการเมือง	2.28	10	2.30	12	2.33	8
11. ข่าวชาวบ้าน เช่น ไฟไหม้ รถคว่ำ	2.25	11	2.50	6	2.04	18
12. ข่าวราคาสินค้าทั่ว ๆ ไป	2.21	12	2.59	4	2.28	11
13. ข่าวบันเทิง	2.18	13	2.62	2	2.17	16
14. นิทาน นิยาย และบทละคร	2.15	14	2.14	16	2.61	6

ตาราง 15 (ต่อ)

ประเภทของข่าวสารข้อมูล	ระดับความสนใจ					
	14-29 ปี		30-40 ปี		41 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	ลำดับ	\bar{X}	ลำดับ	\bar{X}	ลำดับ
15. ข่าวต่างประเทศ	2.13	15	2.32	10	2.16	15
16. ข่าวกีฬา	2.10	16	2.34	8	2.29	10
17. ความรู้ และข้อปฏิบัติด้านศาสนาและธรรมะ	2.09	17	2.15	15	2.40	7
18. ข่าวเกี่ยวกับราคาสินค้าทางการเกษตร	2.05	18	2.33	9	2.67	1

หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.67 = สนใจน้อย, 1.68 - 2.34 = สนใจปานกลาง และ 2.35 - 3.00 = สนใจมาก

จากตาราง 15 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ พบว่า ข่าวสารข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างสนใจมาก สรุปได้ดังนี้

ก. ประเภทข่าวสารข้อมูลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 14 - 29 ปี สนใจมาก (ค่าเฉลี่ย 2.35 - 3.00) มี 6 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิสดาร
- 2) ความรู้และวิชาการทั่วไป
- 3) ข่าวการประจักษ์หรือค้นทางวิทยาศาสตร์
- 4) คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร
- 5) กฎหมายสำหรับชาวบ้าน
- 6) ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

ข. ประเภทข่าวสารข้อมูลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี สนใจมาก (ค่าเฉลี่ย 2.35 - 3.00) มี 6 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน
- 2) ข่าวการเมือง
- 3) การประทุษร้ายกันทางวิทยาศาสตร์
- 4) ข่าวราคาสินค้าทั่วไป
- 5) เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ
- 6) ข่าวชาวบ้าน เช่น ไฟไหม้ รถคว่ำ

ค. ประเภทข่าวสารข้อมูลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป สนใจมาก (ค่าเฉลี่ย 2.35 - 3.00) มี 7 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) ราคาสินค้าทางการเกษตร
- 2) คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร
- 3) เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ
- 4) กฎหมายสำหรับชาวบ้าน
- 5) เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน
- 6) นิทาน นิยาย และบทละคร
- 7) ความรู้และข้อปฏิบัติด้านศาสนาและธรรมะ

5.4 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่
การไปใช้บริการที่อ่าน ให้นำเสนอในตาราง 16 ต่อไปนี้

ตาราง 16 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่การไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ประเภทของข่าวสารข้อมูล	ระดับความสนใจ					
	ไปใช้ประจำ		ไปใช้บางโอกาส		ไม่เคยไปใช้	
	\bar{x}	ลำดับ	\bar{x}	ลำดับ	\bar{x}	ลำดับ
1. เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิสดาร	2.85	1	2.29	10	2.23	12
2. คำแนะนำ ข้อปฏิบัติ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย	2.79	2	2.28	11	2.61	4
3. ความรู้และวิชาการทั่ว ๆ ไป	2.75	3	2.22	14	2.20	15
4. ความเคลื่อนไหวทางการเมือง	2.65	4	2.27	12	2.50	6
5. คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร	2.54	5	2.52	6	2.85	1
6. กฎหมายสำหรับชาวบ้าน	2.43	6	2.51	7	2.21	14
7. ความรู้และข้อปฏิบัติด้านศาสนาและธรรมะ	2.37	7	2.23	16	2.26	9
8. ข่าวการประดิษฐ์คิดค้นทางวิทยาศาสตร์	2.36	8	2.36	9	2.50	7
9. ข่าวเกี่ยวกับราคาสินค้าการเกษตร	2.33	9	2.55	4	2.14	17
10. ข่าวชาวบ้าน เช่น ไฟไหม้ รถคว่ำ	2.31	10	2.40	8	2.61	3
11. ข่าวเกี่ยวกับราคาสินค้าทั่ว ๆ ไป	2.26	11	2.19	18	2.56	5
12. ข่าวกีฬา	2.25	12	2.24	13	2.25	10

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเภทของข่าวสารข้อมูล	ระดับความสนใจ					
	ไปใช้ประจำ		ไปใช้บางโอกาส		ไม่เคยไปใช้	
	\bar{X}	ลำดับ	\bar{X}	ลำดับ	\bar{X}	ลำดับ
13. นิทาน นิยาย และบทละคร	2.23	13	2.53	5	2.24	11
14. ข่าวทางประเทศ	2.22	14	2.21	15	2.27	8
15. เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน	2.20	15	2.66	1	2.18	16
16. ข่าวตัวอย่างการพัฒนาหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ	2.18	16	2.22	17	2.22	13
17. เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบ อาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ	2.16	17	2.59	2	2.10	18
18. ข่าวมันเฟิง	2.15	18	2.57	3	2.64	2

หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ย $1.00 - 1.67 =$ สนใจน้อย, $1.68 - 2.34 =$ สนใจปานกลาง
และ $2.35 - 3.00 =$ สนใจมาก

จากตาราง 16 ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่
การไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน พบว่า ข่าวสารข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างสนใจมากที่สุด
สรุปได้ดังนี้

ก. ประเภทข่าวสารข้อมูลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ไปใช้บริการที่อ่านประจำ
สนใจมาก (ค่าเฉลี่ย 2.35 - 3.00) มี 8 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิสดาร
- 2) คำแนะนำ ข้อปฏิบัติ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย
- 3) ความรู้และวิชาการทั่ว ๆ ไป
- 4) ความเคลื่อนไหวทางการเมือง
- 5) คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร
- 6) กฎหมายสำหรับชาวบ้าน
- 7) ความรู้และข้อปฏิบัติด้านศาสนาและธรรมะ
- 8) ข่าวการประพันธ์ศึกษาค้นทางวิทยาศาสตร์

ข. ประเภทข่าวสารข้อมูลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ไปใช้บริการที่อ่านบางโอกาส
สนใจมาก (ค่าเฉลี่ย 2.35 - 3.00) มี 9 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน
- 2) เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ
- 3) ชาวบันเทิง
- 4) ข่าวราคาสินค้าทางการเกษตร
- 5) นิทาน นิยาย และบทละคร
- 6) คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร
- 7) กฎหมายสำหรับชาวบ้าน
- 8) ข่าวชาวบ้าน เช่น ไฟไหม้ รถคว่ำ
- 9) ข่าวการประพันธ์ศึกษาค้นทางวิทยาศาสตร์

ค. ประเภทข่าวสารข้อมูลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยไปใช้บริการที่อ่านสนใจมาก
(ค่าเฉลี่ย 2.35 - 3.00) มี 7 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร
- 2) ชาวบันเทิง

- 3) ชาวชาวบ้าน เช่น ไฟไหม้ รถคว่ำ
- 4) คำแนะนำ ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย
- 5) ชาวราคาสินค้าทั่ว ๆ ไป
- 6) ความเคลื่อนไหวทางการเมือง
- 7) ข่าวการประทุรคณณ์ทางวิทยาศาสตร์

ตอนที่ 6 : ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือ
ประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว

การนำเสนอข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

- 6.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือ
ประจำหมู่บ้าน
- 6.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหอกระจายข่าว
- 6.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือ
ประจำหมู่บ้าน ได้นำเสนอในตาราง 17 ต่อไปนี้

ตาราง 17 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>จำนวนทั้งหมด</u>	318	100.00
1. <u>ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน</u>		
ให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชน	258	81.13
ป้องกันการลืมนั่งสื่อบริการ/ให้ความรู้	231	72.64
ให้ความบันเทิง/ความเพลิดเพลิน	164	51.58
เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	107	33.64
2. <u>ข้อเสนอแนะในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน*</u>		
ควรมีหนังสือหลาย ๆ ประเภทไว้ในที่อ่าน	201	63.20
ที่อ่านควรตั้งอยู่กลางหมู่บ้านหรือในที่ชุมชน	261	82.08
ที่อ่านควรได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น	173	54.40
ควรให้ชาวบ้านยืมหนังสือไปอ่านที่บ้านได้	174	54.71
ควรจัดระบบการส่งหนังสือพิมพ์ให้ เป็นปัจจุบันทุกวัน	260	81.77
3. <u>การตกค้างและดูแล</u>		
ควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ	70	22.01
ควรเป็นหน้าที่ของประชาชนผู้อ่านทุกคน	205	64.47
ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าของสถานที่	43	13.52

ตาราง 17 (ต่อ)

ความถี่เห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. <u>การจับกับหนังสือพิมพ์เก่า</u>		
ควรเก็บเล่มแล้วเก็บไว้อ่าน	82	25.79
ควรรวบรวมแล้วจำหน่าย	236	74.21
5. <u>ข้อเสนอแนะในการรับหนังสือพิมพ์จากอำเภอ</u>		
ให้ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน ไปรับ	69	21.70
ฝากมาที่รถโดยสาร	46	14.47
ให้นักเรียน/ครู เป็นผู้ไปรับ	33	10.38
ให้ประชาชนที่ไปอำเภอ เป็นผู้รับมา	191	53.45
6. <u>ความเหมาะสมของการรับ-ส่งหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน</u>		
เหมาะสมดีแล้ว	128	71.70
ไม่เหมาะสม/ควรปรับปรุง	190	59.74

*หมายเหตุ : ตอบได้หลายคำตอบ

จากตาราง 17 ความถี่เห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบได้หลายข้อ ที่ตอบมากที่สุด 258 คน คิดเป็นร้อยละ 81.13 ของคำตอบทั้งหมดตอบว่า เป็นแหล่งที่ให้ข่าวสารข้อมูลในค่านิต่าง ๆ แก่ประชาชน รองลงมา 231 คน คิดเป็นร้อยละ 72.64

ตอบว่า เป็นประโยชน์ในด้านการป้องกันการลี้ภัยหนังสือ และให้ความรู้แก่ประชาชน
164 คน หรือร้อยละ 51.58 ตอบว่า ให้ความบันเทิงและความเพลิดเพลิน และ
จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 33.64 ตอบว่า เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

ด้านข้อเสนอแนะในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง
สามารถตอบได้หลายข้อ 201 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20 ตอบว่า ควรมีหนังสือ
หลาย ๆ ประเภทไว้ในที่อ่าน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 82.08 ตอบว่า ที่อ่าน
ควรตั้งอยู่กลางแจ้งหมู่บ้าน หรือในที่ชุมชน กลุ่มตัวอย่าง 173 คน คิดเป็นร้อยละ
54.40 ตอบว่า ที่อ่านควรได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น 174 คน หรือร้อยละ
54.71 ตอบว่า ควรให้ชาวบ้านยืมหนังสือจากที่อ่านไปอ่านที่บ้านได้ และจำนวน
260 คน คิดเป็นร้อยละ 81.77 ตอบว่า ควรจัดระบบการส่งหนังสือพิมพ์ให้ เป็น
ปัจจุบันทุกวัน

ข้อเสนอแนะด้านการตกแต่งและดูแลนั้น พบว่า 70 คน คิดเป็นร้อยละ
22.01 ตอบว่า ควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ 205 คน หรือร้อยละ 64.47
ตอบว่า ควรเป็นหน้าที่ของประชาชนผู้อ่านทุกคน ส่วนที่เหลืออีก 43 คน คิดเป็นร้อยละ
13.52 ตอบว่า ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าของสถานที่ดูแลรับผิดชอบ

ด้านการจัดเก็บหนังสือพิมพ์ก็ตาม จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง
82 คน คิดเป็นร้อยละ 25.79 ตอบว่า ควรเก็บเล่มแล้วเก็บไว้อ่าน และอีก 236 คน
หรือร้อยละ 74.21 ตอบว่า ควรรวบรวมแล้วจำหน่าย

ข้อเสนอแนะในการรับหนังสือพิมพ์จากอำเภอสู่ที่อ่านนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่าง
69 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 ตอบว่า ให้ผู้ให้หมู่บ้าน หรือกำนัน ไปรับ 46 คน
คิดเป็นร้อยละ 14.47 ตอบว่า ควรฝากมากับรถโดยสาร 33 คน คิดเป็นร้อยละ
10.38 ตอบว่า ให้เด็กเรียนหรือครูเป็นผู้ไปรับ และที่เหลืออีก 191 คน คิดเป็น
ร้อยละ 53.45 ตอบว่า ควรให้ประชาชนที่ไปอำเภอ เป็นผู้รับมาก

สำหรับความเหมาะสมในการจัดส่งหนังสือพิมพ์ถึงผู้อ่านในปัจจุบัน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 128 คน คิดเป็นร้อยละ 40.25 ตอบว่า จัดได้เหมาะสมแล้ว และจำนวน 190 คน หรือร้อยละ 59.74 ตอบว่า ยังไม่เหมาะสมควรปรับปรุงใหม่

6.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหอกระจายข่าว
 ให้นำเสนอในตาราง 18 ต่อไปนี้

ตาราง 18 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหอกระจายข่าว

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>จำนวนทั้งหมด</u>	170	100.00
1. <u>ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากหอกระจายข่าว*</u>		
ทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารข้อมูลรวดเร็วขึ้น	140	82.36
ทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารข้อมูลโดยทั่วถึงและพร้อมเพียงกัน	129	75.89
ทำให้ได้รับทั้งความเพลิดเพลินและความรู้	113	66.48
2. <u>ข้อเสนอแนะในด้านการดำเนินการและการรับผิดชอบ</u>		
ควรเป็นหน้าที่ของผู้นำหมู่บ้าน/กำนัน	113	66.48
ควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง	30	17.64
ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าของบ้านที่มีเครื่องขยายเสียงอยู่	27	15.88
3. <u>ข้อเสนอแนะด้านแหล่งที่มาของข่าว</u>		
ควรได้จากหน่วยงานราชการต่าง ๆ	170	100.00
ได้จากแหล่งข่าวสารภายในหมู่บ้านและตำบล	170	100.00

ตาราง 18 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ข้อเสนอแนะในด้านการบำรุงซ่อมเครื่องขยายเสียง		
ควร เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน รับผิดชอบ	19	11.17
ควร เป็นหน้าที่ของกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง รับผิดชอบ	8	4.71
ควร เป็นหน้าที่ของชาวบ้านทุกคนช่วยกันสมทบทุน	143	84.12
5. ข้อเสนอแนะด้านการจัดรายการ*		
ควร ให้มีการ เปิดบริการ ทุกวัน	119	70.00
ควร ให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดรายการ โดยตรง	99	58.23
ควร จัดระบบเสียงให้ถึงพอดีหรือกระจายลำโพงให้ได้ ยินชัด เจนอย่างทั่วถึง	119	70.00
ควรมี รายการ เพลง หรือ รายการบันเทิงอื่นสลับกันข่าว	117	68.82
ควร ประกาศหรือแจ้งให้ทราบทันทีเมื่อมีข่าวด่วน	103	60.59
ควร เผยแพร่ข่าวด้านเศรษฐกิจและการตลาดมาก ๆ	96	56.47
ควรมี ช่วง เวลาที่แน่นอนในการออกข่าวแต่ละวัน	84	49.41
ข่าวที่นำมา เผยแพร่ควร ผ่านกรรมการกองข่าวก่อน	53	31.17
6. ข้อเสนอแนะด้านเวลาที่เหมาะสมที่สุด		
ควร เปิดบริการช่วงเช้า (6.00 - 7.00 น.)	108	63.53
ควร เปิดบริการตอนเที่ยง (12.00 - 13.00 น.)	12	7.06
ควร เปิดบริการช่วงเย็น (18.00 - 19.00 น.)	50	29.41

*หมายเหตุ : ตอบได้หลายคำตอบ

จากตาราง 18 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากหอกระจายข่าว กลุ่มตัวอย่าง สามารถตอบได้หลายข้อ ที่ตอบมากที่สุด 140 คน คิดเป็นร้อยละ 82.36 ของคำตอบทั้งหมดตอบว่า ทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารข้อมูลรวดเร็วขึ้น รองลงมา 129 คน คิดเป็นร้อยละ 75.89 ตอบว่า ทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารข้อมูลโดยทั่วถึงและพร้อมเพียงกัน และ 113 คน หรือร้อยละ 66.48 ตอบว่า ทำให้ได้รับความเพลิดเพลินและได้ความรู้ด้วย

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการและการรับผิดชอบ จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 113 คน คิดเป็นร้อยละ 66.48 ตอบว่า ควรเป็นหน้าที่ของหมู่บ้านหรือกำนัน 30 คน หรือร้อยละ 17.64 ตอบว่า ควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ส่วนที่เหลืออีก 27 คน คิดเป็นร้อยละ 15.88 ตอบว่า ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าของบ้านที่มีเครื่องขยายเสียงอยู่

คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งที่มาของข่าว กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดตอบว่า ควรได้มาทั้งจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ และแหล่งข่าวสารภายในหมู่บ้านและตำบล

ข้อเสนอแนะในด้านการบำรุงซ่อมเครื่องขยายเสียงนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.17 ตอบว่า ควรเป็นหน้าที่ของหมู่บ้านหรือกำนัน รับผิดชอบ 8 คน หรือร้อยละ 4.71 ตอบว่า ควรเป็นหน้าที่ของกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งรับผิดชอบ และจำนวน 143 คน หรือร้อยละ 84.12 ของทั้งหมด ตอบว่า ควรเป็นหน้าที่ของชาวบ้านทุกคนช่วยกันสมทบเมื่อมีการซ่อมเครื่องเสียงหรืออุปกรณ์อื่น ๆ

คำแนะนำในการจัดรายการ กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบได้หลายคำตอบ ที่ตอบมากที่สุด 119 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ตอบว่า ควรให้มีการเปิดบริการทุกวัน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 58.23 ตอบว่า ควรให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดรายการโดยตรง 119 คน หรือร้อยละ 70.00 ตอบว่า ควรจัดระบบเสียงให้กังพอกี หรือกระจายลำโพงให้ไต่ขึ้นซีกเจนและทั่วถึง กลุ่มตัวอย่าง 117 คน คิดเป็นร้อยละ 68.82 ตอบว่า ควรมียุทธการเพลง หรือรายการบันเทิงอื่นสลับกับข่าว 103 คน คิดเป็นร้อยละ

60.59 ตอบว่า ควรประกาศหรือแจ้งให้ประชาชนทราบทันทีเมื่อมีข่าวด่วน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 56.47 ตอบว่า ควรเผยแพร่ข่าวสารด้านเศรษฐกิจ และการตลาด มาก ๆ กลุ่มตัวอย่าง 84 คน หรือร้อยละ 49.41 ตอบว่า ควรมีช่วงเวลา ที่แน่นอนในการออกข่าวแต่ละวัน และจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 31.17 ตอบว่า ข่าวที่นำมาเผยแพร่ควรมีคณะกรรมการกรองข่าวก่อน เพื่อกันความผิดพลาดของข่าวสาร สำหรับข้อเสนอแนะในค่านเวลาที่เปิดบริการที่กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าเหมาะสมที่สุด 108 คน คิดเป็นร้อยละ 63.53 ตอบว่า ควรเปิดบริการในช่วงเช้า (6.00 - 7.00 น.) จำนวน 12 คน หรือร้อยละ 7.06 ตอบว่า ควรเปิดบริการในตอนเที่ยง (12.00 - 13.00 น.) ส่วนที่เหลืออีก 50 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 ตอบว่า ควรเปิดบริการในช่วงเย็น (18.00 - 19.00 น.)

ตอนที่ 7 : การทดสอบสมมติฐาน

การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

7.1 การทดสอบสมมติฐานที่ 1 "ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านต่างกัน มีโอกาสในการเรียนรู้นอกโรงเรียนต่างกัน"

7.2 การทดสอบสมมติฐานที่ 2 "ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีหอกระจายข่าว กับที่ไม่มีหอกระจายข่าว มีโอกาสในการเรียนรู้นอกโรงเรียนต่างกัน"

7.3 การทดสอบสมมติฐานที่ 3 "ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน มีความสามารถด้านการอ่านและเขียนแตกต่างกัน"

7.1 การทดสอบสมมติฐานที่ 1 : เปรียบเทียบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน
ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน
ที่มีสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน

โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน	สภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน						F
	ที่อ่านที่ (N = 110)		ที่อ่านปานกลาง (N = 105)		ที่อ่านต้องปรับปรุง (N = 103)		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การอ่านหนังสือพิมพ์	1.30	0.52	1.33	0.57	0.89	0.64	18.94**
2. การอ่านนิตยสาร/ วารสาร/หนังสือเล่ม	1.00	0.27	0.96	0.23	0.86	0.22	9.60**
3. การอ่านคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ	1.85	0.18	1.68	0.39	1.56	0.48	16.98**
4. การฟังวิทยุ	1.67	0.27	1.62	0.39	1.64	0.45	0.44
5. การดูโทรทัศน์	0.92	0.51	0.89	0.48	0.85	0.54	0.53
6. การดูภาพยนตร์	0.70	0.32	0.78	0.32	0.73	0.28	1.89
7. การไปใช้บริการที่อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน	1.20	0.25	1.07	0.25	0.93	0.26	30.24**

จากตาราง 19 การเปรียบเทียบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ 4 ประการ คือ (1) การอ่านหนังสือพิมพ์ (2) การอ่านนิยายสาร วารสาร และหนังสือเล่ม (3) การอ่านคู่มือ คำแนะนำ และวารสารต่าง ๆ และ (4) การไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ส่วนที่เหลืออีก 3 ประการ คือ การฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์ และการดูภาพยนตร์ ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับในข้อที่แตกต่างกันทั้ง 4 ประการ ให้นำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างคู่ต่อไป ด้วยวิธีของ นิวแมน - คูลส์ (Newman - keuls test) ดังต่อไปนี้

7.1.1 การอ่านหนังสือพิมพ์ ให้นำเสนอในตาราง 20 และ 21 ต่อไปนี้

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน

การอ่านหนังสือพิมพ์	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	12.49	6.24	18.94 **
ภายในกลุ่ม	315	105.04	0.33	
รวมทั้งหมด	317	117.53		

** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่

	ที่อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = .89$)	ที่อ่านระดับดี ($\bar{X} = 1.30$)	ที่อ่านระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.33$)
ที่อ่านต้องปรับปรุง	-	0.41**	0.44**
ที่อ่านระดับดี		-	0.03
ที่อ่านระดับปานกลาง			-
$q .01, df_1, df_2 \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$		2 0.23	3 0.30

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการทดสอบในตาราง 20 และ 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านระดับดี และระดับปานกลาง มีโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่มีสภาพต้องปรับปรุง ส่วนในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านระดับดีกับระดับปานกลาง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

7.1.2 การอ่านนิยายสาร วารสาร และหนังสือเล่ม ให้นำเสนอในตาราง 22 และ 23 ต่อไปนี้

ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านนิยายสาร วารสาร และหนังสือเล่ม ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน

การอ่านนิยายสาร วารสาร และหนังสือเล่ม	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.12	0.56	9.60**
ภายในกลุ่ม	315	18.38	0.05	
รวมทั้งหมด	317	19.50		

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านนิยายสาร วารสาร และหนังสือเล่ม ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่

	ที่อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = .86$)	ที่อ่านระดับปานกลาง ($\bar{X} = .96$)	ที่อ่านระดับดี ($\bar{X} = 1.00$)
ที่อ่านต้องปรับปรุง	-	0.10**	0.14**
ที่อ่านระดับปานกลาง		-	0.04
ที่อ่านระดับดี			-
q .01, df_1 , df_2 $\frac{1}{n}$		2	3
		0.09	0.12

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้จากการ์ตูน นิตยสาร วารสาร และหนังสือเล่ม ของกลุ่มตัวอย่าง ในตาราง 22 และ 23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ในระดับที่ และปานกลาง มีโอกาสการเรียนรู้ ทั้งกล่าว สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน ที่มีที่อ่านฯ ต้องปรับปรุง อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับที่กับปานกลาง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

7.1.3 การอ่านคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ ให้นำเสนอใน ตาราง 24 และ 25 ต่อไปนี้

ตาราง 24 การทดสอบโอกาสการเรียนรู้จากการ์ตูนคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ

การอ่านคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	4.61	2.30	16.98**
ภายในกลุ่ม	315	42.85	0.13	
รวมทั้งหมด	317	47.46		

** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 25 การทดสอบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่

	ที่อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = 1.56$)	ที่อ่านระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.68$)	ที่อ่านระดับดี ($\bar{X} = 1.85$)
ที่อ่านต้องปรับปรุง	-	0.12*	0.29**
ที่อ่านระดับปานกลาง		-	0.17*
ที่อ่านระดับดี			-
q .01, df ₁ , df ₂		$\frac{MS_w}{n}$	
		2	3
		0.14	0.19

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างในตาราง 24 และ 25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ในระดับดี และระดับปานกลาง มีโอกาสการเรียนรู้ดังกล่าวสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ต้องปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญ และกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับดี มีโอกาสเรียนรู้ นอกโรงเรียนจากการอ่านคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ สูงกว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ

7.1.4 การไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ให้นำเสนอใน
ตาราง 26 และ 27 ต่อไปนี้

ตาราง 26 เปรียบเทียบโอกาสด้านการไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

การไปใช้บริการที่อ่าน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	3.87	1.93	30.24**
ภายในกลุ่ม	315	20.20	0.06	
รวมทั้งหมด	317	24.07		

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 27 เปรียบเทียบโอกาสค้ำancar ไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
ของกุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่

	ที่อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = 0.93$)	ที่อ่านระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.07$)	ที่อ่านระดับดี ($\bar{X} = 1.20$)
ที่อ่านต้องปรับปรุง	-	0.14**	0.27**
ที่อ่านระดับปานกลาง		-	0.13**
ที่อ่านระดับดี			-
q . 01, df ₁ , df ₂		2	3
$\sqrt{\frac{MS_w}{n}}$		0.09	0.13

** แยกค่าอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับโอกาสค้ำancar ไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ของกุ่มตัวอย่างในตาราง 26 และ 27 พบว่า กุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ในระดับดี และระดับปานกลาง มีโอกาสไปใช้บริการที่อ่านฯ สูงกว่ากุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับต้องปรับปรุง และระหว่างกุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับดี กับระดับปานกลาง มีโอกาสไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

7.2 การทดสอบสมมติฐานที่ 2 : เปรียบเทียบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน
ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีหอกระจายข่าวและที่ไม่มีหอกระจายข่าว

ตาราง 28 เปรียบเทียบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน
ที่มีหอกระจายข่าวและที่ไม่มีหอกระจายข่าว

โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียน	มีหอข่าว (N = 170)		ไม่มีหอข่าว (N = 148)		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
	1. การอ่านหนังสือพิมพ์	1.31	0.51	1.03	
2. การอ่านนิตยสาร วารสารและหนังสือเล่ม	0.96	0.26	0.92	0.22	1.49
3. การอ่านคู่มือ คำแนะนำและเอกสารต่าง ๆ	1.73	0.31	1.67	0.41	1.45
4. การฟังวิทยุ	1.60	0.36	1.69	0.38	-2.15*
5. การดูโทรทัศน์	0.89	0.47	0.87	0.55	0.34
6. การดูภาพยนตร์	0.76	0.29	0.71	0.33	0.66
7. การไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	1.07	0.24	1.04	0.29	1.67

*แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 28 การเปรียบเทียบโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีหอกระจายข่าวและที่ไม่มีหอกระจายข่าว พบว่า ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญมี 2 ประการ คือ โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่านหนังสือพิมพ์ และจากการฟังวิทยุ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

7.3 การทดสอบสมมติฐานที่ 3 : เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพของห้องานหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน

7.3.1 ความสามารถด้านการอ่าน ให้นำเสนอในตาราง 29 ต่อไปนี้

ตาราง 29 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพห้องานหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน

ประเภทของการอ่าน	สภาพของห้องานหนังสือประจำหมู่บ้าน						F
	ห้องานดี (N = 110)		ห้องานปานกลาง (N = 105)		ห้องานต้องปรับปรุง (N = 103)		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไป	1.38	0.24	1.29	0.21	1.26	0.19	9.47**
2. การอ่านสลากยาหรือ คำแนะนำในการใช้สินค้า	1.36	0.23	1.29	0.21	1.31	0.22	3.27*
3. การอ่านใบโฆษณาต่าง ๆ	1.37	0.23	1.29	0.21	1.26	0.19	8.92**
4. การอ่านหนังสือพิมพ์	1.44	0.25	1.37	0.23	1.31	0.22	8.79**
5. การอ่านหนังสือเล่ม	1.13	0.11	1.10	0.09	1.10	0.09	5.16**
6. การอ่านป้ายประกาศคำสั่ง และป้ายชื่อสถานที่	1.15	0.13	1.13	0.12	1.10	0.97	6.21**

*แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 29 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทั้ง 6 ประการ คือ (1) การอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไป (2) การอ่านสลากยา หรือคำแนะนำในการใช้สินค้า (3) การอ่านใบโฆษณาต่าง ๆ (4) การอ่านหนังสือพิมพ์ (5) การอ่านหนังสือเล่ม และ (6) การอ่านป้ายประกาศคำขวัญและป้ายชื่อสถานที่

ความสามารถทั้ง 6 ประการนี้ ให้นำมาทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ นิวแมน - คูลส์ ในตาราง 30 - 41 ดังต่อไปนี้

7.3.1.1 การอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไป ให้นำเสนอในตาราง 30 และ 31 ต่อไปนี้

ตาราง 30 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไป

การอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไป	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.87	0.43	9.46**
ภายในกลุ่ม	315	14.54	0.04	
รวมทั้งหมด	317	15.41		

** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 31 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไป
ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่

	ที่อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = 1.26$)	ที่อ่านระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.29$)	ที่อ่านระดับดี ($\bar{X} = 1.38$)
ที่อ่านต้องปรับปรุง	-	0.03	0.12**
ที่อ่านระดับปานกลาง		-	0.09**
ที่อ่านระดับดี			-
q .01, df_1, df_2		2	3
$\sqrt{\frac{MS_w}{n}}$		0.08	0.10

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไป
ของกลุ่มตัวอย่างในตาราง 30 และ 31 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่ที่อ่าน
ในระดับดี มีความสามารถด้านการอ่านหนังสือทั่ว ๆ ไป สูงกว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใน
หมู่บ้านที่ที่อ่าน ในระดับปานกลาง และต้องปรับปรุง ส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใน
หมู่บ้านที่ที่อ่าน ระดับปานกลาง กับระดับต้องปรับปรุง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

7.3.1.2 การอ่านสลากยาหรือคำแนะนำในการใช้สินค้า
ให้นำเสนอในตาราง 32 และ 33 ต่อไปนี้

ตาราง 32 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านสลากยาและ
คำแนะนำในการใช้สินค้า

การอ่านสลากยาและคำแนะนำการใช้สินค้า	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.31	0.15	3.27*
ภายในกลุ่ม	315	15.29	0.04	
รวมทั้งหมด	317	15.60		

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 33 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านสลากยาและ
คำแนะนำในการใช้สินค้าของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่

	ผู้อ่านระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.29$)	ผู้อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = 1.31$)	ผู้อ่านระดับดี ($\bar{X} = 1.36$)
ผู้อ่านระดับปานกลาง	—	0.02	0.07*
ผู้อ่านต้องปรับปรุง		—	0.05*
ผู้อ่านระดับดี			—
$q .05, df_1, df_2 \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$		2	3
		0.05	0.06

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านสลาภยาและ
 คำแนะนำในการใช้สินค้า ของกลุ่มตัวอย่างในตาราง 32 และ 33 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง
 ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อานา ในระดับคี่ มีความสามารถด้านการอ่านถึงกล่าว สูงกว่า
 กลุ่มตัวอย่าง ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อานา ระดับปานกลาง และต้องปรับปรุง อย่างมีนัยสำคัญ
 ส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อานา ระดับปานกลางกับระดับต้องปรับปรุง
 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

7.3.1.3 การอ่านใบโฆษณาต่าง ๆ ให้นำเสนอในตาราง
 34 และ 35 ต่อไปนี้

ตาราง 34 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านใบโฆษณาต่าง ๆ

การอ่านใบโฆษณาต่าง ๆ	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.79	0.39	8.92 **
ภายในกลุ่ม	315	14.03	0.04	
รวมทั้งหมก	317	14.82		

** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 35 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านใบโฆษณาต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่

	ที่อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = 1.26$)	ที่อ่านระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.29$)	ที่อ่านระดับดี ($\bar{X} = 1.37$)
ที่อ่านต้องปรับปรุง	-	0.03	0.11**
ที่อ่านระดับปานกลาง		-	0.08**
ที่อ่านระดับดี			-
$q_{.01, df_1, df_2} \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$		2	3
		0.08	0.10

** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านใบโฆษณาต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างในตาราง 34 และ 35 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านในระดับดี มีความสามารถด้านการอ่านใบโฆษณาต่าง ๆ สูงกว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่าน ระดับปานกลาง และต้องปรับปรุง อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่าน ระดับปานกลาง กับระดับต้องปรับปรุง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

7.3.1.4 การอ่านหนังสือพิมพ์ ให้นำเสนอในตาราง 36 และ 37 ต่อไปนี้

ตาราง 36 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือพิมพ์

การอ่านหนังสือพิมพ์	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.96	0.48	8.79 **
ภายในกลุ่ม	315	17.25	0.05	
รวมทั้งหมด	317	18.21		

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 37 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่

	ผู้อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = 1.31$)	ผู้อ่านระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.37$)	ผู้อ่านระดับดี ($\bar{X} = 1.44$)
ผู้อ่านต้องปรับปรุง	-	0.06*	0.13**
ผู้อ่านระดับปานกลาง		-	0.07*
ผู้อ่านระดับดี			-
q .01, df ₁ , df ₂	$\sqrt{\frac{MS_W}{n}}$		
		2	3
		0.08	0.11

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือพิมพ์ ของกลุ่มตัวอย่างในตาราง 36 และ 37 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับที่และระดับปานกลาง มีความสามารถด้านการอ่านหนังสือพิมพ์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ต้องปรับปรุง อย่างมีนัยสำคัญ และกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับที่ มีความสามารถดังกล่าวสูงกว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญ

7.3.1.5 การอ่านหนังสือเล่ม ให้นำเสนอในตาราง 38 และ 39 ต่อไปนี้

ตาราง 38 การทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือเล่ม

การอ่านหนังสือเล่ม	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.09	.05	5.16**
ภายในกลุ่ม	315	2.98	.009	
รวมทั้งหมด	317	3.07		

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 39 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือเล่ม
ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่

	ที่อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = 1.10$)	ที่อ่านระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.10$)	ที่อ่านระดับดี ($\bar{X} = 1.13$)
ที่อ่านต้องปรับปรุง	-	-	0.03 *
ที่อ่านระดับปานกลาง		-	0.03 *
ที่อ่านระดับดี			-
$q .01, df_1, df_2 \sqrt{\frac{MS_w}{n}}$		2 0.02	3 0.29

**แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านหนังสือเล่มของกลุ่มตัวอย่างในตาราง 38 และ 39 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านระดับดี มีความสามารถด้านการอ่านหนังสือเล่มสูงกว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านระดับปานกลางและต้องปรับปรุง อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านระดับปานกลางกับระดับต้องปรับปรุง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

7.3.1.6 การอ่านป้ายประกาศ คำขวัญ และป้ายชื่อสถานที่
ให้นำเสนอในตาราง 40 และ 41 ต่อไปนี้

ตาราง 40 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านป้ายประกาศ
คำขวัญและป้ายชื่อสถานที่

การอ่านป้ายประกาศ คำขวัญ และป้ายชื่อสถานที่	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.15	0.07	6.21**
ภายในกลุ่ม	315	3.84	0.01	
รวมทั้งหมด	317	3.99		

** แยกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 41 การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านป้ายประกาศ
คำขวัญ และป้ายชื่อสถานที่ ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่

	ที่อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = 1.10$)	ที่อ่านระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.13$)	ที่อ่านระดับดี ($\bar{X} = 1.15$)
ที่อ่านต้องปรับปรุง	-	0.03*	0.05**
ที่อ่านระดับปานกลาง		-	0.02
ที่อ่านระดับดี			-
q .01, df ₁ , df ₂		2	3
$\sqrt{\frac{MS_w}{n}}$		0.04	0.05

* แยกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** แยกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านป้ายประกาศ คำขวัญ และป้ายชื่อสถานที่ ของกลุ่มตัวอย่างในตาราง 40 และ 41 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ในระดับดี และระดับปานกลาง มีความสามารถ คัญสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ต้องปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับดี กับระดับปานกลาง ไม่พบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

7.3.2 ความสามารถด้านการเขียน ใ้คนำเสนอในตาราง 42

คือไปนี้

ตาราง 42 เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน ที่มีสภาพของ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน

ประเภทของการเขียน	ภาพของ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน						
	ที่อ่านดี ($\bar{X} = 110$)		ที่อ่านปานกลาง ($\bar{X} = 105$)		ที่อ่านต้องปรับปรุง ($\bar{X} = 103$)		F
1. การเขียนจดหมาย	1.36	0.23	1.40	0.24	1.35	0.23	1.62
2. การกรอกแบบฟอร์มของ ทางราชการ	1.42	0.24	1.37	0.23	1.36	0.23	2.61

จากตาราง 42 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่ อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน ผลปรากฏว่าไม่พบความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งการเขียนจดหมายและการกรอกแบบฟอร์มของ ทางราชการ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาระบบข่าวสาร ข้อมูลในชนบท 2 ลักษณะ คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน กับหอกระจายข่าว โดยทำการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าว
2. โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนของประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่มีสภาพต่างกัน
3. ความสามารถด้านการอ่านและเขียนของประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่มีสภาพต่างกัน
4. ความสนใจด้านข่าวสาร ข้อมูลของประชาชนในชนบทโดยจำแนกตามเพศ อายุ และสถานภาพการสมรส
5. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และหอกระจายข่าว

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. พื้นที่ที่ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ซึ่งแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ กับ 2 กิ่งอำเภอ มี 1,094 หมู่บ้าน ในจำนวนนี้มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 351 แห่ง และหอกระจายข่าว 180 แห่ง การเลือกกลุ่มตัวอย่างได้ทำการสุ่มอำเภอมา 3 อำเภอ และสุ่มหมู่บ้านมาอำเภอละ 6 หมู่บ้าน รวมเป็น 18 หมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน อยู่ในสภาพแตกต่างกันเป็น 3 ระดับคือ ระดับที่ ปานกลาง และต้องปรับปรุง และทั้ง 18 หมู่บ้านนี้

เป็นหมู่บ้านที่มีหอกระจายข่าว 9 แห่ง ชัก 9 หมู่บ้านไม่มี ใช้ประชาชนใน 18 หมู่บ้าน
 กังกล่าวเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการ สัมภาษณ์ ซึ่งได้สัมภาษณ์ประชาชนรวมทั้งสิ้น
 318 คน

2. ตัวแปรที่ทำการ ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

- 1) สภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ที่อ่านระดับดี ระดับปานกลาง และที่อ่านต้องปรับปรุง
- 2) การมีและไม่มีหอกระจายข่าวในหมู่บ้านนั้น ๆ
- 3) ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ และ สถานภาพสมรส

2.2 ตัวแปรตาม แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

- 1) โอกาสในการ เรียนรู้นอกโรงเรียนของประชาชน แบ่งเป็น โอกาสการเรียนรู้จากการอ่าน จากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ และจากการไปใช้ บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
- 2) ความสามารถด้านการอ่านและเขียนของประชาชนผู้ใช้บริการ ที่อ่าน ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแตกต่างกัน

3. เครื่องมือที่ใช้และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามประกอบการ สัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระบบข่าวสารข้อมูล เช่น ข้อมูลส่วนตัว โอกาส การเรียนรู้นอกโรงเรียน ความสามารถด้านการอ่านและเขียน ความสนใจด้านข่าวสาร ข้อมูล และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและ หอกระจายข่าว

3.2 แบบสังเกตและการจดบันทึกเป็นการสังเกตและสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไป และลักษณะการดำเนินงานของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และหอกระจายข่าว เช่น ท่าเลที่ตั้ง ความสะดวกในการไปใช้บริการ งบประมาณในการจัดตั้งวัสดุอุปกรณ์ ที่มี การดูแลรับผิดชอบ และจำนวนผู้ใช้บริการ

4. การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

ได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปจำนวน ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการทดสอบความแตกต่างนั้น ใช้ $t - test$ และ $F - test$ แล้วแต่กรณี

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
 จากการศึกษาที่อำนา 18 แห่ง พบว่า ที่อ่านส่วนใหญ่คือ 11 แห่ง อยู่กลางหมู่บ้าน ที่เหลืออีก 7 แห่ง ตั้งอยู่ในวัด ในโรงเรียน และอยู่ริมทางนอกหมู่บ้าน มี 12 แห่ง ที่ตั้งอยู่เป็นเอกเทศ นอกนั้นอยู่ร่วมกับห้องสมุดโรงเรียน อยู่ในบ้านผู้ใหญ่บ้าน บ้านกำนัน และในศาลาวัด งบประมาณการก่อสร้าง พบว่า ที่อำนา 13 แห่ง สร้างโดยการร่วมมือสมทบทุนของประชาชนในหมู่บ้าน นอกนั้นได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสมาชิก สถานีแพนราษฎร และไม่ได้ใช้งบประมาณ เพราะอาศัยบ้านผู้ใหญ่บ้าน บ้านกำนัน ดำเนินการดูแลรับผิดชอบ พบว่า ที่อำนา 12 แห่ง มีกรรมการดูแลเอาใจใส่ในเรื่อง การตกแต่งและการทำความสะอาดที่ ส่วนที่เหลือมี 3 แห่ง ที่มีการตกแต่งบ้างแต่ไม่ สะอาดนัก และอีก 3 แห่ง ขาดการดูแลเอาใจใส่ สำหรับด้านการไปใช้บริการ พบว่า ที่อำนา 8 แห่ง มีผู้ใช้บริการน้อยกว่า 10 คนต่อวัน ที่อำนา 8 แห่ง

2. สภาพทั่วไปและลักษณะการดำเนินงานของหอกระจายข่าว จากการศึกษาหอกระจายข่าว 9 แห่ง พบว่า หอกระจายข่าว 4 แห่งตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน มี 2 แห่งอยู่ที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน และที่เหลืออีก 3 แห่ง ตั้งอยู่ในวัด และในโรงเรียน กำนันประมาณในการจัดตั้ง พบว่า หอกระจายข่าว 2 แห่ง จัดตั้งโดยการร่วมมือสมทบทุนของประชาชน มี 3 แห่งที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการก่อตั้งจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และที่เหลือ 4 แห่ง ใช้งบประมาณของวัดและโรงเรียน สำหรับด้านการดูแลรับผิดชอบ มี 4 แห่ง ที่มีกรรมการดำเนินการรับผิดชอบ ส่วนที่เหลือ 5 แห่งรับผิดชอบดำเนินการโดยเจ้าของสถานที่ที่มีเครื่องขยายเสียงติดตั้งอยู่

3. โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากการอ่าน จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 318 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 41.19 อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำ ที่เหลืออ่านบ้าง แต่ไม่ทุกวัน และมีร้อยละ 23.28 ไม่เคยอ่านเลย ที่อ่านส่วนมากที่อ่านนั้นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 64.24 อ่านจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน รองลงมาอ่านที่บ้านตนเอง อ่านที่บ้านเพื่อนหรือญาติ และอ่านที่ร้านค้า เกี่ยวกับเรื่องที่สนใจจากการอ่านหนังสือพิมพ์ ได้แก่ ข่าวทั่วไป ข่าวบันเทิง ข่าวการเกษตร และข่าวกีฬา ตามลำดับ ที่อ่านการอ่านนิยายสารและหนังสือเล่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสได้อ่าน วารสารต่าง ๆ เรื่องสั้น หนังสือธรรมะ และกฎหมายชาวบ้านมากตามลำดับ สำหรับการอ่านคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ ของทางราชการ พบว่า เอกสารที่กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสได้อ่านตามลำดับดังนี้ เอกสารด้านสาธารณสุข เอกสารคำแนะนำ ที่อ่านการเกษตร และเอกสารด้านการศึกษา

4. โอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนจากวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 71.38 ฟังวิทยุทุกวัน เรื่องที่สนใจฟังมากตามลำดับ คือ รายการเพลง นวนิยาย ข่าวทั่ว ๆ ไป และข่าว 6 โมงเช้า สำหรับการดู

ภาพยนตร์ ละคร เพลง ข่าวประจำวัน และรายการกีฬา ส่วนการดูภาพยนตร์ ร้อยละ 62.26 ทบอว่าดูเป็นบางโอกาส หรือนาน ๆ ครั้ง ภาพยนตร์ที่ดูส่วนมาก เป็นภาพยนตร์ที่นำมาเร่ขายเก็บเงินในหมู่บ้าน เฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง ส่วนภาพยนตร์ ของหน่วยงานราชการ เช่น ฝ่ายความมั่นคง ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายสาธารณสุข โคนำมา ฉายให้ประชาชนดูเฉลี่ย 1 - 2 ครั้งต่อปี

5. ความสามารถด้านการอ่านและเขียน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.42 มีความสามารถด้านการอ่านอยู่ในระดับดี และร้อยละ 65.58 พออ่านไต่บ้าง ส่วน การเขียนนั้นกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 11.01 เขียนได้ก็ และร้อยละ 88.99 พอเขียน ไต่บ้าง เมื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใน หมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่มีสภาพต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้าน ที่มีที่อ่านระดับดี มีความสามารถในการอ่านสูงกว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่าน ระดับปานกลาง และต้องปรับปรุง ส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่าน ระดับปานกลาง กับระดับต้องปรับปรุง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับ ความสามารถด้านการเขียนนั้น ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

6. ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างเพศชายสนใจมากในเรื่อง ตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร กฎหมายสำหรับชาวบ้าน เรื่องราว แปลก ๆ และชีวิตพิศดาร ความเคลื่อนไหวทางการเมือง นิทาน นิยายและบทละคร ส่วนเพศหญิงสนใจมากในเรื่องข่าวราคาสินค้าทั่ว ๆ ไป เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน ชาวบ้านเหิง ชาวชาวบ้าน และคำแนะนำข้อปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด มีความสนใจ มากในเรื่อง ข่าวการประทุษุติคดีกันทางวิทยาศาสตร์ เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบ อาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ ข่าวกีฬา กฎหมายสำหรับชาวบ้าน และคำแนะนำในการ ประกอบอาชีพการเกษตร ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วสนใจมากในเรื่องคำแนะนำใน

การประกอบอาชีพการเกษตร ชาวบ้านเหิง เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน ความรู้และวิชาการทั่ว ๆ ไป เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ ชาวต่างประเทศ และชาวราคาสินค้าทางการเกษตร

เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อายุต่ำกว่า 30 ปี สนใจมากในเรื่องความรู้และวิชาการทั่ว ๆ ไป เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิสดาร ชาวการประจักษ์ศึกษาค้นทางวิทยาศาสตร์ คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร และกฎหมายสำหรับชาวบ้าน กลุ่มตัวอย่างที่อายุระหว่าง 30 - 40 ปี สนใจมากในเรื่องอาหารการกิน ชาวบ้านเหิง การประจักษ์ศึกษาค้นทางวิทยาศาสตร์ ชาวราคาสินค้าทั่ว ๆ ไป และเรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อายุ 41 ปีขึ้นไป สนใจมากในเรื่องราคาสินค้าทางการเกษตร คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ กฎหมายสำหรับชาวบ้าน เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน นิทาน นิยาย และบทละคร

7. การทดสอบความแตกต่างในเรื่องโอกาสการเรียนรู้นอกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

7.1 โอกาสการเรียนรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านระดับดีและระดับปานกลาง มีโอกาสการเรียนรู้ จากหนังสือพิมพ์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ต้องปรับปรุง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีสภาพที่อ่านดีกับปานกลาง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

7.2 โอกาสการเรียนรู้จากการอ่านนิทยสาร วารสาร และหนังสือเล่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ในระดับดี และปานกลาง มีโอกาสการเรียนรู้จากการอ่านสิ่งพิมพ์ทั้งกล่าวสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ต้องปรับปรุง

อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับที่กับปานกลาง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

7.3 โอกาสการเรียนรู้จากการอ่านคู่มือ คำแนะนำ และเอกสารต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ในระดับ และระดับปานกลาง มีโอกาสการเรียนรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่ถึงกล่าวสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ของปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญ และกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับที่ มีโอกาสสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านฯ ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญ

การอภิปรายและเสนอความคิด

1. สภาพการและความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
 ผู้ใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแสดงความคิดเห็นที่ดีต่อที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านว่าเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของชาวบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการปรับปรุงชีวิตตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ปรับปรุงการประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้ประชาชน รักการอ่านและป้องกันการลืมหนังสือ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และสอดคล้องกับผลของการวิจัยและประเมินผลที่มีผู้สนใจ ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับประโยชน์ และผลกระทบของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านว่า หมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ประชาชนที่จบการศึกษาออกไปแล้วมีสภาพความคงอยู่ของการรู้หนังสือสูงกว่าหมู่บ้านที่ไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และทำให้อัตราการลืมหนังสือของประชาชนลดลง

ผู้ใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้ความเห็นของการเข้ามาใช้บริการที่อ่านฯ ว่า ต้องการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันมากกว่าเอกสารอื่น ๆ ในขณะเดียวกัน

จำนวนมากขึ้น และมีหลายหลายประเภท เช่น การส่งแบบเรียนพจนานุกรมหนังสือใหม่ ๆ

มาบริการอยู่เสมอ

จากข้อมูลดังกล่าวนี้พิจารณาในค่านหนึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนสนใจ และต้องการอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่าหนังสือเป็นเล่ม ซึ่งมีเหตุผลตรงกันกับบันทึก การจัดตั้งที่อ่านในระยะแรก ๆ ว่า ประชาชนให้ความสนใจหนังสือ "เล่มโต ๆ" น้อยกว่าหนังสือพิมพ์ แต่หากพิจารณาอีกค่านหนึ่งจะเห็นว่าที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน โดยส่วนมากมักจะมีสิ่งพิมพ์หลักคือ หนังสือพิมพ์รายวันเท่านั้น หนังสือเล่มและเอกสาร อื่น ๆ ยังมีน้อย ผลของการค้นคว้าจึงพบว่า ประชาชนต้องการอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่า แต่เมื่อสอบถามความคิดเห็นค่านการปรับปรุงที่อ่านฯ ให้มีประโยชน์มากที่สุดสำหรับ ชาวบ้านว่าควรปรับปรุงในสิ่งใด ผู้ใช้บริการที่ให้การสัมภาษณ์ทุกคนกลับให้ความเห็น ว่าควรจัดหนังสือและเอกสารใหม่จำนวนมาก ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะในงานวิจัยของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรื่องผลกระทบของที่อ่านต่อการลิ้มหนังสือ จำนวนหนังสือ และการพัฒนาตนเอง ของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่า ควรจัดหาหนังสืออ่านให้เพียงพอและเป็น หนังสือที่อยู่ในความสนใจของประชาชน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2527 : 21) ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่า การมีเอกสารและหนังสือสำหรับการอ่านจำนวนมากนี้ จะช่วยให้ประชาชนขยายการรับรู้วิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น จากการรับรู้เพียงข่าวสารข้อมูลเท่านั้น

2. โอกาสการเรียนรู้จากที่อ่านนอกโรงเรียนจากการอ่าน

ผลจากการศึกษาค้นคว้าพบว่าประชาชนผู้ใช้บริการที่อ่าน ที่อยู่ในหมู่บ้าน ที่มีที่อ่านระดับคีและระดับปานกลาง มีโอกาสเรียนรู้จากการอ่านสูงกว่าประชาชน ผู้ใช้บริการที่อ่าน ที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านระดับคองปรับปรุง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการอ่าน เช่น สภาพของที่อ่าน บรรยากาศภายในที่อ่าน จำนวนวารสารและหนังสือตลอดจนประเภทของหนังสือที่มีในที่อ่าน ซึ่งที่อ่านทั้ง

จากการอ่านแตกต่างกัน อีกประการหนึ่งที่ยูวีวิจัยค้นพบว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสเรียนรู้จากการอ่านแตกต่างกันคือ ที่ตั้งของที่อ่าน ที่อ่านที่ตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน ประชาชนจะไปใช้บริการได้สะดวก แต่ที่อื่นที่ตั้งอยู่ริมทางนอกหมู่บ้าน อยู่ในวัด หรือโรงเรียน ประชาชนไปใช้บริการไม่สะดวก ทำให้มีโอกาสเรียนรู้จากการอ่านต่ำกว่าประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน

3. ความสามารถด้านการอ่านและเขียน

ผลจากการศึกษาค้นคว้าพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านระดับดี มีความสามารถด้านการอ่านสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านระดับปานกลาง และต้องปรับปรุง ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านระดับดี มีความถี่ในการอ่านมากกว่าทำให้เกิดทักษะในการอ่านจึงทำให้สามารถอ่านได้เร็วกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านระดับปานกลาง และต้องปรับปรุง ซึ่งมีความถี่ในการอ่านน้อยกว่า

สำหรับความสามารถในการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง จากการศึกษาค้นคว้า ไม่พบความแตกต่างกันในหมู่บ้านทั้ง 3 ระดับ นั้นแสดงถึงสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จะมีอิทธิพลต่อโอกาสการอ่านและความสามารถในการอ่านเท่านั้น ส่วนความสามารถในการเขียนนั้น สภาพของที่อ่านไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด

4. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านและหอกระจายข่าว

สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นไว้นั้น มีประเด็นที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับความเห็นของ โกวิท วรพิพัฒน์ ที่เสนอแนะไว้ในงานวิจัยเรื่องความจำเป็นของการมีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในการพัฒนาประชากรว่า (โกวิท วรพิพัฒน์. 2527 : 74) ควรพยายามให้เอกชนมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบในการสนับสนุนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้รวมถึงการประสานงานให้หน่วยงานราชการสนับสนุนหนังสือและสิ่งพิมพ์ ตลอดจนการช่วยเหลือรับผิดชอบการดำเนินการร่วมกันกับคณะกรรมการที่อ่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ของทางราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่

ส่วนแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหอกระจายข่าวไว้ขอเสนอแนะว่า ควรได้รับการเอาใจใส่จากหน่วยงานต่าง ๆ ในการสนับสนุน เอกสาร และม้วนเทป ข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และให้ความรู้แก่ประชาชนเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1.1 ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าวให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชนชนบทอย่างแท้จริง

1.2 ควรสนับสนุนสื่อเสริมประเภทวารสารต่าง ๆ และม้วนเทป สำหรับเผยแพร่รายการที่เป็นประโยชน์ทางหอกระจายข่าว

1.3 ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนควรประสานกับหน่วยงานพัฒนาอื่น ๆ เพื่อจัดบริการข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของประชาชน

1.4 กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรให้การสนับสนุนงบประมาณ ในการซื้อหนังสือพิมพ์สำหรับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้ครบทุกหมู่บ้านโดยเร็ว เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกล ได้มีโอกาสอ่านหนังสือพิมพ์ ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของบ้านเมือง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยในเรื่องตนเองเกี่ยวกับนี้ แก่นักใน เรื่องรูปแบบการดำเนินงานของหอกระจายข่าว ที่จะส่งผลให้หอกระจายข่าวเกิดประโยชน์ต่อชุมชนมากที่สุด

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งความรู้หมู่บ้านต่อไป

બચાવવાનું

บรรณานุกรม

การศึกษาออกโรงเรียน, กรม. การประเมินโครงการ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
ปีงบประมาณ 2524 เล่ม 1, 2. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัยและประเมินผล
กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษาออกโรงเรียน, 2525. อักสำเนา.

..... . กองแผนงานและวิจัย. รายงานผลการติดตามผลและประเมินผลที่อ่าน
หนังสือประจำหมู่บ้าน จังหวัดลำพูน พ.ศ. 2523. 2524. อักสำเนา.

..... . แผนพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน ฉบับที่ 6. (พ.ศ. 2530 - 2534).
กรุงเทพฯ : กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษาออกโรงเรียน กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2529-ก.

..... . สถิติเกี่ยวกับการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ :
กองแผนงานและวิจัย, 2529-ข. อักสำเนา.

..... . ผลกระทบที่อ่านต่ออัตราการอ่านหนังสือ จำนวนหนังสือ และพัฒนาตนเอง
ของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : กองแผนงานและวิจัย,
2529-ค. อักสำเนา.

..... . รายงานผลการวิจัย เรื่ององค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัด
ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ : กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษา
ออกโรงเรียน, 2522.

การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดหนองคาย, ศูนย์. สถิติการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำ

..... 2529. อักสำเนา.

การศึกษาออกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ศูนย์. การศึกษาสภาพการดำเนินงาน
และผลสัมฤทธิ์ของการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในเขตการศึกษา 11. 2529.

- โกวิท วรพิพัฒน์. ความจำเป็นของห้องหนังสือประจำหมู่บ้านในการพัฒนาประชากร การศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ปีการศึกษา 2526 - 2527. อักสำเนา.
- _____ . "ประชาชนต้องการหนังสืออะไร," วารสารห้องสมุด. 17 : 139 ; มีนาคม - เมษายน 2516.
- เกษม ศิริสัมพันธ์. "การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ 14 ฉบับ," กรุงเทพฯ : แผนกวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- _____ . "เครื่องสื่อสารมวลชน," เอกสารนิเทศการศึกษา กรมการฝึกหัดครู ฉบับที่ 77 คู่มือภาษาไทย เล่ม 2. กรุงเทพฯ : กรมฝึกหัดครู, 2528.
- กมล ปิณฑาทนย์. ความสนใจของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่มีต่อการชมภาพยนตร์. วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509. อักสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การวิจัยสภาพการเรียนรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. 2521. อักสำเนา.
- จิรายุ คาศรี. ความคาดหวังของเจ้าหน้าที่รัฐบาลผู้เกี่ยวข้องกับห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน และผลที่ประชาชนจังหวัดลำปางได้รับจากห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อักสำเนา.
- ชัยโรจน์ บุญชูานุกักร. ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงสำหรับการศึกษาของประชาชนในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- ธีระวัชร ภิจนเตร. "การศึกษากับการแก้ปัญหาความยากจนในชนบท," คุรุปริทัศน์. 2524.

- ชุมพร สังขปรีชา. "การศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ," ประชากรศึกษา. 2528.
- ช่าเลื่อง วุฒิจันทร์. "การศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม," วิทยากรย์. 2528.
- ชนิก บุญประเสริฐ. การศึกษาความสนใจของประชาชนที่รับชมรายการโทรทัศน์
ทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ๕ ม. ๑๑. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อักสำเนา.
- นรินทร์ บุญวงศ์. การเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านและการรับข่าวสารของ
ประชาชนในหมู่บ้านที่มีและไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในอำเภอสามง่าม
จังหวัดพิจิตร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อักสำเนา.
- นิเชก สุนทรพิทักษ์. "ทัศนคติเกี่ยวกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน กรมการศึกษา
นอกโรงเรียน," ใน การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม บทความการศึกษา
นอกโรงเรียน เล่ม 4. 2525.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. "การศึกษาเพื่อเสริมสร้างสังคมไทย," มิตรครู. 2524.
- ประสิทธิ์ ฤทธารมย์. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ของชาวบ้านในหมู่บ้านที่มีและไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในอำเภอ
ควนขนุน จังหวัดพัทลุง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อักสำเนา.
- พรทิพย์ วินโกมินทร์. อิทธิพลของภาพยนตร์บันเทิงที่มีต่อพฤติกรรมของนักเรียน
อาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2512. อักสำเนา.
- พัฒนาชนบทเขต 4. คู่มือวิทยากรฝึกอบรมพัฒนาหมู่บ้าน (กพม). 2530. โรเปียว.
- วีระยุทธ วิเชียรโชติ. "การศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ," พัฒนบริหารศาสตร์.
2524.

- ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์. ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513. ชักสำเนา.
- สงขม แสงบำรุง. "ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน แหล่งหลอหลอมสำนักทางการเมือง
 ในรูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ," ใน การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม
รวมบทความการศึกษานอกระบบโรงเรียน เล่ม 4. พ.ศ. 2525, 2525.
- สุนทร สุนันท์ชัย. การศึกษานอกระบบโรงเรียน ... เส้นทางที่ไม่สิ้นสุด. กรุงเทพฯ :
 อมรินทร์การพิมพ์, 2529.
- _____. "การประชาสัมพันธ์โครงการ," ใน รายงานผลการสัมมนาเพื่อ
กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์โครงการพรรคเพื่อกรุ่นหนังสือแห่งชาติ.
 กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน, 2526.
- สมศักดิ์ ศรีมานิชน. "การศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น," การศึกษายุคใหม่. 2522.
- สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน. คู่มือหอกระจายข่าวสารหมู่บ้าน.
 หนองคาย : สาธารณสุขจังหวัดหนองคาย เอกสารวิชาการลำดับที่ 4/2530.
 2530.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. รายงานผลการสำรวจวิทยุและโทรทัศน์ทั่วราชอาณาจักร
พ.ศ. 2523. 2523.
- อุพาร เมืองจันท. "ชาวทีวีอเมริกา," นิตยสารไทยโทรทัศน์. กรกฎาคม
 2511.
- เอกลักษณ์ ชีรนาถ. การอ่านและพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพฯ . กรุงเทพมหานครการพิมพ์,
 2528.
- Habeeb, Rakan Abdulkareem. The Role of the Saudi Broadcasting
System in the Utilization of the Classical Form of the
Arabic Language in Preserving Culture. Wayne State University,
 1985.
- Schramm Wilbur and Donald E. Robert. The Process and Effects of
Mass Communication. Revised. California : Stanford, 1971.

ภาคผนวก

แบบสังเกต

ที่อานหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

ชื่อหมู่บ้าน..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัดหนองคาย

ทำการสังเกต และเขียนเขียนเมื่อ.....

สภาพที่อานฯ ตามมาตรฐานของจังหวัด	
เป็นที่อานฯ ประเภท	☐ ดี ☐ ปานกลาง ☐ ต้องปรับปรุง
หอกระจายข่าว	☐ มี ☐ ไม่มี

สภาพทั่วไปของห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน

1. ทำเลที่ตั้งของห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน มีลักษณะอย่างไร
 - 1.1 ตั้งอยู่ในชุมชนหรือไม่
 -
 - ตั้งอยู่ที่ใด
 - 1.2 ทั่วอาคารมีบริเวณที่จะขยายได้หรือไม่ อย่างไร
 -
 - 1.3 อยู่เป็นสัดส่วนเฉพาะ หรืออยู่ที่ใด
 -
 - 1.4 การเข้าไปใช้บริการของประชาชนสะดวกหรือไม่
 -
2. งบประมาณในการสร้างห้องฯ ใ้มาอย่างไร
-
3. ภายในห้องฯ มีวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้าง
-
-
4. ห้องฯ มีกรรมการรับผิดชอบหรือไม่
5. ห้องฯ มีการดูแลรักษาความสะอาดหรือไม่ อย่างไร
-
6. ห้องฯ มีการตกแต่งทั้งภายในและภายนอกหรือไม่ อย่างไร
-
7. หนังสือพิมพ์มีความเป็นปัจจุบันหรือไม่
-

๘. ในที่อ่านฯ มีหนังสือ และวารสารประเภทใดบ้าง
-
-
-
-
9. ที่อ่านฯ มีป้ายประกาศ หรือป้ายคำขวัญ อะไรบ้าง
-
-
-
-
10. จำนวนผู้ใช้บริการที่อ่านฯ ในแต่ละวัน
-
-

สภาพของ หอกระจายข่าว (ถ้ามี)

1. หอกระจายข่าวตั้งอยู่ที่ใด
-
-
2. การจัดตั้งหอกระจายข่าว ใช้งบประมาณจากที่ใด
-
-
3. วัตถุประสงค์ที่
-
-
4. มีกรรมการรับผิดชอบดำเนินการหรือไม่
-
-
5. ใครเป็นผู้ประกาศข่าว หรือจัดรายการ
-
-
6. ข่าวสารที่ออกอากาศส่วนมากมาจากแหล่งใด
-
-
7. ระบบเสียงฟังได้ทั่วถึงชัดเจนหรือไม่
-
-

- 8. ภาษาที่ใช้ในการประกาศข่าว
-
- 9. การเปิดรายการหอกระจายข่าว ส่วนมากอยู่ในช่วงเวลาใด
-
-

แบบสัมภาษณ์ประชาชนผู้ใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
 เกี่ยวกับความสนใจด้านหนังสือ ความสนใจด้านข่าวสารข้อมูล และแนวทางในการพัฒนา
 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

เริ่มสัมภาษณ์ เวลา.....น. วัน.....เดือน.....พ.ศ.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....

ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ - นามสกุล ของผู้สัมภาษณ์.....
 บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล.....
 ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัดหนองคาย.
2. เพศ ชาย หญิง
3. สถานภาพ โสด สมรส
4. อายุ.....ปี
5. การไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
 ไปใช้บริการบ่อย
 ไปใช้บริการเป็นบางโอกาส
 ไม่เคยไปใช้บริการเลย
 อื่น ๆ

แบบสัมภาษณ์ความลึกเห็นของประชาชนผู้ใช้บริการที่อ่านฯ และหอกระจายข่าว

ตอนที่ 1 โอกาสในการเรียนรู้หนังสือ

1. การอ่านหนังสือพิมพ์

1.1 อ่านหนังสือพิมพ์บ่อยเพียงไร (ต่ออาทิตย์/ต่อเดือน)

.....

1.2 อ่านที่ไหน

1.3 ส่วนใหญ่อ่านเวลาใด

1.4 อ่านคนเดียวหรืออ่านกับคนอื่น

.....

1.5 ท่านชอบอ่านเรื่องเกี่ยวกับอะไรบ้าง (เช่น ข่าวการเมือง ข่าวต่างประเทศ
ข่าวพัฒนาชนบท ข่าวบันเทิง นิยาย ฯลฯ)

1)

2)

3)

1.6 ท่านเคยนำเรื่อง ที่อ่านจากหนังสือพิมพ์ไปใช้ประโยชน์อะไรบ้าง (เช่น
ในอาชีพ การบันเทิง ความรู้ทั่วไป)

1)

2)

3)

1.7 ท่านคิดว่าชาวบ้านควรอ่านหนังสือพิมพ์หรือไม่

ควรอ่าน เพราะ

.....

ไม่ควรอ่าน เพราะ

.....

ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจ

2. การอ่านนิยายสาร หรือหนังสือเล่ม

2.1 ท่านอ่านหนังสืออะไรบ้าง (ระบุชื่อเรื่อง)

.....

2.2 อ่านบ่อยเพียงไร

2.3 อ่านที่ไหน

.....

2.4 ท่านคิดว่าประชาชนควรสนใจอ่านหนังสือเล่ม หรือนิยายสาร หรือไม่

ควรสนใจ เพราะ

.....

ไม่ควรสนใจ เพราะ

.....

3. การอ่านคู่มือ คำแนะนำ หรือเอกสารต่าง ๆ จากทางราชการ

3.1 ท่านเคยได้รับแจกเอกสารอะไรบ้างจากทางราชการ หรือหน่วยงานต่าง ๆ (คำแนะนำทางการเกษตร เอกสารประชาสัมพันธ์ด้านการศึกษา เอกสารสาธารณสุข เอกสารโฆษณาต่าง ๆ ฯลฯ)

1)

2)

3)

3.2 ท่านเคยอ่านเอกสารที่ได้รับแจกเหล่านั้นหรือไม่

เคยอ่าน

ไม่เคยอ่าน

ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจ

3.3 ท่านใช้ประโยชน์จากเอกสารที่ได้รับแจกจากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างไร

1)

2)

3)

4. การฟังวิทยุ

4.1 ท่านฟังวิทยุบ้างหรือไม่

 ฟัง ไม่ได้ฟัง

4.2 ถ้าท่านฟัง ท่านฟังบ่อยเพียงใด (ต่อวัน / ต่อสัปดาห์)

4.3 ท่านมีวิทยุ เป็นของตนเองหรือไม่

 มี ไม่มี5. การดูโทรทัศน์

5.1 ท่านเคยดูโทรทัศน์บ้างหรือไม่

 เคยดู ไม่เคยดู

5.2 ถ้าท่านเคยดู ท่านดูบ่อยเพียงใด (ต่อวัน / ต่อสัปดาห์)

5.3 คุณที่ไหน

5.4 ท่านชอบรายการโทรทัศน์อะไรบ้าง

1)

2)

3)

5.5

6.2 ส่วนใหญ่คุณที่ไหน

6.3 ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ในแต่ละปีท่านได้ดูภาพยนตร์ของหน่วยงานที่ท่านมา
ฉายในหมู่บ้าน หรือที่หมู่บ้านใกล้เคียงประมาณกี่ครั้งต่อปี

7. การไปใช้บริการที่ร้าน

7.1 ท่านมีโอกาสไปอ่านหนังสือที่ร้าน บ่อยเพียงใด (ต่อวัน / ต่ออาทิตย์)

.....

7.2 ท่านเกินทางไปใช้บริการที่ร้าน สะดวกหรือไม่ อย่างไร

สะดวก

ไม่สะดวก

8. การรับบริการข่าวสารข้อมูลจากหอกระจายข่าว (ถ้ามี)

8.1 ท่านมีโอกาสได้ฟังรายการจากหอกระจายข่าวบ่อยเพียงใด (ต่อวัน / ต่ออาทิตย์)

8.2 ระบบเสียงของหอกระจายข่าว กระจายทั่วถึงทั้งหมู่บ้านหรือไม่

ทั่วถึง

ไม่ทั่วถึง

8.3 การออกข่าวส่วนมากออกอากาศเวลาใด (โปรดระบุ)

.....

8.4 เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

เหมาะสม เพราะ

.....

ไม่เหมาะสม เพราะ

.....

9. ทานห่าสิ่งต่อไปนี้ได้กี่เพียงใด

	ใช้การได้ดี	พอไบบ้าง	ไม่ได้เลย
1) ความสามารถอ่านหนังสือโดยทั่วไป
2) อ่านสลากยาหรือคำแนะนำการใช้สินค้า
3) อ่านโฆษณาต่าง ๆ
4) อ่านหนังสือพิมพ์
5) อ่านหนังสือเล่ม
6) อ่านป้ายประกาศ ป้ายคำขวัญ ชื่อสถานที่
7) การเขียนจดหมาย
8) การกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ของทางราชการ

10. ทานห่าสิ่งต่อไปนี้บ่อยเพียงใด

	ทำเป็นประจำ	ทำบ้างแต่ไม่บ่อย	ไม่ได้ทำเลย
1) อ่านอะไรต่าง ๆ ทั่ว ๆ ไป
2) อ่านสลากยาหรือคำแนะนำการใช้สินค้า
3) อ่านโฆษณาต่าง ๆ
4) อ่านหนังสือพิมพ์
5) อ่านหนังสือเล่ม
6) อ่านเอกสารแนะนำจากทางราชการ
7) อ่านคำขวัญ ป้ายประกาศ ชื่อสถานที่
8) การเขียนจดหมาย
9) การกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ของทางราชการ

ตอนที่ 2 ความสนใจในด้านข่าวสารข้อมูล

ท่านคิดว่าข่าวสารข้อมูลต่อไปนี้ มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน
ในหมู่บ้านเพียงใด

	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. คำแนะนำในการประกอบอาชีพการเกษตร			
2. เรื่องราวของตัวอย่างการประกอบอาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ			
3. ข่าวเกี่ยวกับราคาสินค้าทางการเกษตร			
4. ข่าวราคาสินค้าทั่วไป เช่น ราคาสินค้า สิ่งของเครื่องใช้			
5. ข่าวความเคลื่อนไหวทางการเมือง			
6. ข่าวต่างประเทศ			
7. ข่าวชาวบ้าน เช่น ไฟไหม้ รถคว่ำ ฆาตกรรม			
8. ข่าวและเรื่องราวในวงการบิน			
9. ข่าวกีฬา และการแข่งขันต่าง ๆ			
10. การประดิษฐ์คิดค้นทางวิทยาศาสตร์			
11. คำแนะนำและข้อปฏิบัติในการรักษาสุขภาพอนามัย			
12. เรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกิน			
13. ความรู้และข้อปฏิบัติศาสนาและธรรมะ			
14. กฎหมายสำหรับชาวบ้าน			
15. ข่าวตัวอย่าง การพัฒนาหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จ			
16. นิทาน นิยาย และบทละคร			
17. เรื่องราวแปลก ๆ และชีวิตพิสดาร			
18. ความรู้และวิชาการทั่วไป			

ตอนที่ 3 ความคิด เห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาที่อ่านฯ และ
หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

1. ท่านคิดว่าการจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ให้ประโยชน์อะไรบ้างแก่ประชาชน
.....
.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างที่จะทำ ให้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านเกิดประโยชน์แก่ประชาชน
เต็มที่
.....
.....

3. ท่านคิดว่าการดูแลรักษาความสะอาดและตกแต่งที่อ่านฯ ควรเป็นหน้าที่ของใคร

4. ท่านคิดว่าควรจัดการกับหนังสือพิมพ์เก่าอย่างไร

5. การรับหนังสือพิมพ์จากอำเภอมายังหมู่บ้าน เวลาที่ใช้วิธีใด

เหมาะสมแล้วหรือไม่

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม

หากไม่เหมาะสมควรแก้ไขอย่างไร

6. ในแต่ละหมู่บ้านได้จัดให้มีหอกระจายข่าวขึ้น ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับ
หอกระจายข่าว

- 7. ท่านคิดว่า การดูแลรับนิคมชอบหอกระจายข่าว ควรเป็นหน้าที่ของใคร
-
- 8. ปัจจุบันใคร เป็นผู้ประกาศข่าว
-
- ท่านคิดว่า เหมาะสมดีแล้ว หรือไม่
-
- 9. ท่านคิดว่า ชาวสารที่ออกอากาศทางหอกระจายข่าว ควรเป็นข่าวประเภทใด
-
-
- 10. ท่านคิดว่า ชาวสาร ข้อมูลที่ออกอากาศทางหอกระจายข่าว ควรมาจากแหล่งใดบ้าง
-
-
- 11. ท่านคิดว่า การบำรุงซ่อมแซมเครื่องเสียง ควรเป็นหน้าที่ของใคร
-
- 12. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ที่จะทำให้หอกระจายข่าวเกิดประโยชน์สูงสุด มากกว่าที่
 เป็นอยู่ในปัจจุบัน
-
-

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage) การใช้ค่าร้อยละเพื่อดูการกระจายของ
ตัวแปร และเพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมวดหมู่ของตัวแปร
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อหาค่าประมาณที่เป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากร

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่ามัธยฐานเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

3. การทดสอบ t - test เพื่อศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแปรเดียว
โดยมีการทดสอบสองกลุ่ม เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One - way analysis of variance) ซึ่งเป็นการทดสอบกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป
แต่มีตัวแปรอิสระเพียงตัวเดียว เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม

สูตร $F = \frac{MS_b}{MS_w}$

MS_b แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

ตารางผนวกที่ 1 แสดงการทดสอบค่า F - test

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Square(SS)	Mean-Square(MS)	F
ระหว่างกลุ่ม	$K - 1$	$SS_b = \sum_{j=1}^k \frac{T_j^2}{n_j} - \frac{T^2}{N}$	$MS_b = \frac{SS_b}{K-1}$	$F = \frac{MS_b}{MS_w}$
ภายในกลุ่ม	$n - K$	$SS_w = SS_t - SS_b$	$MS_w = \frac{SS_w}{N-K}$	
รวมทั้งหมด	$N - 1$	$SS_t = \sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^{n_j} x_{ij}^2 - \frac{T^2}{N}$		

เมื่อ T_j แทน ผลรวมของคะแนน n ค่าในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

k n_j $\sum_{i=1}^{n_j} x_{ij}^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองทุก ๆ ค่าในทุกกลุ่มตัวอย่าง

$j=1$ $i=1$ n_j แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

- N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด
- T แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
- T^2 แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

- ว่าที่ ร.ต. พงศ์พันธ์ สุนทรชัย เกิดที่ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
 ที่อยู่ปัจจุบัน 149 หมู่ 9 ต. วิชาตุ อ. เมือง จ. หนองคาย 43000
- ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2514 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนอนุบาลวังน้ำ อ. เมือง
 จ. หนองคาย
- พ.ศ. 2517 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
 อ. เมือง จ. หนองคาย
- พ.ศ. 2519 ปกศ. วิทยาลัยครูอุดรธานี อ. เมือง จ. อุดรธานี
- พ.ศ. 2524 กศ.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร
- พ.ศ. 2531 กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ประวัติการทำงาน พ.ศ. 2524 อาจารย์ 1 โรงเรียนอนุบาลวังน้ำ อ. เมือง จ. หนองคาย
- พ.ศ. 2524 อาจารย์ 1 โรงเรียนเบ็ญกาฬ อ. เบ็ญกาฬ จ. หนองคาย
- พ.ศ. 2527 - ปัจจุบัน ตำแหน่งอาจารย์ 1 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
 จังหวัดหนองคาย